

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ
(Σ.Σ.Ο.Ε.)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: « Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Η
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ »

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Α.Μ. 11862)

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΠΡΟΝΤΖΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ ΜΑΡΤΙΟΣ 2007

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός μας σε αυτή τη μελέτη είναι να κατανοήσουμε την ειδική αναφορά των πιστωτικών ιδρυμάτων και της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος στον χώρο της διαμόρφωσης και της σύγχρονης εξέλιξης των συνεταιριστικών οργανώσεων μέσω του εντοπισμού των ιδιαιτεροτήτων που χαρακτηρίζουν την υπόσταση και τη λειτουργία αυτών ύστερα από την ανάδειξη της αγροτικής πίστης στην Ελλάδα.

Πριν όμως προχωρήσουμε σε αυτή την εξειδικευμένη ανάλυση θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε την εξέλιξη της αγροτικής πίστης στην Ελλάδα μέχρι την εμφάνιση του συνεταιριστικού θεσμού, ο οποίος θα αποτελέσει ένα θεσμικό πλαίσιο, με τις επιρροές και τους περιορισμούς του, στην συνεταιριστική οργάνωση των συνεταιριστικών κινημάτων. Η παρουσία αυτή θα αποτελέσει το πρώτο κεφάλαιο της μελέτης.

Στο δεύτερο και τελευταίο κεφάλαιο θα δώσουμε μία εικόνα του τρόπου με τον οποίον από την καθιέρωση του συνεταιριστικού θεσμού προκύπτει η ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος ενώ θα δούμε τις εξαρτήσεις και τους συνδυασμούς των συνεταιρισμών με αυτήν, στο επίπεδο οργάνωσης, λήψης και υλοποίησης των αποφάσεων που προκύπτουν από αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Η αγροτική πίστη μέχρι την εμφάνιση του συνεταιριστικού θεσμού

Την περίοδο αμέσως μετά την απελευθέρωση της Ελλάδας έγινε απαραίτητη η ίδρυση τράπεζας με σκοπό την οργάνωση και ενίσχυση των τομέων της οικονομικής ζωής του νέο-δημιουργημένου κράτους αλλά και θεμελιωδών πρωτοβουλιών συνδεδεμένων με τη λειτουργία των τραπεζών για την εθνική οικονομία¹. Τη σύλληψη αυτή διακρίνουμε ήδη στην εθνική πολιτική του Ι. Καποδίστρια, καθώς:

«Πανταχού οικίαι πυρποληθείσαι, πόλεις ερημοθείσαι, χωρία και ποιμνία κατεσπαρμένα, αυτά τα δένδρα απεσπαρμένα του εδάφους κατέκειντο. Ούτε αι ελαίαι και αι άμπελοι διέφυγον του εχθρικού πυρός και σιδήρου. Επί πλέον η πενία ήτο γενική, σώματα ληστρικά πειναλέων πολεμιστών διέτρεχον την χώραν πάσαν, συμπληρούντα την καταστροφή. Βραχίονες ίνα επιδοθώσιν εις την γεωργίαν έλειπον, όσοι δ' υπήρχον συνήθισαν τον χειρισμόν του όπλου και απέμαθον τον του αρότρου...»²

---

¹Τα στοιχεία που καταγράφονται στο παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνονται στο Δ. Ε. Πρόντζας, *Η εξέλιξη της αγροτικής πίστης στην Ελλάδα (1828-1929)*, ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ, 2005.

²Επ. Κυριακίδης, *Ιστορία του Σύγχρονου Ελληνισμού από της ιδρύσεως του Βασιλείου της Ελλάδος μέχρι των ημερών μας, 1832-1892*, Αθήνα 1892, Τ. Ι, σ. 35

Όλες οι μαρτυρίες βεβαιώνουν ότι τα επτά χρόνια του απελευθερωτικού αγώνα αποσύνθεσαν τη γεωργική οικονομία, αραιώσαν τον πληθυσμό και απογύμνωσαν τους αγρότες από τα αναγκαία για την επιβίωσή τους · είναι ενδεικτική η αναφορά σε σχετική έκθεση στην οποία διαβάζουμε ότι:

*«...είμεθα ίσως οι μόνοι, εξαιρουμένων των βαρβάρων, όπου δεν εμεθέξαμεν εις τας προόδους των τεχνών... Τα άροτρά μας είναι ατελέστατα, ο τρόπος της καλλιεργείας μας κάκιστος, η κτηνοτροφία παρημελημένη, τα περισσότερα προϊόντα μας κατασκευάζονται με εσχάτη αφιλοκαλίαν και αμέλειαν. Όλα έχουν ανάγκη μεταρρυθμίσεως».*³

Εξίσου αληθινό είναι ότι ο Ι. Καποδίστριας κατανόησε αμέσως τα επείγοντα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που απέρρεαν από αυτές τις συνθήκες. Έτσι τα πρώτα μέτρα τα οποία έλαβε απέβλεπαν στην αποκατάσταση της ασφάλειας στην ύπαιθρο και την επάνοδο στις εστίες των διασκορπισμένων πολεμιστών. Θα συνδέσει δε αυτά με τη γεωργία καθώς θα εισάγει βασικά μέτρα οργάνωσης της παραγωγής για ένα Κράτος που δημιουργείται μέσα από μία πολεμική σύγκρουση: εισαγωγή της καλλιέργειας της πατάτας, ενίσχυση των δενδροφυτειών και της μεταξοσκωληκοτροφίας αλλά και ίδρυση στην Τίρυνθα πρότυπης Γεωργικής Σχολής, εισαγωγή από το Βέλγιο και την Ελβετία

---

³ Σύμφωνα με τον πρώτο γεωπόνο της Ελλάδος, Α. Παλαιολόγο, στην έκθεσή του *Προς την Γραμματείαν της επικρατείας* το 1829. ΙΑΕΤΕ, Σειρά III, Φ. λλ

νεώτερου τύπου άροτρα.⁴ Από τον πρώτο χρόνο της παραμονής του ο Ι. Καποδίστριας διαπιστώνει την πιεστική έλλειψη κεφαλαίου και τις ανυπέβλητες δυσχέρειες να συγκεντρωθούν χρήματα για την αποκατάσταση της ερειπωμένης ελληνικής οικονομίας και θα έδιναν ώθηση στην ανάπτυξη της. Την οικονομική και πολιτική ζωή μιας ελεύθερης Ελλάδας που θα στηρίζεται στα στερεά θεμέλια της οικονομικής πίστης βλέπει στην επιβεβλημένη και επείγουσα την ανάγκη ίδρυσης *Τραπεζής δυναμένης δια της πίστεως να πολλαπλασιάση τα κεφάλαια*. Η πρώτη *Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα* στην Αίγινα (1828) που θα ιδρυθεί και με προσωπικά κεφάλαια του ίδιου, έκλεισε σε δύο χρόνια διότι στερήθηκε τα κεφάλαια που είχε διαθέσει για κρατικούς σκοπούς. Μια ακόμη απόπειρα να ιδρυθεί *Τράπεζα Κτηματικής Πίστεως* έγινε το 1834 με έκδοση ειδικού νόμου που δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Οι προσπάθειες του Καποδίστρια δεν απέδωσαν -περισσότερο εξαιτίας της ανεπιτυχούς διαχείρισης του νέου θεσμού και λιγότερο λόγω των αναγκών που είχαν δημιουργηθεί.⁵

Το εγχείρημα για τη σύσταση Τράπεζας θα αποδώσει το 1841 με την ίδρυση προνομιούχου εκδοτικής τράπεζας, της *Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος*.⁶ Η ιστορία της αγροτικής πίστης στην νεώτερη Ελλάδα συνδέεται άρρηκτα με την ίδρυση και λειτουργία

---

⁴ Σε επιστολή προς ξένο φίλο του επικαλείται τη βοήθειά του και του γράφει να του στείλει «...δύο άροτρα βελγικά και άνθρωπο να τα κυβερνά και μάλιστα να διδάξωσιν εις τους Έλληνας την κατασκευήν των...» και αλλού «...εάν είχα το έτος τούτο να αγοράσω ζεύγη τινά βοών και να δανείζω εις τας κοινότητας εκατομμύρια τινά γροσίων, ηθέλωμεν έχει και κάμπους γεωργημένους και χωρία ανεστημένα». Δ. Ζωγράφος, βλ. στη συνέχεια.

⁵ Για την *Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα* η οποία συστάθηκε με το ψήφισμα Ζ' της 2 Φεβρ. 1828 στην Αίγινα. *Γενική Εφημερίδα της Ελλάδος*, 4/2/1828, και 11/2/1828, σ. 38-39, 46-47.

⁶ Είναι γνωστός ο ρόλος του Ελβετού τραπεζίτη και φιλέλληνα Εϋνάρδου, ο οποίος συνεργάστηκε για το σκοπό αυτό με τον Ηπειρώτη Γεώργιο Σταύρο που διορίστηκε και πρώτος Διευθυντής της Τράπεζας. Βλ. Ι. Βαλαωρίτης, *Ιστορία της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος*, Αθήνα (αναστατική έκδοση, 1977), 1978 και Δ. Ζωγράφος, *Ιστορία της Ελληνικής Γεωργίας*, Αθήνα 1923, Τ. β', σ. 246-289.

του πρώτου πιστωτικού ιδρύματος της χώρας της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος. Η πρώτη επίσημη αναγγελία για τη σύσταση εθνικού πιστωτικού ιδρύματος αναφέρεται στη ρητή απόφαση του Όθωνα, που

«...αισθανόμενος τας ανάγκας του πιστού αυτού λαού και επί πολλού ποιούμενος την εμπύχωση και πρόοδο της γεωργίας του εμπορίου και της βιομηχανίας εις το Κράτος αυτού, ενασχολείται μετά σπουδής εις σύστασιν Τραπέζης, ήτις θέλει δανείζει επί υποθήκη ακινήτων κτημάτων».⁷

Στις 30 Μαρτίου 1841, δημοσιεύεται ο νόμος για τη σύσταση της Εθνικής Τράπεζας και ο νόμος του περί υποθήκης δικαιώματος ως προς τα δάνεια της Εθνικής Τραπέζης.⁸ Η νέα Τράπεζα συστήθηκε ως εκδοτική και προεξοφλητική, κυρίως όμως ως Τράπεζα Κτηματικής Πίστης. Στο ιδρυτικό διάταγμα αναφέρονται μεταξύ των σκοπών της και διατάξεις σχετικές με χορηγήσεις προς τους γεωργούς, ένα γεγονός που σχολιάζεται με ενθουσιασμό από εφημερίδες (όπως στην κυβερνητική εφημερίδα της περιόδου, τον *Ελληνικό Ταχυδρόμο*), χωρίς όμως να γνωρίζουν τις πραγματικές διαστάσεις του ζητήματος. Στοιχεία του μπορούμε να θεωρήσουμε ότι είναι:

- α) η απουσία κτηματολογίου,
- β) το ισχύον δίκαιο το οποίο την περίοδο αυτή δεν βοηθούσε το διακανονισμό των σχέσεων Τράπεζας και δανειζομένων,
- γ) τα διαθέσιμα κεφάλαια που είναι περιορισμένα,

⁷ Περιλαμβάνεται στην εγκύκλιο 28.9.1838/ 14068 της επί των εσωτερικών γραμματείας.

⁸ Ι. Βαλαωρίτης, *όπ.π.*, Δ. Ζωγράφος, *όπ.π.*.

δ) η έλλειψη τραπεζικής πείρας στα ιδιόμορφα προβλήματα της γεωργίας

ε) η αστάθεια του αγροτικού εισοδήματος.

Ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων θα δυσκολέψει εξαιρετικά την ανάπτυξη της αγροτικής πίστης.

Στις συνθήκες αυτές παρατηρούμε ότι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος με πρόσκληση για έκτακτη Γενική Συνέλευση τον Οκτωβρίου του 1842 κυκλοφορεί ταυτόχρονα ειδοποίηση για το κοινό σχετικά με τα ενυπόθηκα δάνεια. Με την ειδοποίηση αυτή α) περιορίζει λόγω συμπλήρωσης του ορίου του νόμου σε 100.000 δραχμές κατά μήνα τις χορηγήσεις και β) αναγγέλλει ότι *τα δάνεια τούτα θέλουν δίδεσθαι κατά προτίμησιν εις γεωργικάς χρείας*. Τη σύνδεση της Εθνικής Τράπεζας με τη γεωργική πίστη βρίσκουμε στην έκθεση του Γεωργίου Σταύρου. Στην έκθεση προτείνεται η χορήγηση δανείων *δια γεωργικήν χρήσιν και δι' ανοικτών λογαριασμών* καθιερώνονται δε οι πρώτες αρχές αγροτικής πίστης στην Ελλάδα.⁹ Ο Γ. Σταύρου θα επισημάνει ότι

«Εις την Ελλάδα όπου το εμπόριον ευρίσκεται εις την νηπιότητά του, εάν η Τράπεζα περιορισθή εις μόνας προεξοφλήσεις συναλλαγμάτων, θέλει αποτύχει του κυριωτέρου της σκοπού.... Η μεγαλύτερα του δημοσίου πλούτου πηγή είναι επί του παρόντος και έσεται πολλά ακόμη έτη, το εύφορον και γόνιμον της Ελληνικής γής, η καλλιέργεια της οποίας είναι η πρώτη και κυριωτέρα βιομηχανία. Εις την γεωργίαν λοιπόν τα κεφάλαια της Τραπέζης πρέπει να καθιερωθώσι· αναπτυσσομένης δε της γεωργίας, θέλουν

---

⁹ Η αναφορά στην παραχώδη Γενική Συνέλευση του 1842. *Πρακτικά Δ.Σ. ΕΤΕ*.

πολλαπλασιασθή και βελτιωθή τα προϊόντα της Ελλάδος... Αλλά δια να προστατευθή και έτερον είδος δανείου ευχρηστότερον εις τας ανάκας των γεωργών, και μάλλον υποκείμενον εις την ενέργειαν της Τραπεζής· δια τούτο προβάλλομεν να επιτραπώσιν αι επί πιστώσει χορηγήσεις δι' ανοικτών λογαριασμών...»

Στους ανασχετικούς παράγοντες χορήγησης της αγροτικής πίστης που αναφέραμε θα προστεθεί η κατανομή των *Εθνικών Κτημάτων* στους γεωργούς η παραχώρηση δε οριστικών τίτλων αναβαλλόταν συνεχώς.¹⁰ Η διεθνής και εσωτερική κρίση του 1848, ο καταστρεπτικός χειμώνας του 1850 και η ασθένεια των αμπέλων και σταφιδαμπέλων, η σιτοδεία του 1851 και 1853, η στέλεια της νομοθεσίας *περί κυριότητος των ακινήτων*,¹¹ επέδρασαν αρνητικά στην επέκταση των εργασιών της Τράπεζας και συνεπώς επηρεάσθηκε η ανάπτυξη του γεωργικού τομέα.¹²

Το 1861, είναι γνωστό ότι αποτελεί το μεγάλο σταθμό στην ιστορία της αγροτικής πίστης: για πρώτη φορά επίσημα αναλαμβάνει η Εθνική Τράπεζα να χρηματοδοτήσει και τη γεωργία. Με την ανανέωση του εκδοτικού προνομίου,¹³ η Συνέλευση των μετόχων εγκρίνει τους όρους της σύμβασης και το Δεκέμβριο δημοσιεύεται ο νόμος βάσει του οποίου η Εθνική Τράπεζα αναλαμβάνει να χορηγεί δάνεια

---

¹⁰ Δ. Ζωγράφος, *όπ.π.*

¹¹ Το 1856 δημοσιεύτηκε ο Νόμος ΤΖ περί *μεταγραφής της κυριότητος*.

¹² Είναι ενδεικτικό ότι ύστερα από 16 έτη, δηλαδή το 1858, ο ισολογισμός της Τράπεζας εμφανίζει συγκέντρωση καταθέσεων, που αντιστοιχεί περίπου στο σύνολο του ιδίου της κεφαλαίου (5,3 εκατ.). Βλ. *Απολογισμοί* ετών 1842-1858.

¹³ Η ανανέωση θα γίνει στις 11.10.1861.

«επί προσωπική εγγυήσει και εις μη εμπόρους, ιδίως εκ της γεωργικής τάξεως επί γραμματίοις τριτεγγυημένοις ή επί προεξοφλήσει συναλλαγματικών και γραμματίων εις διαταγήν, προσδιορισμένων δύο εκατομμυρίων δραχμών εκ του μετοχικού αυτής κεφαλαίου αποκλειστικώς δια την εργασίαν ταύτην...»¹⁴

ενώ στο επόμενο άρθρο γίνεται για πρώτη φορά λόγος περί *συστάσεως Γεωργικής Τράπεζης* με συμμετοχή της Εθνικής Τράπεζας.

Στην προσπάθειά της να διευκολύνει τις εργασίες στο γεωργικό τομέα η Τράπεζα αποφασίζει, το επόμενο έτος, όπως οι τοποθετήσεις του άρθρου 5 της σύμβασης να γίνονται βάσει πιστωτικού καταλόγου των συμβουλιών των υποκαταστημάτων, με ελάχιστο όριο χορήγησης 100 δραχμές και αύξηση της προθεσμίας εξόφλησης μέχρι 9 μηνών.¹⁵ Δύο χρόνια αργότερα, νέα σύμβαση της Εθνικής με το Δημόσιο αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και προσδιορίζει το τόκο των χρεολυτικών και απλών επί υποθήκη και ενεχύρω δανείων σε 8%, για να αντιμετωπίσει την αύξηση των αναγκών της *διαρκώς αναπτυσσομένης, ιδία εμπορικής και αγροτικής ιδιοκτησίας*.¹⁶

Η Τράπεζα θα στραφεί και με έμμεσο τρόπο στη γεωργία: αντικαθιστά την υποθήκη του ελαιώνα της Άμφισσας με ομολογίες (2.400.000 δρχ.) προκειμένου το κράτος να τον διαμοιράσει στους καλλιεργητές (το 1865) και με προθυμία, δέχεται όπως συμπράξει στη δημιουργία Γεωργικής Τράπεζας παρά το γεγονός ότι είχε τότε

---

¹⁴ Άρθρο 5 του Νόμου ΨΤ' 16.12.1861.

¹⁵ Εγκριτικό Β.Δ. 7.8.1862.

¹⁶ Νόμος ΞΒ' 31.8.1864.

την αποκλειστική άσκηση της γεωργικής πίστης.¹⁷ Η τροποποίηση όμως της νομισματικής κυκλοφορίας και η προπαρασκευή του νέου νομισματικού συστήματος, έγιναν αφορμή ώστε να αναβληθεί η υπογραφή του σχετικού νόμου και να καθυστερήσει η σύμβαση για τη συμμετοχή της στην Εταιρεία Κωπαΐδος.

Με τη προσάρτηση της Θεσσαλίας και της Ηπείρου το 1881, μέχρι τον Άραχθο, η ΕΤΕ συμμετέχει στην ίδρυση της Τράπεζας Ηπειροθεσσαλίας και μειώνει το τόκο των δανείων προς ιδιώτες σε 7%.¹⁸ Η περίοδος είναι εξαιρετικά δύσκολη για την εθνικά και τη διεθνή οικονομία και η ένταση της κρίσης είναι τέτοια ώστε

*«είχε περιαγάγει εις αμηχανίαν τους αγροτικούς πληθυσμούς, αι προεξοφλήσεις και χρηγήσεις προς γεωργοκτηματίας, περιλαμβανομένων και των εν καθυστερήσει μεταχθέντων γραμματίων μικράν σχετικώς κάμψιν εσημείωσαν εάν ληφθούν υπόψη τα ερείπια τόσων πτωχεύσεων».*¹⁹

Πρόκειται για περίοδο κάμψης των εργασιών της Τράπεζας μέχρι το 1889 οπότε άρχισε να βελτιώνεται η θέση της ελληνικής οικονομία. Η ΕΤΕ ενισχύει τον κλάδο της γεωργίας με ποσά ανώτερα από τις συμβατικές υποχρεώσεις. Το 1890 δημοσιεύεται ο νόμος ΑΩΝΒ' *περί εγγυήσεως του Κράτους εις ενυπόθηκα δάνεια γεωργοκτηματιών* αλλά τον επόμενο χρόνο άρχισε να εκδηλώνεται η επιδείνωση της οικονομικής ανεπάρκειας του Δημοσίου να

---

¹⁷ Σύμβαση 27.11.1875.

¹⁸ Νόμος ΩΕΖ 2.12.1880.

¹⁹ ΕΤΕ, *Απολογισμός 1885*.

ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του εσωτερικού και εξωτερικού.²⁰ Η κατάσταση θα επιδεινωθεί από την πτώχευση του Κράτους το 1893 και την κρίση της σταφίδος συνεπεία της υπερβολικής υποτιμήσεως και απρασίας του προϊόντος.²¹ Οι πλουσιότερες επαρχίες της χώρας καταστρέφονται κάτω από την εμπορική και γεωργική κρίση που είχαν δοκιμάσει ποτέ. Η ΕΤΕ μέσω των υποκαταστημάτων της θα καταρτίσει λεπτομερείς μελέτες για τους όρους και τις δαπάνες καλλιέργειας και θα προωθήσει την εξαγωγή του προϊόντος στη Ρωσία ενώ ταυτόχρονα απέφευγε κάθε ενέργεια εκτέλεσης κυρίως από σταφιδοπαράγωγες επαρχίες.

Η μεταβολή της κατάστασης της εθνικής οικονομίας προς το τέλος του 19^{ου} αιώνα θα ωθήσει το Δημόσιο να συνομολογήσει με την ΕΤΕ σύμβαση με την οποία καθιερώθηκαν ευρύτερες βάσεις για την ανάπτυξη των εργασιών της κυρίως στον τομέα της αγροτικής πίστης της.²² Η σύμβαση αποτελεί νέο σταθμό στην εξέλιξη του θεσμού της αγροτικής πίστης: το άρθρο 3 προσδιορίζει σε 10 εκατομμύρια δραχμές το ελάχιστο όριο των γεωργικών δανείων που προέβλεπε η προηγούμενη σύμβαση του 1861. Επίσης στην ίδια σύμβαση αναφέρονται και διατάξεις που αφορούν την εξασφάλιση των χορηγουμένων κεφαλαίων στη γεωργία και ενισχύουν την ανάπτυξη των εργασιών στον ειδικό αυτό τομέα.²³

Τα γεγονότα του 1897 επιταχύνουν τα ζητήματα της αγροτικής πίστης. Στις μακρές διαπραγματεύσεις ειρήνης μετά την επανάσταση της Κρήτης και την κατάληψη της Θεσσαλίας από

²⁰ Πρόκειται για την περίοδο 1891-1895.

²¹ Πλήρη ανάλυση για το ζήτημα, βλ. Θ. Καλαφάτης, *Η Η Αγροτική Πίστη και ο Οικονομικός Μετασχηματισμός στη Β. Πελοπόννησο*, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., Τ. 1-3 1990.

²² Σύμβαση της 2.12.1896 και ακολούθως ο νόμος ΒΥΞΑ΄ 8.1.1897.

²³ Άρθρα 2 και 3 του νόμου ΒΥΞΑ΄.

τους Τούρκους, η ΕΤΕ με αδύναμη την Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας προχωρεί στη χορήγηση μικρών δανείων στους πρόσφυγες Θεσσαλούς και ιδρύει υποκαταστήματα στο Βόλο, τη Λάρισα, τα Τρίκαλα και τη Καρδίτσα (1898) αναλαμβάνει δε τη χορήγηση και κρατικών δανείων συμπληρώνοντας και από δικά της κεφάλαια τη στήριξη γεωργών και κτηνοτρόφων.

Ταυτοχρόνως, στην Κρήτη με την αναγνώριση αυτόνομου πολιτεύματος, η ΕΤΕ πρωταγωνιστεί στην ίδρυση τοπικής Τράπεζας και συμμετέχει με ένα εκατομμύριο χρυσά φράγκα καταργώντας το υποκατάστημα Χανίων που είχε ιδρύσει το Φεβρουάριο του 1899, στον κύκλο δε της δραστηριότητας της Τράπεζας Κρήτης ρητώς περιλαμβάνεται ότι

*...η νέα Τράπεζα ήθελεν δράσει ως κτηματική και αγροτική...*²⁴

Λίγους μήνες αργότερα γίνεται η συγχώνευση της Προνομιούχου Τράπεζας Ηπειροθεσσαλίας²⁵ και από τις αρχές του 1903 με τη παράταση του εκδοτικού προνομίου στα Ιόνια Νησιά, ψηφίζεται ο Νόμος ΒΩΕ/16.3.1903. Ο νόμος αυτός αποτελεί τη νέα τομή -η πρώτη είναι αυτή του 1861- στη νέα περίοδο εξέλιξης του θεσμού της γεωργικής πίστης. Το άρθρο 4 της σχετικής σύμβασης υποβιβάζει τον τόκο των γεωργοκτηματικών χορηγήσεων σε 6% (από 1.1.1905), αυξάνει δε το όριο των διατιθεμένων κεφαλαίων στα 21 εκατομμύρια δραχμές.

---

²⁴ ΙΑΕΤΕ, Τράπεζα Κρήτης, Φ. 1.

²⁵ Στις 20.11.1899.

Εν τω μεταξύ η κάμψη των τιμών της σταφίδας και οι αλληπάλληλες κρίσεις που είχαν επιδεινωθεί με τον πόλεμο του 1897 δημιούργησαν την ανάγκη να ιδρυθεί ειδική *Σταφιδική Τράπεζα* με έδρα την Πάτρα.²⁶ Η νέα Τράπεζα δεν θα κατορθώσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που ανέλαβε και το 1903, δανειζεται 6,5 εκατομμύρια από την ΕΤΕ, την Αθηνών και την Ιονική Τράπεζα.²⁷ Με τη λήξη του δανείου τη *Σταφιδική* θα διαδεχθεί η Προνομιάχος Εταιρεία *Ενιαία* μετά από την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ Δημοσίου και Τράπεζας Αθηνών.²⁸ Αλλά και η εταιρεία αυτή, που χορήγησε δάνεια επ' ενεχύρω σταφιδοκάρπου, δεν κατόρθωσε να βοηθήσει ουσιαστικά τους παραγωγούς καθώς τόσο η ιδρυτική σύμβαση όσο και η πολιτική της ήταν ελάχιστα επιτυχείς. Το ζήτημα της *Ενιαίας* θα λυθεί αργότερα με την εκπινοή του προνομίου (1924) και την ίδρυση του Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού (ΑΣΟ) που στηρίχθηκε και ανδρώθηκε στη συνδρομή της Εθνικής Τράπεζας.²⁹

Το 1907 το ζήτημα της γεωργικής εγκατάστασης των Ελλήνων προσφύγων από την Ανατολική Ρωμυλία, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία υποχρεώνει το Κράτος να προβεί στην έκδοση δύο σειρών του θεσσαλικού Γεωργικού Δανείου,³⁰ συνολικού ύψους 15.000.000 δραχμών του οποίου το μεγαλύτερο μέρος κάλυψε η Εθνική (11.360.000 δραχ.), το υπόλοιπο ανέλαβαν οι Τράπεζες Αθηνών, Ιονική και Ανατολής.³¹

---

²⁶ Η Τράπεζα θα ιδρυθεί το 1899.

²⁷ Θ. Καλαφάτης, *όπ.π.*

²⁸ Νόμος ΓΠ΄ 17.7.1905

²⁹ Θ. Καλαφάτης, *όπ.π.*

³⁰ Νόμος ΓΣΒ/1907 και ΓΣΕΖ'/1909.

³¹ Α. Καρβελά, *Μηχανισμοί εγκατάστασης αγροτικών πληθυσμών*, Διδασκ. Διατριβή, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 2005.

Λίγα χρόνια αργότερα και στις συνθήκες της Επανάστασης του 1910, οι χορηγήσεις προς τους γεωργοκτηματίες -μέσα στις κοινωνικές ζυμώσεις στο γεωργικό τομέα- θα υπερβούν τις συμβατικές υποχρεώσεις των Τραπεζών. Η ΕΤΕ θα ενισχύσει την ιδρυθείσα, το 1901, Γεωργική Εταιρεία, στις τραπεζικές δε εργασίες θα ενταχθεί η εξαγωγή των γεωργικών προϊόντων στη διάρκεια του πρώτου παγκοσμίου πολέμου με την κάλυψη των κινδύνων πολέμου και την ασφάλιση των γεωργικών προϊόντων, αλλά και η χορήγηση δανείων επί ενεχύρω καπνού στους παραγωγούς των νέων χωρών.

1.2 Προς τη δημιουργία ενός θεσμικού πλαισίου συνεταιριστικής οργάνωσης

Τομή, ασφαλώς, στην ιστορία των Συνεταιρισμών αποτελεί ο Ν.602/1914 «περί συνεταιρισμών». Βάσει του συγκεκριμένου νόμου ο γεωργικός τομέας οργανώνεται εφεξής μέσω της θεσμοθέτησης της αγροτικής πίστης και, ως αποτέλεσμα, της συστηματικής λειτουργίας του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας και επιπλέον μέσω της άμεσης επαφής του με την τραπεζική πίστη.

Σύμφωνα με το νόμο, δημοσιευθείς στο φύλλο 33 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως της 24/01/1915, «Συνεταιρισμός είναι η εταιρεία, ο οποία αποτελείται από συνεταιίρους, των οποίων ο αριθμός και τα κεφάλαια είναι μεταβλητά και αποσκοπεί στην προαγωγή της ιδιωτικής τους οικονομίας μέσω της συνεργασίας τους.»

Για τη σύσταση του Συνεταιρισμού, αναφερόμενη στο αρ.2 του νόμου, απαιτείτο η υπογραφή του καταστατικού από επτά τουλάχιστον άτομα και η ακόλουθη επικύρωσή του από το Ειρηνοδικείο της περιφέρειας. Στο αρ.5 περιλαμβάνονται όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες ενός καταστατικού. Έτσι λοιπόν, το καταστατικό ενός συνεταιρισμού θα έπρεπε να αναφέρει:

1. Την επωνυμία του συνεταιρισμού
2. Την έδρα του
3. Το σκοπό και τη χρονική του διάρκεια

4. Τους όρους παραδοχής και εξόδου των συνεταιρών
5. Τον τρόπο καταρτισμού του κεφαλαίου, τη συνεταιρική μερίδα και την έκταση της ευθύνης των συνεταιρών
6. Τον τρόπο οργάνωσης, διοίκησης και εκπροσώπησης του συνεταιρισμού και ελέγχου των οικονομικών του λειτουργιών

Η κυριότερη διάκριση των συνεταιρισμών γινόταν ανάμεσα σε αυτούς με περιορισμένη ευθύνη (Συν-Π-Ε) και σε αυτούς με απεριόριστη (Συν-Α-Ε).

Οποιαδήποτε μεταβολή του καταστατικού θα έπρεπε να εγκριθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, αφού είχε ψηφιστεί πρωτότερα από την πλειοψηφία των μελών της Γενικής Συνέλευσης του συνεταιρισμού.

Στο άρθρο 12 τονιζόταν η «εμπορική ιδιότητα» του συνεταιρισμού καθώς και η ξεχωριστή του νομική προσωπικότητα από τα μέλη του. Οι οικονομικές υποχρεώσεις των τελευταίων απέναντι στο συνεταιρισμό διακρίνονταν αφενός στη συνεταιρική μερίδα και αφετέρου στο ποσό της αλληλέγγυας ευθύνης τους. Συνεταιρική μερίδα καλείτο το άθροισμα των εισφορών, με το οποίο κάθε μέλος συμμετείχε στο συνεταιρισμό και ήταν απόλυτα προσωπική. Το ποσό αλληλέγγυας ευθύνης εξαρτιόταν από το είδος του συνεταιρισμού. Στην περίπτωση του Συν-Π-Ε, ο κάθε συνέταιρος ευθυνόταν απέναντι του συνεταιρισμού μέχρι του ποσού της μερίδας του ή πολλαπλάσιού της, ανάλογα με τον ορισμό του καταστατικού. Αντίθετα, στην περίπτωση του Συν-Α-Ε, τα μέλη ευθύνονταν για τις υποχρεώσεις του συνεταιρισμού με όλη τους την περιουσία.

Αποτέλεσμα της ειδοποιούς αυτής διαφοράς ήταν αφενός η διστακτικότητα σύστασης Συν-Α-Ε, λόγω εμφανούς κινδύνου απώλειας της περιουσίας του κάθε μέλους, αφετέρου η σύναψη από τους συγκεκριμένους συνεταιρισμούς μεγαλύτερων δανείων, εφόσον ο τραπεζικός κλάδος δε δανειοδοτούσε τους συνεταιρισμούς με ποσά πέραν αυτών της συνολικής τους ευθύνης.

Στο Κεφάλαιο Γ' του νόμου γίνεται αναφορά στην οργάνωση του συνεταιρισμού, δεόντως διαχωρισμένη στο διοικητικό και στο εποπτικό σκέλος, αντιπροσωπευόμενα, αντίστοιχα, από το Διοικητικό Συμβούλιο και από το Εποπτικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αντιπροσώπευε τον συνεταιρισμό και ήταν υπεύθυνο για την καλή διαχείριση της περιουσίας του. Αποφάσιζε για την ανάγκη πρόσληψης, τον αριθμό και το μισθό των υπαλλήλων, ευθυνόταν απέναντι του συνεταιρισμού για την τήρηση των περιορισμών της εκπροσώπησής του, τους οποίους έθετε το καταστατικό ή οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και, τέλος, ήταν υπεύθυνο για την τήρηση των απαιτούμενων βιβλίων και πρακτικών, όπου καταχωρούνταν οι διάφορες αποφάσεις. Επίσης, αποφάσιζε για την προμήθεια ή όχι των ειδών που χρειαζόνταν για τις ανάγκες του συνεταιρισμού, για την από κοινού πώληση των προϊόντων των συνεταίρων και γενικά για την επιμέλεια των οικονομικών υποχρεώσεων που καθόριζε το καταστατικό. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλεγόταν από τη Γενική Συνέλευση σε τακτικές εκλογές, οι οποίες γίνονταν συνήθως κάθε φθινόπωρο. Τα μέλη του ήταν πέντε ή τρία και βρίσκονταν

πάντοτε υπό την επίβλεψη του Εποπτικού Συμβουλίου, το οποίο ήταν αρμόδιο και για την αντικατάστασή τους σε περίπτωση κακοδιοίκησης. Επίσης, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είχαν τη δυνατότητα να αφαιρούν με πράξη τους το αξίωμα του προέδρου, του Ταμία ή οποιουδήποτε μέλους, όταν συνέτρεχε σοβαρός λόγος.

Το Εποπτικό Συμβούλιο ήλεγχε και επόπτευε τις πράξεις και τον τρόπο διαχείρισης της διοίκησης. Δεν επέτρεπε να εκλεγούν μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου πρόσωπα συνδεδεμένα συγγενικά με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Το καταστατικό καθόριζε την έκταση, τη διάρκεια και τον τρόπο της εποπτείας και του ελέγχου. Επιπλέον, εκπροσωπούσε το συνεταιρισμό αντί του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν αυτό ή μέλη του επρόκειτο να συμβληθούν με το συνεταιρισμό ή ήταν διάδικοι του συνεταιρισμού. Τέλος, συνέτασσε, σε περίπτωση ανάγκης, κανονισμό όπου οριζόταν ο τρόπος με τον οποίο θα γίνονταν οι εργασίες του συνεταιρισμού, που αφορούσαν στο Διοικητικό Συμβούλιο και στον Ταμία.

Τα μέλη τόσο του Διοικητικού όσο και του Εποπτικού Συμβουλίου δεν μπορούσαν να είναι έμμισθοι υπάλληλοι του Συνεταιρισμού και λογοδοτούσαν για την εργασία τους στη Γενική Συνέλευση, το τρίτο και κεντρικό όργανο του συνεταιρισμού. Η Γενική Συνέλευση αποτελείτο από όλα τα μέλη του συνεταιρισμού και προέβαινε στην αρχαιρεσία των άλλων δύο οργάνων, των οποίων τα μέλη μπορούσε ανά πάσα στιγμή να ανακαλέσει. Το έργο της συνίστατο στη διαχείριση των κάθε είδους οικονομικών λειτουργιών του συνεταιρισμού, όπως η

έγκριση του ισολογισμού, ο καθορισμός της συνεταιρικής μερίδας και των αναλογούντων κερδών για κάθε συνέταιρο, ο καθορισμός του ανώτατου ποσού των λαμβανομένων δανείων και των καταθέσεων του συνεταιρισμού, καθώς και του συνολικού ποσού των πιστώσεων προς τους συνεταίρους. Σε αυτό το σημείο ο νόμος όριζε, ότι απαγορευόταν οι γεωργικοί πιστωτικοί συνεταιρισμοί να χορηγούν δάνεια σε πρόσωπα, τα οποία δεν ήταν μέλη του συνεταιρισμού.

Ανακεφαλαιώνοντας, θα έπρεπε ίσως να συνοψίσουμε τον τρόπο αντιπροσώπευσης του συνεταιρισμού. Έτσι, λοιπόν, ο συνεταιρισμός:

1. Εκπροσωπείται από ολόκληρο το Διοικητικό Συμβούλιο.
2. Κάθε δήλωση ή πράξη της Διοίκησης γινόταν κατά κανόνα από δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία ορίζονταν από το ίδιο δια πράξεώς του³².
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο είχε τη δυνατότητα, αλλά δυνάμει ειδικής απόφασής του, να αναθέσει σε υπάλληλο του συνεταιρισμού ή σε άλλα πρόσωπα να διεξαγάγουν ορισμένες εργασίες του συνεταιρισμού³³.
4. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή ο αναπληρωτής του Προέδρου ή το Εποπτικό Συμβούλιο αντιπροσώπευαν το συνεταιρισμό σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τρίτοι θέλουν να στραφούν κατά του συνεταιρισμού³⁴.

---

³² Άρθρο 17, Ν.Δ. 28¹⁵ Νοεμβρίου 1925

³³ ο.π.

³⁴ Άρθρο 18, Ν.Δ. 28¹⁵ Νοεμβρίου 1925

Τέλος, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Διοίκηση του συνεταιρισμού ενεργούσε σύμφωνα με το σκοπό του συνεταιρισμού και ήταν υπεύθυνη απέναντί του για την τήρηση των περιορισμών, τους οποίους όριζε το καταστατικό ή οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.

Στο Κεφάλαιο Δ' αναφέρονται οι τρόποι διάλυσης και εκκαθάρισης του συνεταιρισμού. Έτσι λοιπόν, ο τελευταίος διαλύετο:

1. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης
2. Με την παρέλευση του ορισθέντος από το καταστατικό χρόνου
3. Με την πτώχευση του συνεταιρισμού
4. Με απόφαση του Πρωτοδικείου της έδρας του συνεταιρισμού ύστερα από αίτηση συνεταιίρων ή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, αν ο σκοπός του συνεταιρισμού αντίκειτο στους νόμους και αν ο αριθμός των συνεταιίρων ήταν ανεπαρκής για τη σύσταση του συνεταιρισμού.

Η εκκαθάριση του συνεταιρισμού διενεργείτο από τη διοίκηση, σε περίπτωση που αυτή δεν είχε ανατεθεί από το καταστατικό ή από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σε άλλα πρόσωπα. Οι εκκαθαριστές μπορούσαν να οριστούν και από το Ειρηνοδικείο. Είχαν όλα τα δικαιώματα και καθήκοντα των μελών της διοίκησης και υπόκεινταν στον έλεγχο του Εποπτικού Συμβουλίου. Τα αδιανέμητα κέρδη του συνεταιρισμού μετά την εκκαθάριση περιέρχονταν στο Επαρχιακό ή Κεντρικό Ταμείο των Συνεταιρισμών για σύσταση κατά προτίμηση καινούργιου ή

διατίθονταν στο δήμο ή στη κοινότητα του συνεταιρισμού για κοινωφελείς σκοπούς.

Η πτώχευση του συνεταιρισμού κηρυσσόταν από το Ειρηνοδικείο ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου ή σε περίπτωση που ο συνεταιρισμός έπαυε τις πληρωμές των χρεών του ή, τέλος, σε περίπτωση που το παθητικό του υπερέβαινε το ενεργητικό του κατά το ένα τρίτο. Μία τελευταία προσπάθεια αποφυγής της πτώχευσης γινόταν, με πρόσκληση, είτε του Διοικητικού Συμβουλίου είτε του Εποπτικού Συμβουλίου είτε των διορισμένων εκκαθαριστών, προς τα μέλη της Συνέλευσης να καταβάλουν τα τυχόν καθυστερούμενα ποσά, τα οποία αναλογούσαν στη συνεταιρική μερίδα του καθενός, ή να προβούν σε συμπληρωματική εισφορά ανάλογα με το ποσό της αλληλέγγυας ευθύνης τους.

Στο αρ.85 αναφέρεται η δυνατότητα συγχώνευσης των συνεταιρισμών σε ενώσεις ομοειδών συνεταιρισμών για την προαγωγή των οικονομικών τους συμφερόντων. Οι ενώσεις αυτού του είδους θα λειτουργούσαν σαν ένα είδος ομοσπονδίας, με τον κάθε συνεταιρισμό να διατηρεί την αυτοτέλειά του.

Στα τελευταία άρθρα του νόμου περιγράφεται η υποστήριξη των συνεταιρισμών από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας είτε μέσω εκπαιδευτικής κατάρτισης ιδιωτών για τους συνεταιρισμούς, είτε ακόμα και με επιδοτήσεις. Οι τελευταίες θα δίδονταν σε «διδασκάλους ή άλλα εκτός της αρμοδίας υπηρεσίας διατελούντα πρόσωπα, ιδρύοντα βιώσιμους συνεταιρισμούς ή καθοδηγούντα αυτούς και επιστατούντα εις την ευδόκιμον λειτουργίαν αυτών..»

Παράλληλα με την εξέλιξη και την ανάπτυξη του συνεταιριστικού κινήματος εμφανίστηκε και η ανάγκη τροποποίησης και συμπλήρωσης του καταστατικού νόμου 602 «περί Συνεταιρισμών». Ο νόμος 5289 του 1931 αποτελεί την πρώτη τροποποίηση³⁵ του Ν.602/1914. Είναι ενδιαφέρον να επισημάνουμε σε αυτό το σημείο πως στην πλειονότητα των καταστατικών των συνεταιριστικών οργανώσεων, οι οποίες ιδρύθηκαν στο διάστημα της δεκαετίας 1930-1940, επισημαίνεται στο εξώφυλλο η συγκεκριμένη τροποποίηση.

Στα πρώτα δύο άρθρα συγκεκριμενοποιείτο η γεωγραφική και κατά συνέπεια η διοικητική έκταση κάθε συνεταιρισμού, η οποία δεν επιτρεπόταν να ξεπερνάει την περιφέρεια ενός δήμου ή δύο το πολύ γειτνιαζουσών κοινοτήτων. Σε αντίθετη περίπτωση οι συνεταιρισμοί που δε συμμορφώνονταν διαλύονταν δια δικαστικής απόφασης. Το εύρος των συνεταιρισμών φαίνεται να επεκτείνεται αλλά και παράλληλα να διαφυλάσσεται, η λειτουργία και η διασφάλιση της οικονομικής ανέλιξης του καθενός. Έτσι λοιπόν, για τη σύναψη του καταστατικού χρειαζόταν η υπογραφή είκοσι πέντε (25) και όχι πλέον μόνο επτά (7) προσώπων, με τη διευκρίνιση ότι η συγκεκριμένη διαδικασία θα ακολουθείτο όταν στον ίδιο δήμο ή κοινότητα υπήρχε ήδη εγκεκριμένος ένας ή και περισσότεροι συνεταιρισμοί του ίδιου σκοπού.

---

³⁵ Προηγήθηκε, βέβαια, ο Ν. 4640/1930, ο οποίος συμπλήρωνε το αρ.56 του 602/1914. Σύμφωνα με αυτόν, η διάλυση ενός συνεταιρισμού θα μπορούσε να επέλθει ύστερα από αίτηση συγκεκριμένου αριθμού συνεταίρων και τελεσίδικη απόφαση Πρωτοδικείου στην περίπτωση που μία συνεταιριστική οργάνωση αποτελούσε μέλος πολιτικού κόμματος ή στην περίπτωση που στις συνεδριάσεις λαμβάνονταν μέτρα κομματικής φύσης ή, τέλος, στην περίπτωση που η οργάνωση χρησιμοποιούσε τους πόρους της για την εξυπηρέτηση σκοπών οποιουδήποτε πολιτικού κόμματος.

Στα ίδια άρθρα τονίζεται η υποχρέωση, αφενός, δημοσίευσης λογιστικής κατάστασης του συνεταιρισμού σε μηνιαία βάση και αφετέρου της επένδυσης των μισών καταθέσεών του σε κρατικά χρεόγραφα και κατάθεσής τους προς φύλαξη στην Ε.Τ.Ε. Η μη συμμόρφωση με τις συγκεκριμένες διατάξεις από πλευράς του Διοικητικού ή του Εποπτικού Συμβουλίου ή του Διευθυντού τιμωρείτο με φυλάκιση και χρηματικό πρόστιμο. Η σύνδεση των συνεταιρισμών με την τραπεζική πίστη εμφανίζεται και στα επόμενα άρθρα και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 6. Το αποθεματικό κεφάλαιο των συνεταιρισμών δε μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τις εργασίες τους αλλά θα έπρεπε να κατατίθεται αυτούσιο ή σε χρεόγραφα του κράτους στην Α.Τ.Ε. Στον Ν.602/1914, αντίθετα, δε γινόταν λόγος για υποχρέωση κατάθεσης των αποθεματικών κεφαλαίων στο Δημόσιο, αλλά υπέκειτο στην ευχέρεια του κάθε συνεταιρισμού η διαχείρισή τους έως το σημείο κάλυψης των συνεταιρικών μερίδων. Η Α.Τ.Ε. εμφανιζόταν να καταλαμβάνει σιγά σιγά τη θέση της πλάι στην Ε.Τ.Ε. Πέραν των αποθεματικών κεφαλαίων θα δεχόταν μαζί με την Ε.Τ.Ε. τα αδιανέμητα περιουσιακά στοιχεία μετά από τη διάλυση και εκκαθάριση ενός συνεταιρισμού (αρ.22).

Στο άρθρο 10 - και για πρώτη φορά στη χρονική διάρκεια του συνεταιριστικού κινήματος - γίνεται λόγος για Συνεταιριστική Σχολή. Πιο συγκεκριμένα, στο εν λόγω άρθρο παρουσιάζονται εκτενέστατα διάφορες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των θεσμικών οργάνων των συνεταιριστικών οργανώσεων (Διοικητικό Συμβούλιο, Εποπτικό Συμβούλιο, Γενική Συνέλευση). Η θέση του Διευθυντή ή του οικονομικού προϊσταμένου

υπηρεσίας γεωργικής συνεταιριστικής οργάνωσης οποιουδήποτε βαθμού, είτε έμμισθου είτε άμισθου δε μπορούσε να καλυφτεί από άτομο, το οποίο δεν κατείχε «*απολυτήριο της Συνεταιριστικής Σχολής, Μέσης Γεωργικής ή Εμπορικής Σχολής ή Πανεπιστημίου τουλάχιστον*».³⁶ Παρατηρείται, λοιπόν, μία σαφής αύξηση των προαπαιτούμενων προσόντων των ανωτάτων υπαλλήλων των συνεταιρισμών, η οποία υποδηλώνει με τη σειρά της μία αύξηση αλλά και μία πολυπλοκότητα των νέων λειτουργιών των συνεταιριστικών οργάνωσεων.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Α.Τ.Ε. ο αριθμός των Γεωργικών Συνεταιρισμών το 1933 ανήρχετο στους 5.779 χωρίς να υπολογίζονταν 1.641 Αναγκαστικοί Συνεταιρισμοί Αποκατάστασης Ακτημόνων Καλλιεργητών ³⁷. Εν αντιθέσει, όμως, με την επέκταση αυτή του συνεταιριστικού κινήματος παρατηρήθηκε παράλληλα μία δυστοκία στην οργάνωση και στη γενικότερη κατεύθυνσή του. Ήταν χαρακτηριστικό, ότι το 32% από τους προαναφερόμενους συνεταιρισμούς κατά το τέλος του 1933 βρισκόταν σε αδράνεια. Το γεγονός αυτό καταδεικνυε την έλλειψη εποπτικού ελέγχου, τόσο κατά τη διάρκεια της ίδρυσής τους, ώστε να γινόταν μία εμπειριστατωμένη καταγραφή των στοιχείων εκείνων που συνηγορούσαν στη σκοπιμότητά της, όσο και κατά τη διάρκεια της καθαυτή λειτουργίας τους, ώστε να επιτυγχανόταν γρήγορη εκκαθάριση των συνεταιρισμών που υπέπιπταν σε αδράνεια. Το μεγαλύτερο ποσοστό των συνεταιρισμών που περιέρχονταν σε αδράνεια παρατηρείτο

---

³⁶ Εφημερίδα της Κυβέρνησης, αριθμός φύλλου 322, της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 1931.

³⁷ Εφημερίδα της Κυβέρνησης, αριθμός φύλλου 118, της 28^{ης} Μαρτίου 1938.

στους Προμηθευτικούς και Παραγωγικούς συνεταιρισμούς καθώς και στους συνεταιρισμούς Πωλήσεως, τους οποίους άλλωστε είχε μεγαλύτερη ανάγκη η ελληνική περιφέρεια. Επιπλέον, υπήρχαν και κάποια άλλα στοιχεία, τα οποία καταδείκνυαν την λανθάνουσα εξέλιξη των ελληνικών συνεταιρισμών. Από αυτά θα μπορούσαμε να ξεχωρίσουμε αρχικά τη σύνθεση του συνεταιριστικού κινήματος. Η συντριπτική πλειοψηφία των συνεταιριστικών οργανώσεων (ανερχόμενη στο 82%) περιοριζόταν στην πιστωτική λειτουργία τους -μέσω της Ε.Τ.Ε. και από το 1929 της Α.Τ.Ε.- συρρικνώνοντας ως αποτέλεσμα το ποσοστό των Προμηθευτικών και Παραγωγικών συνεταιρισμών και των συνεταιρισμών Πωλήσεως. Αντίθετα, σε χώρες με ανεπτυγμένο συνεταιριστικό κίνημα, όπως η Γερμανία, η Βουλγαρία, ή η Γιουγκοσλαβία το ποσοστό των Πιστωτικών συνεταιρισμών δεν ξεπερνούσε το 50%. Επιπρόσθετα, οι ελληνικοί συνεταιρισμοί υστερούσαν και από τη άποψη της αριθμητικής τους σύνθεσης. Έτσι λοιπόν, ενώ το 41,33% των ενεργείων συνεταιρισμών αριθμούσε δύναμη 21-50 ατόμων, μόνο ένα αμελητέο 0,84% αριθμούσε μέλη άνω των 300. Ο Ν.602/1914 στο άρθρο 2 είχε θέσει το κατώτατο όριο σύστασής τους σε αυτό των επτά ατόμων, φαλκιδεύοντας με αυτόν τον τρόπο εξ αρχής τη λειτουργία τους με περιορισμένο ανθρώπινο δυναμικό. Είναι σαφές ότι με τέτοιου είδους σύνθεση οι Γεωργικοί Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί απέβαλαν μέρος της αξίας τους και ο οικονομικός τους ρόλος περιορίστηκε σημαντικά.

Υπό αυτές τις συνθήκες η παρέμβαση του κράτους κρίθηκε αναγκαία. Η κυβέρνηση Μεταξά, ωστόσο, θεώρησε ότι η

παρέμβαση του κράτους για την εξυγίανση και αναδιοργάνωση του συνεταιριστικού κινήματος δεν θα έπρεπε να μεταβάλλει το βασικό χαρακτήρα των Γεωργικών Συνεταιρισμών ως ελεύθερων και ιδιωτικών οικονομικών οργανώσεων, οι οποίοι θα διατηρούσαν την αυτόνομη διαχείριση των ζητημάτων τους. Μέσα σε αυτό το λειτουργικό πλαίσιο, θα έπρεπε να εξασφαλισθεί στο κράτος η ανώτερη γενική κατεύθυνση και εποπτεία τους. Έτσι λοιπόν, η κυβέρνηση κατέληξε στο σκεπτικό να αναδιοργανώσει την ήδη υφιστάμενη «Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών» με την ενίσχυση σε αυτήν της θέσης του κράτους, ώστε αυτό να είναι σε θέση να επιδρά με τρόπο πιο άμεσο στην πολιτική της και πλέον μέσω του βασικού αυτού θεσμικού οργάνου να δημιουργήσει ένα διαυλο εποπτείας των γεωργικών συνεταιρισμών και τελικά να επιτύχει την αναγκαία αναμόρφωσή τους.

Σε αυτό το σημείο ο αναγκαστικός Ν.1154/1938 «Περί Κεντρικής Οργανώσεως των Γεωργικών Συνεταιρισμών της Ελλάδος» ήλθε να εκφράσει αυτήν ακριβώς την επιθυμία της πολιτείας αναζωογονώντας το συνεταιριστικό κίνημα της Ελλάδας.

Στο άρθρο 1 του νόμου αναφέρεται η σύσταση της «Εθνικής Συνομοσπονδίας Γεωργικών Συνεταιρισμών της Ελλάδος» (Ε.Σ.Σ.Ε.). Η τελευταία καθίστατο η ανώτατη και καθολική Οργάνωση όλων των συνεταιριστικών -με γεωργικούς σκοπούς- οργανώσεων της χώρας εκτός των αναγκαστικών συνεταιρισμών αποκατάστασης ακτημόνων, γηγενών και προσφύγων. Στο δεύτερο άρθρο καθορίζεται ο σκοπός και η αρμοδιότητα της

Ε.Σ.Σ.Ε. , η οποία θα ασκούσε εφεξής την ανώτατη ενιαία διοίκηση, οργάνωση και κατεύθυνση των Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, αφενός προς προαγωγή και διάδοση των Γεωργικών Συνεταιρισμών και ανάπτυξη υγιούς συνεταιριστικού κινήματος, αφετέρου για τη συνεργασία με το κράτος προς προαγωγή της χαρασόμενης από αυτό γεωργικής πολιτικής. Στο ίδιο άρθρο καθορίζονται οι ειδικότεροι σκοποί της Συνομοσπονδίας, οι οποίοι της προσέδιδαν και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της:

1. Παρεχόταν σε αυτήν το δικαίωμα της ενιαίας ρύθμισης των ζητημάτων των γεωργικών συνεταιρισμών μέσω της έκδοσης Γενικών Κανονισμών, οι οποίοι θα έπρεπε να εφαρμόζονται αναγκαστικά από όλους τους συνεταιρισμούς. Με αυτόν τον τρόπο -κατά την άποψη της κυβέρνησης- θα ετίθετο τέρμα στην αναρχία , που επικρατούσε στους συνεταιρισμούς και θα θέτονταν οι βάσεις για την αναδιοργάνωσή τους.
2. Μεταβιβαζόταν στη Συνομοσπονδία το δικαίωμα έγκρισης και τροποποίησης των καταστατικών των γεωργικών συνεταιρισμών.³⁸
3. Δίδετο σε αυτήν το δικαίωμα της άσκησης διοικητικού, οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου επί των γεωργικών συνεταιριστικών οργανώσεων, καθώς και λήψης κατασταλτικών ή προληπτικών μέτρων εναντίον

---

³⁸ Ήδη δια του Ν.4332/1929 η εποπτεία των Γεωργικών Συνεταιρισμών είχε αφαιρεθεί από το Υπουργείο Γεωργίας και παραχωρηθεί στην Α.Τ.Ε. ενώ το υπουργείο διατηρούσε το δικαίωμα της απλής έγκρισης των καταστατικών. Ακόμα, όμως, και για αυτό το τελευταίο προβλεπόταν -στον ίδιο νόμο- η δυνατότητα μεταβίβασής του στην Α.Τ.Ε. η οποία με τη σειρά της θα μπορούσε να το μεταβιβάσει σε σωματεία αποτελούμενα από γεωργικές οργανώσεις του τύπου της Ε.Σ.Σ.Ε.

των Διοικητικών και Εποπτικών Συμβουλίων ή υπαλλήλων που παρέβαιναν τα καθήκοντά τους.³⁹

Όσον αφορά στα όργανα διοίκησης της Συνομοσπονδίας η βασική μεταβολή που παρατηρείται είναι η πλειοψηφική συμμετοχή του κράτους στο Ανώτατο Συμβούλιο Γεωργικών Συνεταιρισμών, το οποίο καθίστατο το ανώτατο όργανο κατεύθυνσης της Γεωργικής Συνεταιριστικής κίνησης στην Ελλάδα, η οποία μέχρι στιγμής διατηρούσε την ανεξαρτησία της.

Στα άρθρα 4, 5 και 6, γίνεται πάλι αναφορά στην ανάγκη αναβάθμισης του επιπέδου εκπαίδευσης των υπαλλήλων των συνεταιριστικών οργανώσεων μέσω της ίδρυσης Γεωργικής Συνεταιριστικής Σχολής, στην οποία όφειλαν να μετεκπαιδευτούν όλοι οι ήδη υπηρετούντες υπάλληλοι και της οποίας οι διπλωματούχοι θα διορίζονταν υπάλληλοι σε Γεωργικούς Συνεταιρισμούς ή στην υπηρεσία Εποπτείας Γεωργικών Συνεταιρισμών της Α.Τ.Ε. Επίσης, καθορίζονταν ανώτερα προσόντα για εκείνους οι οποίοι επρόκειτο να καταλάβουν θέσεις διευθυντών ενώσεων γεωργικών συνεταιρισμών ή θέσεις εποπτικών οργάνων των συνεταιρισμών στην Α.Τ.Ε.

Προς επίρρωση του εποπτικού ελέγχου των συνεταιρισμών, στο άρθρο 7 προβλεπόταν η ενίσχυση του σώματος Εποπτών Γεωργικών Συνεταιρισμών της Α.Τ.Ε., ώστε αυτό να καταστεί αριθμητικά και ποιοτικά επαρκές για την επιτέλεση της

---

³⁹ Τέτοιο δικαίωμα δεν είχε μέχρι της ψήφισης του νόμου ούτε το Υπουργείο Γεωργίας ούτε η Α.Τ.Ε. Ως αποτέλεσμα, οι αποφάσεις τους, σε σχέση προς τις διαπιστούμενες παραβάσεις των Γεωργικών Συνεταιρισμών, παρέμεναν χωρίς κυρώσεις, δοθέντος ότι η κύρωση της διάλυσης των συνεταιρισμών, ούτε πάντοτε προβλεπόταν, αλλά ούτε και δυνατή ήταν στις περισσότερες περιπτώσεις, λόγω των οικονομικών συνεπειών που αυτή συνεπαγόταν.

αποστολής του. Έτσι ο νόμος υποχρέωνε την Α.Τ.Ε. να προσλάβει εντός τριετίας 120 επόπτες συνεταιρισμών, οι οποίοι θα διέθεταν τα απαιτούμενα από το νόμο προσόντα.

Πέραν των νόμων που αφορούν γενικά τους συνεταιρισμούς, στο αρχειακό υλικό παρουσιάζονται και ορισμένοι νόμοι, που αναφέρονται ειδικά σε συγκεκριμένες ομάδες συνεταιρισμών. Ο Αναγκαστικός Νόμος 1627/1939 «Περί Δασικών Συνεταιρισμών» είναι ένας από αυτούς. Μαζί με το Β.Δ. της 20ης Ιουνίου 1940 αποτελούν το βασικό θεσμικό πλαίσιο των ΣΕΕΔ, οι οποίοι από το 1946 μετονομάζονται μαζικά σε ΕΔΣΕ.

Σύμφωνα με τον αναγκαστικό νόμο, γινόταν μία διάκριση των δασικών συνεταιρισμών σε συνεταιρισμούς δασοκτημόνων και σε συνεταιρισμούς εργασίας ή δασικών εργατών. Οι συνεταιρισμοί δασοκτημόνων στόχευαν κυρίως στην άσκηση και βελτίωση της δασοπονίας και αναφέρονταν σε δάση είτε εξ αδιαιρέτου ιδιοκτησίας είτε εκμετάλλευσης γειτονικών δασοτεμαχίων, τα οποία εκμεταλλεύονταν από κοινού ορισμένοι συνεταιρισμοί. Και στις δύο περιπτώσεις το εύρος της υπό κυριότητα δασικής έκτασης δεν έπρεπε να είναι μικρότερο των 100 εκταρίων. Η δεύτερη προϋπόθεση για τη σύσταση συνεταιρισμού αναφερόταν στον αριθμό των απαιτούμενων μελών. Και σε αυτόν το νόμο ακολουθήθηκε το παράδειγμα του Ν.602/1914 και κατά συνέπεια ο αριθμός 7 επανεμφανιζόταν και καθόριζε για άλλη μία φορά το μέγεθος και εν μέρει τις δυνατότητες του ίδιου του συνεταιρισμού.

Τηρουμένων των ανωτέρω προϋποθέσεων, κύριοι ή νομείς παρόμοιων εκτάσεων μπορούσαν να συστήσουν αναγκαστικό ή

προαιρετικό συνεταιρισμό ύστερα από μία διαδικασία, η οποία ξεκινούσε από τον εποπτικό έλεγχο και τη γνωμοδότηση του οικείου δασάρχη, διαβιβαζόταν για έγκριση από το Υπουργείο Γεωργίας και κατέληγε στην τελική απόφαση του προέδρου του Ανωτάτου Συμβουλίου Γεωργικών Συνεταιρισμών. Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Δασοκτημόνων περιορισμένης εκμετάλλευσης μπορούσε να συσταθεί και χωρίς τη αίτηση των κυρίων ή νομέων των συγκεκριμένων δασοτεμαχίων όταν επρόκειτο για εκτάσεις υπό προστασία είτε λόγω της θέσης τους (λεκάνες απορροής χειμάρρων) είτε λόγω πιθανού κινδύνου πυρκαϊάς.

Η ίδια διαδικασία ακολουθήθηκε προκειμένου για τη σύσταση Αναγκαστικών Συνεταιρισμών Εργασίας. Ως μέλη των ανωτέρω συνεταιρισμών εγγράφονταν αναγκαστικά τα άτομα που συνέλεγαν ή υλοτομούσαν ατελώς καυσόξυλα από δάση της περιφέρειας του χωριού, κωμόπολης ή πόλης της οποίας ήταν κάτοικοι καθώς και από δάση άλλης περιφέρειας, είτε για τις δικές τους ανάγκες είτε για εμπορικούς σκοπούς. Δινόταν η δυνατότητα, επίσης, δια της ίδιας εγκριτικής οδού σε έναν ή σε περισσότερους συνεταιρισμούς να αναδειχτούν ύστερα από δημοπρασία, για ένα έως πέντε χρόνια μισθωτές δημοτικών και κοινοτικών δασών για την απόληψη δασικών προϊόντων. Η εκμίσθωση των δασών γινόταν πάντοτε βάσει συγκεκριμένου πίνακα υλοτομίας ή δασοπονικής έκθεσης. Από πλευράς των συνεταιρισμών, θεωρήθηκε επαρκής εγγύηση για τη μίσθωση δημοσίων εκτάσεων η προσαγωγή εγγυητικής επιστολής

αναγνωρισμένης τράπεζας για ποσό ίσο προς το 25% του ετήσιου μισθώματος.

Οι τελικές διατάξεις του νόμου αναφέρονταν αρχικά στην αρμοδιότητα των δασαρχών, όσον αφορά σε θέματα εποπτικού ελέγχου επί τεχνικών ζητημάτων, για να επανέλθει ο νομοθέτης στο τέλος στην αναφορά διατήρησης της ισχύος των νόμων 602/1914 και 1154/1938, τόσο σε θέματα εποπτείας, όσο και σε θέματα γενικότερης λειτουργίας των δασικών συνεταιρισμών.

1.3 Η θεσμική οργάνωση του συνεταιριστικού κινήματος.

Ο συγκεκριμένος νόμος, λοιπόν, αποτέλεσε το βασικό θεσμικό πλαίσιο της αγροτικής οργάνωσης, συνοδευόμενος από την πίστη της άμεσης επίλυσης πολλών, αν όχι όλων, από τα βασικά προβλήματα, τα οποία διασπούσαν την αναπτυξιακή πορεία του γεωργικού τομέα. Η γεωγραφική εξειδίκευση των συνεταιρισμών, με την έννοια της κλειστής κοινωνίας, εξασφάλιζε την καλή γνώση των οικονομικών δυνατοτήτων και της πιστοληπτικής ικανότητας των παραγωγών. Περαιτέρω, η απαραίτητη οικονομική επιφάνεια, ως μοναδική εγγυητική βάση για τη σύναψη δανείων, κατοχυρωνόταν μέσω της αλληλέγγυας ευθύνης των μελών του συνεταιρισμού. Τέλος, το κόστος δανειοδότησης των αγροτών ήταν μειωμένο καθώς οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί θα λειτουργούσαν ως τοπικά υποκαταστήματα τράπεζας και θα διενεργούσαν οι ίδιοι τις δανειοληπτικές διαδικασίες των συνεταιριών⁴⁰.

Οι συνθήκες που δημιούργησε ο πόλεμος έδωσαν μεγάλη ώθηση στο συνεταιριστικό κίνημα. Ωστόσο, τα προβλήματα, τα οποία είχαν σχέση με τη διακίνηση προϊόντων, την παραδοσιακή εκμετάλλευση του παραγωγού από τους μεσάζοντες, την έλλειψη κεφαλαίων και τους τοκογλυφικούς όρους δανειοδότησης, που επικρατούσαν στην αγορά, έκαναν ακόμα πιο αισθητή την

---

⁴⁰ Ε. Δ. Πρόντζας (επιμ.) *Συνεταιρισμοί*, Τευχ. 1, Σειρά Εκδόσεων Τεκμηρίων, Ιστορικό Αρχείο Αγροτικής Τράπεζας

ανάγκη συλλογικής ασφάλειας, της οποίας , ένα μεγάλο κομμάτι, αντιπροσώπευαν οι συνεταιρισμοί. Ως αποτέλεσμα, η απαίτηση για μία αγροτική μεταρρύθμιση αναζωπυρώθηκε δίνοντας νέα δυναμική στο κίνημα, που είχε λάβει μορφή ήδη από τις αρχές του 20ου αιώνα, και το οποίο απαιτούσε την απαλλοτρίωση των τσιφλικιών και την αναδιανομή της γης στη βάση της μικρής ιδιοκτησίας. Προς επίρρωση του γενικότερου αυτού αιτήματος, προερχομένου, κυρίως, από τις μάζες των κολίγων, οι οποίοι υφίσταντο την εκμετάλλευση των μεγαλογαιοκτημόνων, αλλά και από την αστική τάξη, η οποία ουσιαστικά υπόμενε το βάρος της φορολογίας ως αποτέλεσμα των προστατευτικών δασμών στα δημητριακά και της παράλληλης μείωσης των φόρων των σιτοπαραγωγών, απαιτήθηκε η παύση της προστατευτικής αυτής πολιτικής, που ωφελούσε τους ιδιοκτήτες των τσιφλικιών με τη διατήρηση των τιμών των δημητριακών σε τεχνητά υψηλά επίπεδα. Εξαιτίας του υψηλού αυτού επιπέδου τιμών, ένα μεγάλο δυνητικά διαθέσιμο κεφάλαιο αδυνατούσε να διοχετευτεί σε κοινωνικά παραγωγικές επενδύσεις και σε αγορά ειδών της εγχώριας βιομηχανίας επηρεάζοντας δυσμενώς την εσωτερική αγορά. Η όλη αναπτυξιακή πολιτική του ελληνικού κράτους φαλκιδεύτηκε έτσι σε ένα κύκλωμα, το οποίο οδηγούσε στη στασιμότητα του πραγματικού εισοδήματος και στη συνεχόμενη οικονομική κάμψη⁴¹. Η αυξανόμενη δυσφορία, οι κοινωνικές ζυμώσεις που ακολούθησαν το πραξικόπημα του 1909, η εξέγερση των αγροτών στο Κιλελέρ, η σταφιδική κρίση, η ανεργία, η έξοδος του αγροτικού πληθυσμού προς τις πόλεις, τα μεγάλα

---

⁴¹ Ε. Δ. Πρόντζας (επιμ.) *Συνεταιρισμοί, ό.π.*

μεταναστευτικά κόμματα, ήταν όλα συμπτώματα μιας κοινωνικής δομής και ενός συστήματος διακυβέρνησης, που δεν ανταποκρινόταν στις αυξανόμενες κοινωνικές ανάγκες. Κατά την περίοδο αυτή το πρόβλημα της γης στάθηκε ένα από τα κρίσιμα κοινωνικά προβλήματα.

Παρόλα αυτά, όμως, η αγροτική μεταρρύθμιση αν και θερμά υποστηριζόμενη τόσο από ένα μεγάλο μέρος της ανερχόμενης επιχειρηματικής τάξης όσο και από τη μεγάλη μάζα των κολίγων, έως το 1917 περιορίστηκε στην αρχή της σταδιακής απαλλοτρίωσης με αποζημιώσεις. Η κατάσταση του αγροτικού πληθυσμού, ιδιαίτερα στο χώρο της Μακεδονίας, άρχισε να επιδεινώνεται, αφενός με την εισροή χιλιάδων προσφύγων, ως αποτέλεσμα των Βαλκανικών πολέμων, αφετέρου με τη μετατροπή των περιοχών αυτών σε πεδίο πολέμου την περίοδο του Α' Παγκοσμίου πολέμου. Η επικρατούσα ανασφάλεια και, τελικά οι στρατιωτικές επιχειρήσεις, οδήγησαν τους χωρικούς να βρουν διεξόδους διαφυγής προς τις πόλεις. Η παραγωγή, όπως ήταν φυσικό, έπεσε απότομα και η κρίση στην περιοχή εκτραχύνθηκε.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η ανάγκη για μεταρρύθμιση έγινε επιτακτικότερη και προωθήθηκε αποφασιστικά από την προσωρινή κυβέρνηση Βενιζέλου, ανέκαθεν ευνοϊκή προς τη μικρή οικογενειακή ιδιοκτησία. Τα μέτρα απαλλοτρίωσης θεσπίστηκαν στις 20-05-1917 και επεκτάθηκαν σύντομα σε όλο το περιφερειακό γεωγραφικό πλαίσιο της Ελλάδας. Η μεταρρύθμιση αποσκοπούσε στην αναγκαστική απαλλοτρίωση των κτημάτων

που ξεπερνούσαν τα 1.000 στρέμματα⁴². Οι κολίγοι και οι αγροτικοί εργάτες θα έπαιρναν αγροτικούς κλήρους, είτε από τις απαλλοτριωμένες γαίες των τσιφλικιών, είτε από τις γαίες του δημοσίου.

Μολοντούτο, η αγροτική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης Βενιζέλου, μία από τις ριζοσπαστικότερες τομές της πολιτικής του νεοελληνικού κράτους, δεν επέφερε άμεσα τις προσδοκώμενες βελτιώσεις στην κατάσταση των χωρικών. Μολονότι άλλαξε τις σχέσεις ιδιοκτησίας της γης, σύμφωνα με το μοντέλο οικογενειακής ιδιοκτησίας που επικρατούσε στην Πελοπόννησο, δε μετέβαλλε ποιοτικά τον τρόπο παραγωγής. Ο κατατεμαχισμός της γης ενώ εντατικοποίησε την καλλιέργεια δεν απελευθέρωσε το χωρικό από τα υπέρογκα χρέη του. Αυτά, αντίθετα, γνώρισαν μία αύξηση τις επόμενες δεκαετίες, με τη διαφορά ότι ο παλιός τοκογλυφικός τρόπος δανειοδότησης από τους μεγαλογαιοκτήμονες αντικαταστάθηκε από μία λιγότερο επαχθή και ορθολογικότερη παρέμβαση του χρηματικού κεφαλαίου στις βασικές σχέσεις της αγροτικής παραγωγής.

Η πρόσβαση αυτή του μικροκαλλιεργητή ή του μικροκτηνοτρόφου στην τραπεζική πίστη εντατικοποιήθηκε με τη δημιουργία των συνεταιρισμών, οι οποίοι, σε αυτό το σημείο, λειτούργησαν ευεργετικά τόσο για την πλευρά του αγροτικού τομέα όσο και για αυτήν του χρηματικού κεφαλαίου. Πραγματικά, οι συνεταιρισμοί, λόγω της αλληλέγγυας ευθύνης των συνεταίρων, ελαχιστοποίησαν το κόστος των έως τότε παρεχομένων δανείων, το οποίο μεταφραζόταν σε υπέρογκα

---

⁴² Στο ίδιο.

επιτόκια, απαγορευτικά για έναν μικροκαλλιεργητή και δικαιολογούνταν από τη μεριά της τράπεζας σε έρευνα της φερεγγυότητας του κάθε δανειζομένου, σε έξοδα είσπραξης δόσεων επιστροφής του δανείου και σε έξοδα παρακολούθησης του δανειζομένου. Χαρακτηριστική είναι η εγκύκλιος αρ.7 της 19-01-1919 της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Ε.Τ.Ε.) για την άσκηση της αγροτικής πίστης μέσω των συνεταιρισμών: «Εν τούτω εμφανίζονται καταδήλως τα ουσιώδη πλεονεκτήματα της διαχείρισης της αγροτικής πίστεως μέσω των συνεταιρισμών εν σχέση προς την απ' ευθείας προς τον παραγωγόν χορήγησιν, αν μάλιστα ληφθή υπόψη ότι οι δια των συνεταιρισμών δανεισθέντες παρουσιάζουν κατά το πλείστον ήσσονα οικονομική επιφάνεια εν παραβολή προς τους απ' ευθείας επί τη βάσει της προσωπικής πίστεως δανεισθέντας».

Η ανάπτυξη, λοιπόν, του συνεταιριστικού κινήματος συνδέθηκε από την Ε.Τ.Ε. με την αύξηση των πιστώσεών της προς την αγροτική οικονομία. Η σωστή και θεσμοθετημένη λειτουργία των συνεταιρισμών θα προμήνυε την εγγύηση και την ασφάλεια των τοποθετήσεων των αδρανών διαθεσίμων της και θα οριοθετούσε τη γενικότερη πολιτική της τράπεζας απέναντι στη χρηματοδότηση του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας. Οι ευνοϊκές συνθήκες πιστοδότησης των συνεταιρισμών, οι οποίες μεταφράζονταν σε χαμηλότερα επιτόκια για τα προσφερόμενα δάνεια από ότι σε εκείνα με τα οποία επιβάρυναν τους ιδιώτες, θα μετατραπούν με το πέρασμα του χρόνου και κυρίως μετά την οικονομική κρίση του 1921 αποκλειστικά σε μέσο ασφαλών τοποθετήσεων. Σε αυτό το χρονικό σημείο τοποθετείται η εισαγωγή

του θεσμού του γεωργικού ενεχυρογράφου που επέτρεπε τη μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια σε συνδυασμό με την ευκολότερη ρευστοποίηση. Λίγα μόλις χρόνια πριν την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (Α.Τ.Ε.) το συνεταιριστικό κίνημα έτεινε να τεθεί υπό τον απόλυτο έλεγχο της Ε.Τ.Ε., τόσο μέσω του στενότερου ελέγχου δανειοδότησής του όσο και μέσω του εποπτικού ελέγχου της γενικότερης λειτουργίας των συνεταιρισμών, ο οποίος θα έπαιε να είναι αποκλειστικά κρατικός⁴³.

---

⁴³ Στο ίδιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 Από την καθιέρωση του συνεταιριστικού θεσμού στην ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας (1915-1929).

Η οργάνωση λουπόν και η συστηματικοποίηση του θεσμού της αγροτικής πίστης λαμβάνει σάρκα και οστά με την ψήφιση του νόμου 602/1914 περί συνεταιρισμών και αργότερα με τη καθιέρωση του θεσμού του γεωργικού ενεχυρογράφου ως μέσου πίστης, οπότε έγινε αισθητή η απελευθέρωση από τη τοκογλυφία που κυριαρχούσε στην ύπαιθρο⁴⁴.

Με τη λήξη των βαλκανικών πολέμων και την προσάρτηση νέων εδαφών στην Ελληνική επικράτεια, η Εθνική Τράπεζα με σύμβασή της με το κράτος (6.12.1914) *περί επεκτάσεως των προνομίων εις τας νέας χώρας* αυξάνει το ετήσιο ύψος των γεωργοκτηματικών δανείων σε 25.000.000 δραχμές, θέτει στη διάθεση του Δημοσίου για την οργάνωση της αγροτικής πίστης άλλα 25 εκατομμύρια (άρθρο 3) και αναλαμβάνει την υποχρέωση να διενεργεί την τοποθέτησή των

κατά προτίμηση δια των γεωργικών συνεταιρισμών παντός είδους, επί αναλόγω μεταξύ αυτών κατανομή, ίδια των ενώσεων ή των

---

⁴⁴ Τα στοιχεία που καταγράφονται στο παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνονται στο Δ. Ε. Πρόντζας, *Η εξέλιξη της αγροτικής πίστης στην Ελλάδα (1828-1929)*, ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ, 2005.

συνδέσμων αυτών ή των δια νόμου αναγνωριζομένων κεντρικών πιστωτικών ταμείων ή γεωργικών Τραπεζών, επί τόκω μέχρι πέντε τοις εκατόν ετησίως (άρθρο 9).

Οι γεωργικές χορηγήσεις μέχρις ότου ψηφιστεί ο νόμος περί συνεταιρισμών αναγκαστικά περιορίζονται από τη νομοθεσία και τον ατομικό χαρακτήρα τους, κυρίως στους μεγάλους γεωργοκτηματίες. Βλέπουμε δηλαδή ότι ο συνεταιριστικός θεσμός καθιέρωσε την αλληλεγγύη και δημιούργησε για την ΕΤΕ ένα νέο όργανο που εξασφάλιζε τις τοποθετήσεις και εξυπηρέτησε ατομικούς αλλά και ευρύτερους παραγωγικούς σκοπούς. Η σημασία του νέου θεσμού και ο ρόλος που πρόκειται να διαδραματίσει στην ανάπτυξη της γεωργικής πίστης καθώς και η ωφελιμότητά του για το σύνολο της χώρας θεωρήθηκε σημαντική. Μία εκδοτική τράπεζα, η ΕΤΕ, συμμετέχει στη νέα ιδέα και γίνεται ο υποστηρικτής της στην ύπαιθρο με τις κεντρικές της υπηρεσίες και τα υποκαταστήματα στις αγροτικές περιφέρειες. Από την ανάγνωση των σχετικών κανονισμών και τις εγκυκλίους που αναφέρονται στην αγροτική πίστη προκύπτει μία διδασκαλία σε κάθε ειδικό θέμα, για την οικονομική ανατροφή και τη χειραφέτηση των αγροτών: υπάλληλοι και διευθυντές Υποκαταστημάτων επισκέπτονται τα χωριά και σε στενή συνεργασία με τους συνεταιριστές και τις κρατικές υπηρεσίες διαπαιδαγωγούν, συμβουλεύουν, καθοδηγούν τους αγρότες και τα συμβούλια των συνεταιρισμών, επεξηγώντας το νόμο και τη λειτουργία του. Στη 15-ετία που γεννήθηκε και ανδρώθηκε η συνεταιριστική κίνηση στην Ελλάδα, δεν σπανίζουν

παραδείγματα υπαλλήλων της Εθνικής που θυσίασαν και την υγεία τους πηγαίνοντας πεζοί στα χωριά διανυκτερεύοντας σε χάνια, για να ενημερώσουν τα βιβλία του συνεταιρισμού κάτω από το θαμπό φως ενός λυχναριού- όπως αφήνουν οι περιγραφές να καταλάβουμε.

Στην πρώτη εγκύκλιο τη σχετική με το νέο θεσμό που κυκλοφόρησε το *Τμήμα Επιθεώρησης προς πάντα τα Υποκαταστήματα*, αφού καθορίζει την έννοια του συνεταιρισμού και αναλύει την οικονομική σημασία που καταλήγει⁴⁵

«...οι κ.κ. Διευθυνταί των ημετέρων υποκαταστημάτων, εν επιγνώσει της σοβαράς σημασίας ην κέκτηνται δια την ημετέραν Τράπεζαν και γενικώτερον δια την χώραν ο καινοφανής δια ταύτην θεσμός των συνεταιρισμών παρακαλούνται, όπως και από υψηλότερας σκοπιάς παρακολουθήσωσι το θέμα, αποβαίνοντες ούτω διερμηνείς προς την Διοίκησιν των εν τη πράξει παρουσιασθησομένων τυχόν μειονεκτημάτων αυτού και των μέτρων, άτινα κατά την κρίσιν των ενδείκνυνται να ληφθώσι προς δέουσαν θεραπείαν και συμπλήρωσιν των ελεγχθησομένων ελλείψεων επί τω τέλει της πλήρους ευδοκιμήσεως οία επετεύχθη εν τη αλλοδαπή σχούσα ευεργετική επίδρασιν επί των πλουτοπαραγωγικών πόρων των τάξεων των χωρών, όπου δεόντως ο θεσμός εφηρμόσθη».

---

⁴⁵ Εγκύκλιος 115/7.9.1915.

Ένα έτος αργότερα, η Επιθεώρηση της Τράπεζας ελέγχει τα υποκαταστήματα⁴⁶

«...Αιτιάσεις τινές παρέχουν το ενδόσιμον να κρίνωμεν ότι δεν κατενοήθη πλήρως και παρ' όλων το πνεύμα μεθ' ου αντιλαμβάνεται η κεντρική υπηρεσία την εν προκειμένω αποστολήν της Τραπεζής... απερρίφθησαν δε αι αιτιάσεις αύται αμελετήτως και ουδέ εκρίθη αναγκαίον να ανακοινωθή τω ενδιαφερομένω η απόρριψη της αιτήσεώς του. Ένεκα τούτων αναγκαζόμεθα να εκζητήσωμεν παρ' υμών εκ νέου ανάπτυξιν ζωηρού ενδιαφέροντος προκειμένου περί παντός ό,τι αφορά την ενίσχυσιν της συνεταιριστικής οργανώσεως εν τω τόπω και την εκ μέρους σας ενδελεχή έρευναν και μελέτην παντός αιτήματος σχετικού ... ανάγκη παρά τοις αγροτικοίς πληθυσμοίς, ίδια όπου η συνεταιριστική ιδέα καλλιεργείται ευρύτερον, να εμπεδωθή η πεποίθησις ότι πάσαν αυτών σχετικήν ανάγκην περιβάλλομεν μετά πάσης φροντίδος...».

Το πνεύμα αυτό, διερμηνεύεται και με ουσιαστικά μέτρα, τα οποία λαμβάνονται από την Τράπεζα για να συμμετάσχει στη νέα κίνηση. Η Διοίκηση όρισε στα υποκαταστήματα ότι μπορούν να δέχονται καταθέσεις όψεως συνεταιρισμών μέχρι ποσού 10 χιλ. δραχμών με τόκο 4%.⁴⁷ Για να παρακινήσει το συνεταιριστικό ενδιαφέρον στον ευρύτερο αγροτικό πληθυσμό, καταργεί τη σχετική περιοριστική διάταξη προηγουμένης εγκυκλίου και επιτρέπει την επέκταση των προσωπικών πιστώσεων για τα μέλη

---

⁴⁶ Εγκύκλιος 115/25.10.1916.

⁴⁷ Εγκύκλιος 61/13.6.1917.

των συνεταιρισμών και πέραν της αναλογίας της συνεταιρικής των μερίδας. Και για να καταστεί δυνατή η παροχή βοήθειας για ευρύτερα και μόνιμα έργα - που βελτίωναν τους όρους και τις συνθήκες της γεωργικής παραγωγής - η ΕΤΕ θα τροποποιήσει και το Καταστατικό της. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της θα αποφασίσει ότι:⁴⁸

«η υπό της αποφάσεως της Γενικής των Μετόχων Συνελεύσεως της 4 Ιουνίου 1862 εγκριθείσης δια του από 7 Ιουνίου 1862 Β.Δ. απαιτούμενη δια τας γεωργοκτηματικές χορηγήσεις δευτέρα υπογραφή δύναται να αντικατασταθή δια της παροχής εμπραγμάτου αποχρώσης ασφαλείας. Αι τοιαύται χορηγήσεις δύνανται να ενεργώνται και δι' ανοικτού λογαριασμού».

Με την τροποποίηση αυτή διευκολύνονται οι βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις, διευρύνεται το πεδίο μακροπρόθεσμων χορηγήσεων για τη δημιουργία εγγειοβελτιωτικών έργων, την ανέγερση αποθηκών, την αγορά γεωργικών μηχανημάτων κ.ά. Στον απολογισμό της τετραετίας του συνεταιριστικού θεσμού η Διοίκηση διαπιστώνει σταθερά πρόοδο:

«αφού η εκ δανείων προς συνεταιρισμούς εν ταις σταφιδοφόραις επαρχίαις καθυστέρησις αναλογεί μόνον προς 4% επί του χορηγηθέντος ποσού, ενώ τα καλλιεργητικά δάνεια του κοινού

---

⁴⁸ Την 30.3.1918.

τύπου, τα κατ' ευθείαν τουτέστι προς παραγωγούς, εμφανίζουσι καθυστέρησιν 33%».⁴⁹

Έτσι η χορήγηση των νέων γεωργικών δανείων εμφανίζεται ως ακολούθως

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟ (ΕΚΑΤ. ΔΡΧ.)
1915	4,7
1916	7,9
1917	8,3
1918	20,6

Στα ποσά δεν υπολογίζονται τα δεδουλευμένα στις αρχές κάθε χρόνου, τα κοινά επ' ενεχύρω σε ιδιώτες γεωργούς, καθώς και τα κτηματικά δάνεια που χρησιμοποιήθηκαν για γεωργικούς σκοπούς. Χαρακτηριστικό της πολιτικής αυτής από την ΕΤΕ είναι η συνδρομή της στο Κράτος για τον εφοδιασμό της χώρας με γεωργικά φάρμακα, τη χορήγηση ειδικών πιστώσεων στην εταιρεία συγκεντρώσεως εγχωρίων προϊόντων, την αποκατάσταση των εκ Ρωσίας και Πόντου ομογενών προσφύγων καθώς και, μετά τη συγχώνευση της Τράπεζας Κρήτης,⁵⁰ η μείωση των επιτοκίων των χορηγήσεων προς τους γεωργούς με την εξίσωσή τους με τα χαμηλότερα δικά της χαμηλότερα,.

⁴⁹ ΕΤΕ, *Απολογισμός 1918*.

⁵⁰ Στις 15.6.1919.

Η διασάλευση των όρων της διεθνούς παραγωγής δεν θα κάμψει τις χορηγήσεις στο γεωργικό τομέα. Η διάχυση της γεωργικής πίστης επιταχύνει την ανάπτυξη των συνεταιρισμών,⁵¹ και αυτοί με τη σειρά τους καθιστούν δυνατή την άσκησή της σ' ευρύτερη κλίμακα: οι νέες χορηγήσεις το 1919 από 27,3 εκατ. δρχ. φθάνουν το 1920 τα 79,6 εκατ. δρχ.⁵²

Η Νομοθεσία που αφορά τη γεωργική πίστη, συμπληρώθηκε με το σημαντικό διάταγμα *περί δανείων επ' ενεχύρω καπνού νέων χωρών*,⁵³ και αποτελεί μια επινόηση για τη διευκόλυνση τοποθέτησης κεφαλαίων στην αγροτική επιχείρηση. Με αυτό τον τρόπο η ΕΤΕ χωρίς πολύπλοκες διατυπώσεις προβαίνει σε *χορηγήσεις επί πλασματικό ενεχύρω καπνού* είναι δε σε θέση να ικανοποιήσει τις καλλιεργητικές ανάγκες των καπνοπαραγωγών. Σημαντικό σταθμό στην άσκηση της αγροτικής πίστης σημείωσε και η ψήφιση του νόμου *περί γεωργικού ενεχυρογράφου*.⁵⁴ Με τον πρωτότυπο αυτό θεσμό που εξασφαλίζει ιδιότυπο εμπράγματο δικαίωμα υπέρ του δανειστή, καθ' όσον την κατοχή του πράγματος έχει ο οφειλέτης - σε αντίθεση προς το κοινό ενεχυρόγραφο- η Τράπεζα απαλλάσσεται από τους αυστηρούς νομικούς δεσμούς και προβαίνει με γοργότερο πλέον ρυθμό στην εφαρμογή του γεωργικού πιστωτικού προγράμματος. Αποτέλεσμα:

---

⁵¹ Ειδικώς: την χρονιά που ψηφίστηκε ο συνεταιριστικός νόμος ιδρύθηκαν 150 γεωργικοί συνεταιρισμοί, την επόμενη χρονιά ιδρύθηκαν 197 και μέχρι το τέλος του 1917 υπήρχαν συνολικά 649 γεωργικοί συνεταιρισμοί. Το 1918 ιδρύθηκαν 150 γεωργικοί συνεταιρισμοί και την επόμενη χρονιά εγκρίθηκαν τα καταστατικά για 161 γεωργικούς συνεταιρισμούς. Στα τέλη του 1920, υπήρχαν 1.171 γεωργικοί συνεταιρισμοί, τα μέλη των οποίων πλησίαζαν τις 75.000, με μερίδες 6 εκατομμύρια δραχμές και ευθύνη 51 εκατομμύρια δραχμές.

⁵² ΕΤΕ, *Απολογισμοί των ετών 1919, 1920*.

⁵³ Τροποποιητικοί νόμοι 2135 Ν.Δ. 23.9.1925 και κωδικοποίηση διατάξεων 21.11.1925.

⁵⁴ Νόμος 2184/1920.

με το νόμο αυτό οι νέες χορηγήσεις στη γεωργία θα τετραπλασιασθούν.⁵⁵

Η διεθνής κρίση και η Μικρασιατική εκστρατεία δεν θα επηρεάσουν σημαντικά τη γεωργική παραγωγή και στον απολογισμό του 1921 η Διοίκηση της ΕΤΕ αναφέρει ότι παρά τα βάρη που ανέλαβε

*«ετήρησε καθ' όλον το έτος τας θυρίδας αυτής ανοικτάς δια τας ανάγκας της γεωργίας ... διότι εκ της εκμεταλλεύσεως του γεωργικού πλούτου της χώρας εξαρτάται η μελλοντική ευημερία αυτής».*⁵⁶

Οι νέες χορηγήσεις το έτος αυτό σημείωσαν μικρή κάμψη (1920: 79,6 εκατ. , 1921: 72,3 εκατ.) για να υπερδιπλασιαστούν την επόμενη χρονιά (1922: 151,3 εκατ.), ενώ ο μέσος όρος των δεδουλευμένων κεφαλαίων προς τη γεωργία εμφανίζει το 1921 αύξηση 27,4%.⁵⁷ Ο αριθμός επίσης των νεοϊδρυθέντων συνεταιρισμών κατά τα έτη 1921 και 1922 θα φθάσει τους 614. Στην ομαλή αυτή εξέλιξη της αγροτικής οικονομίας της χώρας- παρά τη διεθνή κρίση και τις εθνικές περιπέτειες- και με αλληπάλληλες συμβάσεις ανάμεσα στην ΕΤΕ και το Κράτος η τράπεζα αναλαμβάνει και χορηγεί:

(α) βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέχρι 4 εκατ. δρχ. στους συνεταιρισμούς αποκαταστάσεως καλλιεργητών,⁵⁸

⁵⁵ Από 20,6 εκατ. το 1918 φθάνουν τα 27,3 εκατ. το 1919 και τα 79,6 εκατ. το 1920. ΕΤΕ, *Απολογισμοί ετών 1918, 1919, 1920*.

⁵⁶ ΕΤΕ, *Απολογισμός έτους 1921*.

⁵⁷ Στο ίδιο.

⁵⁸ Β.Δ. 14.11.1920.

(β) 20 εκατ. στους παλινοστήσαντες κατοίκους της Μ. Ασίας,⁵⁹

(γ) 7 εκατ. δρχ. σε ομογενείς εγκατεστημένους στη Θράκη,⁶⁰

(δ) 20 εκατ. για την εγκατάσταση των πληθυσμών της Α. Θράκης (τα 10 εκατ. για την αγορά εργαλείων, σπόρου, υποζυγίων, “αροτήρων βοών” κλπ.),⁶¹

(ε) 15 εκατ. δρχ. στο Γενικό Συνεταιρισμό Στρωμνιτσιωτών για τον εποικισμό τους στην Ελλάδα,⁶²

(στ) 3 εκατ. δρχ. βάσει του Νόμου περί ενεχυρογράφου, σε ιδιώτες και συνεταιρισμούς για την αποκατάστασή τους στην Α. Θράκη,⁶³

(ζ) αναλαμβάνει και για λογαριασμό του Δημοσίου 100 εκατ. δρχ. στους ιδιοκτήτες αγροτικών κτημάτων που απαλλοτριώθηκαν αναγκαστικά και πέραν από το ποσό αυτό χορηγεί για λογαριασμό της γεωργικά δάνεια (άρθρ. 10) στους κληρούχους απαλλοτριωθέντων κτημάτων βάσει του νόμου περί γεωργικού ενεχυρογράφου.⁶⁴

Μετά τη συνθήκη της Λωζάνης, η ΕΤΕ χρηματοδοτεί την εισαγωγή λιπασμάτων και μηχανημάτων μέσω Συνεταιρισμών και χορήγησε μακροπρόθεσμα δάνεια για την ανέγερση αποθηκών, την εγκατάσταση συνεταιρικών ελαιοτριβείων κλπ. Οι νέες χορηγήσεις στη γεωργία φθάνουν τα 220 εκατ. δρχ. το 1923 για να υπερτριπλασιασθούν τον επόμενο χρόνο (1924: 678 εκατ. δρχ.).

---

⁵⁹ Ν. 2143/1920.

⁶⁰ Ν. 2207/10.6.1920.

⁶¹ Ν. 2515/20.9.1920.

⁶² Ν. 2545/24.9.1920.

⁶³ Σύμβαση 21.10.1921.

⁶⁴ Νόμος 2950/28.7.1922.

Στα προστατευτικά μέτρα του Κράτους για τη γεωργία υποκαθιστά, χωρίς να προξενήσει καμία διαταραχή, την προνομιούχο *Εταιρεία Σταφίδος "Ενιαία"*.⁶⁵ Θα υπογράψει συμβάσεις και αναλαμβάνει να χορηγήσει δάνεια

(α) καλλιεργητικά και καπνοκαλλιεργητικά μέχρι 20 εκατ. δρχ. με εγγύηση του Κράτους, στους ομογενείς πρόσφυγες της Μ.Ασίας και Θράκης,⁶⁶

(β) εκτός των δανείων γενικής φύσεως που αφορούν την αποκατάσταση των προσφύγων, αυξάνει το ποσό των γεωργικών χορηγήσεων στους πρόσφυγες από 50 σε 100 εκατ. δρχ.,⁶⁷

(γ) 50 εκατ. για την απαλλοτρίωση αγροτικών και αστικών κτημάτων Δ. Θράκης που ανήκουν σε Οθωμανούς υπηκόους και που πρόκειται να διατεθούν σε πρόσφυγες γεωργούς,⁶⁸

(δ) 55 εκατ. δρχ. για δαπάνες ΕΑΠ για εγκατάσταση προσφύγων σε γαίες που δεν περιήλθαν στην κυριότητά της.⁶⁹

Την περίοδο αυτή διενεργείται μεγάλη έρευνα για το ηθικό περιεχόμενο και την επίδοση του προσφυγικού στοιχείου στη γεωργική εκμετάλλευση, στην ΕΤΕ δε ανατίθεται να ενισχύσει πιστωτικά τις προσφυγικές αγροτικές οικογένειες (1924: 44.099 οικογένειες δρχ. 106 εκατ., 1925: οικογένειες 75.196 δρχ 219 εκατ.) και ταυτόχρονα να μεριμνήσει για την αποκατάσταση των τέως

⁶⁵ Σύμβαση 13.8.24 περί διαχείρισεως Κορινθιακής σταφίδος και αγοράς πλεονασμάτων.

⁶⁶ Σύμβαση 8.10.1923.

⁶⁷ Σύμβαση 3.9.1924, Ν. 3232/25.11.1924.

⁶⁸ Σύμβαση 26.4.1924.

⁶⁹ Σύμβαση 4.3.24.

κολλήγων ιδιαίτερα της Θεσσαλίας, υπερδιπλασιάζοντας τις πιστώσεις της προς αυτούς (1924: 39 εκατ., 1925: 92 εκατ.).⁷⁰

Η τετραετία (1925-1929) που ακολούθησε μέχρι την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας χαρακτηρίζεται από νέες χορηγήσεις το 1925 που έφτασαν τα 942,5 εκατ. δρχ. αντί 678,1 εκατ. δρχ. του 1924, για ν' ανέλθουν στα 1.144,5 εκατ. δρχ. το 1927, 1.345,5 εκατ. δρχ. το 1928 και 1.613,3 εκατ. δρχ. το 1929 χωρίς, να υπολογίζονται σ' αυτά τα διατιθέμενα κεφάλαια στην αρχή κάθε έτους (1925: 462,2 εκατ. δρχ., 1926: 558 εκατ. δρχ., 1927: 485,2 εκατ. δρχ., 1928: 755,6 εκατ. δρχ., 1929: 878,5 εκατ. δρχ.), ούτε τα επ' ενεχύρω σε ιδιώτες γεωργούς κοινά και κτηματικά δάνεια και τα προς τον ΑΣΟ λόγω της ταξινόμησής τους στους γενικούς λογαριασμούς των ενυποθήκων και επ' ενεχύρω δανείων.⁷¹ Η αναλογία των νέων χορηγήσεων στους συνεταιρισμούς σε σχέση με τις συνολικές νέες γεωργοκτηματικές χορηγήσεις έφτασε από 4,6% το 1915 σε 36,1% το 1918, 43,5% το 1924 για να υπερβεί το 75% το 1929.⁷² Η επιβάρυνση των κεφαλαίων που διέθετε στη γεωργική παραγωγή η πιστωτική πολιτική της Τράπεζας για τον τόκο των *επί προσωπική ασφαλεία και υποθήκη γεωργικών δανείων* στους ιδιώτες παρέμεινε αμετάβλητος από το 1903 (6% ετησίως) και στους συνεταιρισμούς από το 1915, 5%.⁷³ Στο τέλος του 1925, όταν το προεξοφλητικό επιτόκιο της χώρας, ακολουθώντας τη διεθνή ύψωση ανήλθε σε

⁷⁰ ΕΤΕ, *Απολογισμοί των ετών 1924, 1925.*

⁷¹ ΕΤΕ, *Απολογισμοί των ετών 1926, 1927.*

⁷² ΕΤΕ, *Απολογισμοί των ετών 1915, 1929.*

⁷³ Βλ. απολογισμοί 1900-1929.

10% (έναντι 7,5% των ετών 1923 - Ιούλιος 1925), αυξήθηκαν και οι τόκοι στα γεωργικά δάνεια.⁷⁴

Από τις διάφορες αναφορές της Τράπεζας προκύπτει, ότι οι τόκοι και οι προμήθειες που εισέπραττε από την άσκηση της αγροτικής πίστης όχι μόνο δεν της άφηναν ένα εύλογο κέρδος, αλλά ούτε καν κάλυπταν τα υπέρογκα έξοδα της εργασίας και τους κινδύνους που σε αναλογία είναι μεγαλύτεροι από ότι στους άλλους κλάδους της πίστης. Μπορούμε δηλαδή στις συνθήκες της αγροτικής πίστης να εντάξουμε αφενός την πολιτική της ΕΤΕ στην ιστορία της αγροτικής πίστης της χώρας και αφετέρου τις προσπάθειες και τις πρωτοβουλίες κρατικών οργάνων και ιδεολόγων συνεταιριστών. Από την πλευρά επίσης της Τράπεζας έχουμε την ενίσχυση του γεωργικού προγράμματος σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, τις παραχωρήσεις και ενισχύσεις λ.χ. στα «Ταμεία ελαιοπαραγωγής» για την καταπολέμηση του δάκου, τη συγκέντρωση του σίτου, τη χρηματοδότηση της παραγωγής και εξαγωγής καπνού και σταφίδας. Με τη βοήθεια και τη συνδρομή της ιδρύθηκε ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός (Ν.Δ. 10.8.1925), που κατά την έκφραση του Α. Διομήδη έκαμε τους σταφιδοπαραγωγούς *κυρίους των τυχών του προϊόντος των και υπευθύνους ρυθμιστάς αυτού*. Την υλική διαχείριση του νέου Οργανισμού που έχει σκοπό την ενίσχυση των σταφιδοπαραγωγών και την καλλίτερη και ευρύτερη διάδοση της σταφίδας μας στις ξένες αγορές και στο εξωτερικό ανέλαβε εξ

---

⁷⁴ Ν.Δ. 6.11.1925. Η ΕΤΕ καθορίζει τόκο για τα δάνεια στους συνεταιρισμούς 8%, ενώ είχε δικαίωμα 9% και στις ενώσεις 7% αντί 8½ %.

ολοκλήρου η ΕΤΕ.⁷⁵ Στην ίδια κατεύθυνση έχουμε το ζήτημα της αποκατάστασης των προσφύγων με τη διαχείριση των ανταλλαξιμών κτημάτων και με ομολογιακά δάνεια έδωσε λύση στο δύσκολο προσφυγικό πρόβλημα.⁷⁶ Λίγο πριν (10.5. 1924) ανανέωσε την σύμβαση με το Δημόσιο και αύξησε το ποσό των γεωργικών δανείων στους πρόσφυγες από 100 σε 150 εκατ. δρχ.⁷⁷ και θα συνεχίσει την προστατευτική γεωργική πολιτική της με την συγκέντρωση του σίτου το 1928, ενώ ταυτόχρονα θα διαθέσει 30 εκατ. δρχ. για τη προμήθεια αραβοσίτου, με σκοπό να προστατεύσει τους ορεινούς πληθυσμούς από τους κερδοσκόπους και ενίσχυσε τους καλλιεργητές των βορείων επαρχιών και της Θεσσαλίας με αποδοτικότερες ποικιλίες σπόρων (1925-1929).

Η πορεία αυτή της αγροτικής πίστης, εδρασημένη στις σχέσεις Δημοσίου και ΕΤΕ ολοκληρώνεται με τη μεταβίβαση του θεσμού της αγροτικής πίστης στην Αγροτική Τράπεζα. Στην υπογραφή του πρωτοκόλλου μεταξύ Κράτους και Εθνικής, στις 27.10.1927, ο Αλ. Διομήδης αναγγέλλει στον απολογισμό της Τράπεζας του έτους 1927:

“... Η Εθνική Τράπεζα αντιλαμβανομένη και την ευρότητα της αποστολής τούτου (ΑΤΕ) και τας ογκώδεις ηθικές και πραγματικές υποχρεώσεις ας αναλαμβάνει να εκπληρώσει προς τον αγροτικόν κόσμον της χώρας κατέβαλεν εμόνους προσπάθειας και είναι

---

⁷⁵ Το πρώτο έτος της λειτουργίας του διαθέτει συνολικά 273,6 εκατ. δρχ. για τη συγκέντρωση των πλεονασμάτων, τη χορήγηση καλλιεργητικών δανείων, προμήθεια λιπασμάτων κλπ. για την εξασφάλιση της παραγωγής και τη βελτίωση της ποιότητας. Στην Έκθεση των εργασιών του πρώτου έτους ο ΑΣΟ αναφέρει: “η Εθνική Τράπεζα αναδεχθείσα την σταφιδικήν διαχείρισιν απέδειξεν ότι έχει συνείδησιν του ρόλου και των καθηκόντων της προς την γεωργικήν παραγωγήν του τόπου”. ΑΣΟ, *Απολογισμός 1925*, Αθήνα 1926.

⁷⁶ Σύμβαση ΕΤΕ – Δημοσίου, 5.5.1925.

⁷⁷ Σύμβαση 8.8.1925.

διατεθειμένη και περαιτέρω να διαθέση κάθε φροντίδα, όπως η Γεωργική Τράπεζα θωρακισθή πράγματι με τα προσόντα αυτοτελείας και κινηθή με τον τόνο του κοινωνικού ενδιαφέροντος. Το αυστηρόν υπηρεσιακόν πνεύμα, η ευρύτης των αντιλήψεων και η ταχύτης της ενεργείας θα φροντίσωμεν όπως μετοχεταιυθώσιν αμείωτα δια των υπηρεσιών μας εις την νέαν γεωργικήν Τράπεζαν και ελπίζομεν ότι υπό τους ανωτέρω όρους θα συνεχισθή εν αυτή ο ρυθμός και η ενεργητική ακτινοβολία της λειτουργίας της αγροτικής πίστεως μεθ' ων η Εθνική Τράπεζα ασκούσε μέχρι σήμερον το έργον τούτο, επί τοσούτον προήγαγε τα συμφέροντα της γεωργικής παραγωγής και του αγροτικού κόσμου”.

Την υπογραφή του πρωτοκόλλου ακολούθησε η από 3.6.1929 σύμβαση περί συστάσεως και λειτουργίας της Αγροτικής Τραπεζής.⁷⁸ Από το 1930 η ΕΤΕ άνοιξε συνολική πίστωση 850 εκατ. δρχ. στην Αγροτική Τράπεζα και έθεσε στη διάθεσή της το πυκνό δίκτυο των Υποκαταστημάτων της, παραχώρησε στη νέα Τράπεζα ικανούς και πεπειραμένους υπαλλήλους ενώ ταυτόχρονα συνεισέφερε στο σχηματισμό των κεφαλαίων της Αγροτικής Τραπεζας το ποσό των 450 εκατ. δραχμών. Ο υποδιοικητής της Εθνικής Τραπεζας Αλέξανδρος Κορυζής, θα αναλάβει την προεδρία του νεοσυσταθέντος ιδρύματος, κατά την ιστορική πρώτη συνεδρίαση του Δ.Σ. της ΑΤΕ, το απόγευμα της 2^{ας} Σεπτεμβρίου 1929, θα πει ότι η Εθνική Τράπεζα είναι υπερήφανος παραδίδουσα υμίν προς συνέχισιν το

---

⁷⁸ Νόμος 4332/10.8.1929.

*έργον της αγροτικής πίστεως, εις ην περιοπήν τούτο ευρίσκεται ίνα ειδικοποιηθή πληρέστερον και κινηθή ευχερέστερον.*⁷⁹

Συντομογραφώντας θα λέγαμε ότι η εξέλιξη της αγροτικής πίστης αποτυπώνει στην Ελλάδα μία ιδιότυπη πορεία από την προ-συνεταιριστική οργάνωση στη συνεταιριστική δράση. Η πορεία αυτή ανιχνεύεται στο χαρακτήρα της ΕΤΕ: είναι στην αρχήν κυρίως κτηματική Τράπεζας στην οποία δόθηκε και το προνόμιο έκδοσης τραπεζικών γραμματίων. Για μεγάλο χρονικό διάστημα συνιστά το ισχυρό πιστωτικό ίδρυμα στην παλαιά Ελλάδα μετά δε τη συγχώνευση, το 1899, με την Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας και το 1919, την Τράπεζα Κρήτης, θα κατευθύνει τη δράση της στην κτηματική πίστη και την οργάνωση και ανάπτυξη της γεωργικής πίστης. Στη μακρά πορεία - μέχρι το 1928- εξελίσσεται σε πολυμερή και πολυσύνθετο οργανισμό που εκτελούσε τις λειτουργίες της έκδοσης τραπεζικών γραμματίων, των καταθέσεων, της γεωργικής, κτηματικής και εμπορικής πίστης επί των κινητών, δηλαδή περιελάμβανε και εξυπηρετούσε εργασίες στις οποίες αλλού απασχολούνταν ειδικές Τράπεζες για κάθε μία από αυτές. Η μεγέθυνση όμως της Ελλάδας και η ανάπτυξη της οικονομίας της ήταν επόμενο να μην ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της συνδυασμένης εμπορικής, κτηματικής και γεωργικής σε ένα πιστωτικό ίδρυμα και η αγροτική πίστη απελευθερώνεται ακόμη περισσότερο από τη διάδοση των συνεταιριστικών ιδεών και προτύπων οργάνωσης τους.

---

⁷⁹ ΙΑΑΤΕ, Αρχείο Κ. Γόντικα.

2.2 Η σύνδεση των συνεταιρισμών με την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος από την ίδρυσή της έως σήμερα αποτελεί τον βασικό φορέα άσκησης αγροτικής πίστης στον ελληνικό χώρο. Οι πιστωτικές συναλλαγές της τράπεζας προς τον αγροτικό κόσμο της χώρας αποτυπώνονται στις καρτέλες δανειοδοτικής χορήγησης της ΑΤΕ προς τους συνεταιρισμένους και μεμονωμένους παραγωγούς.

Η μελέτη των στοιχείων που βρίσκονται στο ιστορικό αρχείο της Αγροτικής Τράπεζας, μας οδηγεί σε μια σειρά κρίσιμων και χρήσιμων συμπερασμάτων για τη σύνδεση των συνεταιρισμών με την Αγροτική Τράπεζα.

Τα καταστήματα της ΑΤΕ αποτυπώνουν τη δράση των συνεταιρισμών στην αγροτική οικονομία. Σε δύο περιπτώσεις (τα υποκαταστήματα Αττικής και Βόλου) το συνεταιριστικό υλικό είναι εξαιρετικά αντιπροσωπευτικό καθώς εκτείνεται σε μήκος 120 και πλέον μέτρων και ο όγκος του αταξινόμητου υλικού φθάνει τα χίλια κουτιά⁸⁰. Η κατηγοριοποίησή του και η αξιοποίησή του διαμορφώνει γενικότερες κατηγορίες:

- Υπό την κατηγορία Διαλυθέντες, αυτοδιαλυθέντες και συγχωνευθέντες συνεταιρισμοί εντάσσονται Συνεταιρισμοί περιορισμένης ή απεριόριστου ευθύνης που εμφανίσθηκαν την περίοδο 1919 - 1975. Οι Συνεταιρισμοί αυτοί καλύπτουν

---

⁸⁰ Ε. Δ. Πρόντζας (επιμ.) *Συνεταιρισμοί*, Τευχ. 1, Σειρά Εκδόσεων Τεκμηρίων, Ιστορικό Αρχείο Αγροτικής Τράπεζας.

ολόκληρο το γεωγραφικό χώρο της ελληνικής αγροτικής περιφέρειας και η ίδρυσή τους εμπίπτει στο πλαίσιο του Νόμου 602/1914 και μεταγενέστερα, στον Νόμο 4332/1929 (ιδρυτικός Νόμος ΑΤΕ), στον Α.Ν. 1154/28.3.1938 και Β.Δ. 1.6.1938. Ανάλογα με την οικονομική τους διάρθρωση (ίδια κεφαλαίων-χρηματοδοτήσεις), τη δημογραφική εξέλιξη (αστικοποίηση περιοχών) και τις πολιτικο-διοικητικές αποφάσεις: διαλύονται κατόπιν απόφασεως του Πρωτοδικείου, - αυτοδιαλύονται, κατόπιν απόφασεως του Διοικητικού τους Συμβουλίου, - συγχωνεύονται με άλλους συνεταιρισμούς. Το υλικό της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνει:

- καταστατικά ιδρύσεως ή τροποποιήσεως των συν/σμών,
  - αποφάσεις Πρωτοδικείων σχετικές με τη διάλυσή τους,
  - ονομαστικές καταστάσεις των μελών τους,
  - αλληλογραφία με τα αρμόδια Υπ/ματα της Α.Τ.Ε.
  - εγκρίσεις από το Ανώτατο Συμβούλιο Γεωργικών Συν/σμών και
  - Πρακτικά Συνεδριάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων.
- Υπό την κατηγορία Αλληλογραφία και Εκθέσεις Γενικών και Ειδικών Ελέγχων (ταμειακοί, χρηματοδοτήσεων-δανείων, εκκαθαρίσεων κ.ά.) από τους Επιθεωρητές της 12^{ης}, 14^{ης} Επιθεωρήσεως Συν/σμών Α.Τ.Ε. και 26^{ης} Επιθεωρήσεως Κεντρικών Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Γ.Σ.Ο.) Η αλληλογραφία και οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται σε Ενώσεις Συνεταιρισμών και Γεωργικές Συνεταιριστικές Βιομηχανίες την περίοδο 1957 - 1982 και αφορούν στην:

- Ένωση Γεωργικών Κτηνοτροφικών Συν/σμών Αττικής και Μεγαρίδος, (Ε.Γ.Κ.Σ.Α.Μ.)
  - Κεντρική Ένωση Κτηνοτροφικών Συν/κών Οργανώσεων Ελλάδος, «Κτηνοτροφική»
  - Ένωση Πτηνοτροφικών Συν/σμών Ελλάδος (ΕΠΣΕ)
  - ΚΥΔΕΠ
  - ΑΓΡΕΞ ΑΕ.
  - Ένωση Οινοποιητικών Συν/σμών Αττικής (Ε.Ο.Σ.Α.)
  - ΠΑΣΕΓΕΣ
  - Κεντρική Κλαδική Συν/στική Ένωση Ελαιοκομικών Προϊόντων «Ελαιουργική» Συν.Π.Ε.
  - Βιομηχανία Γάλακτος ΦΑΓΕ
  - Βιομηχανία Γάλακτος ΑΣΤΥ
  - Βιομηχανία Γάλακτος ΣΥΝΕΡΓΑΛ ΕΠΕ
  - ΑΒΕΕ ΝΕΣΤΛΕ ΕΛΛΑΣ
  - Γεωργικές Βιομηχανίες Μιγμάτων Ζωοτροφών κ.ά.
- Πρόσθετες κατηγορίες στην ενότητα των συνεταιρισμών αποτελούν:
    - Αρχιτεκτονικά σχέδια προσθήκης Βιομηχανιών
    - Ατομικοί φάκελοι εργασίας εποπτών - επιθεωρητών της 14^{ης} και 26^{ης} Επιθεωρήσεως Συν/σμών, περιόδου 1956-1985.
    - Μελέτες (αιτήσεις L.243) για την ανέγερση περιφερειακών αγορών σε διάφορα αστικά κέντρα της Ελλάδος.

- Η γεωγραφική κατανομή, η διάρκεια του βίου κάθε συνεταιρισμού και το είδος του, εμφανίζονται ενδεικτικά ως ακολούθως:

Νομός	Χρονικός βίος	Είδος Συνεταιρισμού
Αττικής	1924-1984	Κτηνοτροφικοί. Πτηνοτροφικοί. Γεωργικοί Πιστωτικοί, ελαιουργικοί, εξαγοράς ή ενοικίασης γαιών. ΦΑΓΕ. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ, ΑΓΡΕΞ. ΣΕΚΕ κ.α.
Αιτωλοακαρνανίας	1917-1975	Γ.Π.Σ. Αρδευτικοί. Καπνού.
Αργολίδος	1930-1972	Γ.Π.Σ. Ρητίνης. Γαλακτοκομίας κλπ.
Αρκαδίας	1946-1973	Γ.Π.Σ. Κτηνοτροφικοί. Δασικοί.
Αχαΐας	1929-1974	Οινοποιητικοί. Γαλακτοκομικοί. Εξαγοράς και ενοικίασης γαιών κλπ.
Βοιωτίας και Αττικής	1946-1989	Ένωση Αγελαδοτροφικών Συν/σμών Αττικής και Βοιωτίας (ΕΑΣΑΒ). Βιομ. Γάλακτος κλπ.
Δράμας	1924-1974	Εξαγοράς γαιών. Γ.Π.Σ. αμπελουργικοί
Δωδεκανήσου	1947-1975	Γαλακτοκομικοί. Γ.Π.Σ.
Έβρου	1921-1973	Κουκουλιών. Γ.Π.Σ.
Ευβοίας (Χαλκίδα)	1921-1975	Γ.Π.Σ. Χορτονομής. Ελαιουργικοί.
Ευρυτανίας	1934-1974	Γ.Π.Σ. Βουτύρου. Κτηνοτροφικοί. Δασικοί.
Ηλείας	1932-1973	Ελαιουργικοί. Μελισσοκομικοί. Ρητίνης κλπ.
Ημαθίας Βέρροια	1930-1972	Δασικοί εξαγοράς αγροκτημάτων κλπ.
Ημαθίας Νάουσα	1944-1974	Οπωροκηπευτικών. Μελισσοκομικοί κλπ.
Θεσσαλονίκης	1930-1970	Γ.Π.Σ. Γεωργοκτηνοτροφικοί. Υγειονομικοί
Ιωαννίνων (Κόνιτσας)	1919-1974	Γαλακτοκομικοί. Δασικοί, κλπ.
Καβάλας	1930-1962	Παραγωγή κουκουλιών. Γ.Π.Σ.
Καρδίτσας	1916-1972	Μελισσοκομικοί. Καπνοπαραγωγικοί.
Καστοριάς	1930-1974	Εξαγοράς γαιών. Δασικοί. Καπνών κλπ.
Κερκύρας	1930-1973	Γ.Π.Σ. Γάλακτος.
Κεφαλλονιάς	1931-1974	Γ.Π.Σ. Δαφνόφυλλων κλπ.
Κιλκίς	1925-1973	Γ.Π.Σ. Χορτονομής. Δασικοί. Υγειονομικοί.
Κοζάνης	1920-1973	Οινοποιητικοί. Υγειονομικοί. Γαλακτοκομικοί. Δασικοί.
Κοζάνης Σέρβια	1932-1973	Γ.Π.Σ. αγελαδοτροφικοί, μελισσοκομικοί, δασικοί, κλπ.
Κορίνθου	1913-1975	Γ.Π.Σ. Πώλησης σουλτανίνας, σταφιδοκάρπου κλπ.
Κυκλάδων	1951-1974	Υφαντουργικών προϊόντων.
Κυκλάδων (Νάξος)	1932-1973	Μελισσοκομικοί. Γ.Π.Σ. Οπωροκηπευτικών
Κυκλάδων (Σύρος)	1929-1955	Γ.Π.Σ. Γεωργοκτηνοτροφικοί κλπ.
Λακωνίας Σκάλα	1933-1974	Γεωργικοί προμηθευτικοί. Κηπευτικών, κλπ.
Λακωνίας Σπάρτη	1915-1974	Ελαιοπαραγωγής. Σύκων. Εσπεριδοειδών κλπ.

Λάρισας	1922-1971	Εξαγοράς και ενοικίασης γαιών. Κηπουρικών.
Λέσβου	1925-1975	Ελαιουργικοί. Κτηνοτροφικοί.
Μεσσηνίας	1922-1971	Ελαιουργικοί. Αγρ. Ταμείο επεξεργασίας σύκων
Ξάνθης	1927-1973	Γ.Π.Σ. Γεωμήλων. Δασικοί
Σταυρούπολης		
Περίας	1935-1973	Δασικοί. Υλοτόμων. Αρδευτικοί.
Πρέβεζας	1932-1973	Μελισσοκομικοί. Ελαιουργικοί κλπ.
Ρεθύμνης	1929-1968	Ελαιοπαραγωγικοί. Σταφυλιών. Οινοποιητικοί
Ροδόπης	1930-1975	Καπνοπαραγωγοί. Δασικοί κλπ.
Ροδόπης Κομοτηνή	1927-1973	Γαλακτοκομικοί. Δασικοί. Γ.Π.Σ.
Σάμου	1941-1971	Οινοποιητικοί. Ελαιουργικοί. Γ.Π.Σ.
Σερρών	1929-1974	Αγελαδοτρόφων. Γ.Π.Σ. Δασικοί. Γαλακτοκομικοί κλπ.
Τρικάλων	1932-1973	Γ.Π.Σ. Δασικοί. Γαλακτοκομικοί κλπ.
Φθιώτιδος	1927-1972	Γ.Π.Σ. Γαλακτοκομικοί
Φλώρινας	1930-1973	Δασικοί. Γαλακτοκομικοί.
Φωκίδος	1960-1976	Ελαιοπαραγωγικοί. Γ.Π.Σ..
Χαλκιδικής	1927-1972	Γ.Π.Σ. Δασικοί. Μελισσοκομικοί κλπ.
Χανίων	1928-1972	Παραγωγής και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος.
Χίου	1922-1975	Γ.Π.Σ. Δασικοί. Οινοποιητικοί κλπ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΦΑΚΕΛΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ⁸¹
ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
 -Ι.Σ.Α.Α.Τ.Ε -
 (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΡΙΘΜΗΣΗ)

Αριθμός Φακέλου	Περιεχόμενο Φακέλων
401	Έκθεση γενικού ελέγχου Α.Ε. «Εσπερίς»-(Έδεσσα)
402	Έκθεση γενικού ελέγχου Α.Ε.Β.Ε.Κ. -(Κέρκυρα)
403	Ασφαλιστικά Ζητήματα Συνεταιρισμών
404	Έκθεση γενικού ελέγχου «ΣΠΕΡΩ» Ε.Π.Ε
405	Έκθεση γενικού ελέγχου «ΑΣΠΡΟ»
406	Δάνεια-Χρηματοδότηση ΑΓΡΟΠΑΚ
407	Έκθεση γενικού ελέγχου «Ελληνική Σουλτανίνα» Ε.Π.Ε
408	Χρηματοδότηση Κοιν/ξίας ΣΕΚΕ «Α.Ε»- ΔΗΜΗΤΡΑ «Α.Ε»
409	Έκθεση γενικού ελέγχου Συνεταιριστικής Ενώσεως Μεταφορών (ΣΕΜ)
410	Έκθεση γενικού ελέγχου Συν/σμού Πώλησης Γάλακτος και Αγελ/φών Μαραθώνος
411	Έκθεση γενικού ελέγχου ΕΛΒΙΖ
412	Αναγκαστικός Αμπελουργικός Συν/σμός Μαραθώνος
413	Συν/σμός Διαχ. Χορτ/μης Καλεντζίου Μαραθώνος
414	Καταστατικά Συνεταιρισμών Κατερίνης
415	Καταστατικά Συνεταιρισμών Κατερίνης
416	Δ/νση Συνεταιρισμών-Συνεταιριστική Διαπαιδαγώγηση & Επιμόρφωση
417	Σεμινάρια
418	Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
419	Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
420	Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
421	Έντυπα Καταστατικά Αναγκαστικού Δασικού Συν/σμού-Διαχειρίσεως Δάσους
422	Πλεονάζουσες Διαταγές/Εγκύκλιοι 1978
423	Σεμινάρια
424	Έντυπα Καταστατικά Συν/σμού Υλοτόμων-Εκμεταλλεύσεων Δασών
425	Σχέδιο Νόμου «Περί γεωργικών συνεταιρισμών» Ν/ΔΓΜ 227- 5/10/1973
426	Αποφάσεις Πρωτοδικείου Κυπαρισσίας, Καλαβρύτων, Κατερίνης, Κοζάνης
427	Σχέδιο Νόμου «Περί συνεταιρισμών»
428	Αποφάσεις Πρωτοδικείου Άρτας, Αριδαίας, Αγρινίου, Αμφίπολης
429	Αποφάσεις Πρωτοδικείου Αγ. Νικολάου, Αγρινίου, Αλεξανδρούπολης, Αμφισσας
430	Γαλλική, Γερμανική, Ολλανδική Συνεταιριστική Νομοθεσία
431	Νομικά κείμενα, Διαταγές, Λογιστική συνεταιριστικών αγροτικών εκμεταλλεύσεων
432	Καταστατικά Συνεταιρισμών Πύργου
433	Καταστατικά Συνεταιρισμών Πύργου
434	Καταστατικά Συνεταιρισμών Πύργου
435	Καταστατικά Συνεταιρισμών Βέροιας
436	Καταστατικά Συνεταιρισμών Χανίων
437	Καταστατικά Συνεταιρισμών Χανίων

⁸¹ Τα στοιχεία των πινάκων αυτών περιλαμβάνονται στο Ε. Δ. Πρόντζας (επιμ.) *Συνεταιρισμοί*, Τευχ. 1, Σειρά Εκδόσεων Τεκμηρίων, Ιστορικό Αρχείο Αγροτικής Τράπεζας.

438	Καταστατικά Συνεταιρισμών Χανίων
439	Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμφισσας
440	Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμφισσας
441	Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμφισσας
442	Καταστατικά Συνεταιρισμών Χώρας (Καλαμάτα)
443	Καταστατικά Συνεταιρισμών Πτολεμαΐδας
444	Καταστατικά Συνεταιρισμών Λιβαδειάς
445	Καταστατικά Συνεταιρισμών Λιβαδειάς
446	Καταστατικά Συνεταιρισμών Λιβαδειάς
447	Καταστατικά Συνεταιρισμών Γιαννιτσών
448	Καταστατικά Συνεταιρισμών Γιαννιτσών
449	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ηγουμενίτσας
450	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ηγουμενίτσας
451	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ελασσώνας
452	Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
453	Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
454	Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
455	Καταστατικά Συνεταιρισμών Λαγκαδά
456	Καταστατικά Συνεταιρισμών Κατερίνης
457	Καταστατικά Συνεταιρισμών Κατερίνης
458	Καταστατικά Συνεταιρισμών Πύλου
459	Καταστατικά Συνεταιρισμών Πύλου
460	Καταστατικά Συνεταιρισμών Πύλου
461-500	Υλικό Ομάδας 2003-2004
501	Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νομών-ΣΚΟΠ
502	Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νομών-ΣΚΟΠ
503	Κοιν/ξία Συνεταιριστικών Οργανώσεων Σουλτανίνας- Κ.Σ.Ο.Σ.
504	Κοιν/ξία Συνεταιριστικών Οργανώσεων Σουλτανίνας- Κ.Σ.Ο.Σ.
505	Κοιν/ξία Α.Τ.Ε. & Ενώσεως Αγελ/φικών Συνεταιρισμών Αττικής και Βοιωτίας-ΑΣΤΥ
506	Έκθεση γενικού ελέγχου ΕΑΣΑΒ
507	ΑΣΤΥ-Βιομηχανία Γάλακτος, Αλληλογραφία
508	ΑΣΤΥ-Βιομηχανία Γάλακτος
509	ΑΣΤΥ-Βιομηχανία Γάλακτος
510	ΑΣΤΥ-Βιομηχανία Γάλακτος
511	ΑΣΤΥ-Βιομηχανία Γάλακτος
512	ΑΣΤΥ-Βιομηχανία Γάλακτος
513	Αλληλογραφία Α.Τ.Ε με Συνεταιρισμούς Αττικής
514	Ένωση Αγελ/φικών Συνεταιρισμών Αττικής και Βοιωτίας-ΕΑΣΑΒ
515	Ένωση Αγελ/φικών Συνεταιρισμών Αττικής και Βοιωτίας-ΕΑΣΑΒ
516	Χρηματοδότηση ΕΑΣΑΒ
517	Εγκύκλιες αποφάσεις
518	Χρηματοδότηση ΑΓΡΕΞ
519	Γνωματεύσεις και Εγκρίσεις Δανείων
520	Χρηματοδότηση ΑΓΡΕΞ
521	ΣΕΚΕ «Α.Ε.»
522	Χρηματοδότηση ΣΕΚΕ «Α.Ε.»
523	Χρηματοδότηση ΣΕΚΕ «Α.Ε.»
524	Χρηματοδότηση ΣΠΕ Α.Ε.
525	Χρηματοδότηση ΣΠΕ Α.Ε.
526	Έκθεση γενικού ελέγχου Ε.Τ.Ε.Α.Π. Α.Ε.
527	ΣΠΕΚΑ Α.Ε.
528	Δάνεια ΣΠΕΚΑ Α.Ε.
529	Χρηματοδότηση ΣΕΚΕ «Α.Ε.»
530	Χρηματοδότηση ΣΠΕΚΑ Α.Ε.
531	Χρηματοδότηση ΣΠΕΚΑ Α.Ε.

- 532 Χρηματοδότηση ΣΠΕΚΑ Α.Ε.
- 533 Αλληλογραφία & Έκθεση γενικού ελέγχου Κοιν/ξίας Εργοστ. Ερυθρού Πεπέρεως (Αριδαία)
- 534 Κεντρική Ένωση Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων
- 535 Έκθεση γενικού ελέγχου διάφορων συνεταιρισμών
- 536 Βιβλίο πρωτοκόλλου Δημόσιου Κατηγόρου, Βιβλίο Μηνύσεων 26ης επιθεώρησης Συνεταιρισμών, Πινάκιο δικάσιμων Δημόσιου Κατηγόρου
- 537 Αποσπάσματα εκθέσεων γενικού ελέγχου 1981
- 538 Αποσπάσματα εκθέσεων γενικού ελέγχου 1981
- 539 Ειδικοί Έλεγχοι Ενώσεων Συνεταιρισμών(Πεζών, Λιβαδειάς, Λοκρίδος, Λάρισας, Πωγωνίου)1983
- 540 Ειδικοί Έλεγχοι
- 541 Έκθεση γενικού ελέγχου “Δωδώνη”, “Σεργάλ”, Α.Ε Ροδόπη, ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε, “ΝΕΟΓΑΛ”
- 542 Πανελλήνιος Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ) 1977
- 543 Πανελλήνιος Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ) 1977
- 544 Χρηματοδότηση Οργανώσεων Βάμβακος
- 545 Έκθεση ειδικού ελέγχου ΚΥΔΕΠ
- 546 Έκθεση ειδικού ελέγχου ΚΥΔΕΠ
- 547 ΚΥΔΕΠ
- 548 ΚΥΔΕΠ
- 549 Έκθεση ειδικού ελέγχου Διαχ. Βαμβακόσπορου Σποράς 1977-ΚΥΔΕΠ
- 550 Έκθεση γενικού ελέγχου ΚΥΔΕΠ
- 551 Έκθεση γενικού ελέγχου ΚΥΔΕΠ
- 552 Έκθεση γενικού ελέγχου ΚΥΔΕΠ
- 553 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κοζάνης
- 554 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κοζάνης
- 555 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κοζάνης
- 556 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κοζάνης
- 557-572 Υλικό Ομάδας 2003-2004
- 573 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σταυρουπόλεως Ξάνθης
- 574 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σταυρουπόλεως Ξάνθης
- 575 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σπάρτης
- 576 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σπάρτης
- 577 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σπάρτης
- 578 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ξάνθης
- 579 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ξάνθης
- 580 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κομοτηνής
- 581 Καταστατικά Συνεταιρισμών προσφύγων Κομοτηνής
- 582 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ρεθύμνου
- 583 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ρεθύμνου
- 584 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τυρνάβου
- 585 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερβίων Κοζάνης
- 586 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρλοβάσου Σάμου
- 587 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κορίνθου
- 588 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κορίνθου
- 589 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κορίνθου
- 590 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρικάλων
- 591 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρικάλων
- 592 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρικάλων
- 593 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρικάλων
- 594 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δράμας
- 595 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δράμας
- 596 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δράμας

- 597 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
598 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
599 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
600 Καταστατικά Συνεταιρισμών Νάουσας
601 Έντυπα Καταστατικά Γαλακτομικού Συν/σμού 1932-1950
602 Έντυπα Καταστατικά Γαλακτομικού Συν/σμού 1951
603 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Μυτιλήνης, Ναυπλίου, Άμφισσας, Μεσολογγίου, Πύργου, Πατρών, Πειραιώς, Χανίων, Πρεβέζης, Ρεθύμνου, Τρίπολης, Χαλκίδας
604 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Ιωαννίνων 1931,1932,1935
605 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Κορίνθου
606 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Καρδίτσας
607 Συνεταιριστικά Περιοδικά
608 Έντυπα Καταστατικά Ελεύθερου Δασικού Συνεταιρισμού
609 Λογιστικό Σχέδιον Bagwell
610 Αλληλογραφία
611 Μη ενεκεκριμένοι συνεταιρισμοί
612 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Χαλκιδικής, Χαλκίδας, Χίου, Χανίων
613 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Λαμίας, Λιβαδειάς, Λαρίσης, Νεαπόλεως
614 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Λαμίας, Λαρίσης, Κυπαρισσίας, Κορίνθου, Καβάλας, Καρδίτσας, Καλαβρύτων, Αγ. Νικολάου
615 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Κορίνθου
616 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Πρεβέζης, Πύργου
617 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Πειραιώς, Πατρών
618 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Κομοτηνής, Κέρκυρας, Καρπενησιού, Καβάλας
619 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Καλάμων
620 Αποφάσεις Πρωτοδικείου Μυκόνου, Τήνου
621 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μουζακίου Καρδίτσας
622 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ρεθύμνου
623 Καταστατικά Συνεταιρισμών Νευροκοπίου Δράμας
624 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σάμου, Σερβίων Κοζάνης, Αρκαλοχωρίου
625 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πάργας
626 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καλαμώνης, Ζακύνθου, Ολυμπίας, Αττικής, Βόλου
627 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ανωγείων Κρήτης
628 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κορίνθου
629 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κορίνθου
630 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δράμας
631 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δράμας
632 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δράμας
633 Καταστατικά Συνεταιρισμών Εύβοιας
634 Καταστατικά Συνεταιρισμών Χανίων
635 Καταστατικά Συνεταιρισμών Χανίων
636 Καταστατικά Συνεταιρισμών Χανίων
637 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ρόδου
638 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ρόδου
639 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ρόδου
640 Καταστατικά Συνεταιρισμών Έδεσσας
641 Καταστατικά Συνεταιρισμών Έδεσσας
642 Καταστατικά Συνεταιρισμών Έδεσσας
643 Καταστατικά Συνεταιρισμών Έδεσσας
644 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δημητσάνας
645 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δημητσάνας
646 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσσηνίας, Κορώνης
647 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πελοπίου (Ηλεία)
648 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πελοπίου (Ηλεία)
649 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πελοπίου (Ηλεία)

- 650 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κασσανδρείας Χαλκιδικής
651 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμφιλοχίας, Αγρινίου
652 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δικαίων Διδυμοτείχου
653 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
654 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
655 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
656 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρίπολης
657 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεγαρίδος-Πειραιώς
658 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεγαρίδος-Πειραιώς
659 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεγαρίδος-Πειραιώς
660 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πύργου
661-665 Υλικό Ομάδας 2003-2004
666 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σουφλίου
666 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμφίκλειας
667 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καστοριάς
668 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καστοριάς
669 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρδίτσας
670 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρδίτσας
671 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σάμου
672 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σαμοθράκης
673 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σάμου
674 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
675 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πάρου
676 Καταστατικά Συνεταιρισμών Βόλου
677 Καταστατικά Συνεταιρισμών Βόλου
678 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμαλιάδας
679 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμαλιάδας
680 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμαλιάδας
681 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ν. Μουδανιών
682 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρπενησίου
683 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρπενησίου
684 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρπενησίου
685 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καλλονής Μυτιλήνης
686 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρικάλων
687 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πατρών
688 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πατρών
689 Καταστατικά Συνεταιρισμών Δωρίου
690 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κέρκυρας
691 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κέρκυρας
692 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσολογγίου
693 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσολογγίου
694 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσσηνίας
695 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσσηνίας
696 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσσηνίας
697 Καταστατικά Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης
698 Καταστατικά Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης
699 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσολογγίου
700 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσολογγίου
701 Αποσπάσματα Εκθέσεων Γενικού Ελέγχου 1981,1983,1984
702 Αποσπάσματα Εκθέσεων Γενικού Ελέγχου ΚΥΔΕΠ 1977, ΕΓΚΣΑΜ 1977-1982, Ε.Ο.Σ.Α 1975, 1979, 1982, Ε.Π.Σ.Ε 1978,1981,1982
703 Εκθέσεις Ειδικών Ελέγχων πρατηρίων των Ε.Γ.Σ Πηλίου και Κολυμβαρίου-Λαχαναγορά Αθηνών 1977
704 Ορκωτοί Λογιστές- Στοιχεία περί υπαγωγής Ελαιουργικής και ΚΥΔΕΠ εις τον οικονομικό έλεγχο των ορκωτών λογιστών
705 Ειδικοί Έλεγχοι Ε.Γ.Σ Πατρών- Έλεγχος Διαχειρίσεως Γ.Σ Θεσσαλονίκης

“ΑΤΛΑΝΤΑ”

- 706 Ειδικοί Έλεγχοι Διαφόρων Ε.Γ.Σ
707 Γενικοί Έλεγχοι Κοιν/ξίας ΑΓΡΕΞ-ΣΕΚΕ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΚΕΤΑΜ Ε.Π.Ε
708 Οικονομικές Ειδήσεις, ΠΑΣΕΓΕΣ, Συνεταιριστικά Περιοδικά
709 Έκθεση Γενικού Ελέγχου ΚΥΔΕΠ 1963-1974
710 Έκθεση Γενικού Ελέγχου ΚΥΔΕΠ 1980-1981
711 ΚΥΔΕΠ
712 Δάνεια-Χρηματοδότηση ΚΥΔΕΠ
713 ΚΥΔΕΠ
714 Έκθεση Γενικού Ελέγχου ΚΥΔΕΠ 1975-1978
715 Έκθεση Γενικού Ελέγχου ΚΥΔΕΠ
716 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμοργού, Νάξου
717 Καταστατικά Συνεταιρισμών Νεμέας
718 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρύστου, Μοκόνου, Σύρου
719 Καταστατικά Συνεταιρισμών Χίου
720 Καταστατικά Συνεταιρισμών Χίου
721 Καταστατικά Συνεταιρισμών Χαλκίδας
722 Καταστατικά Συνεταιρισμών Χαλκίδας
723 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αργοστολίου
724 Καταστατικά Συνεταιρισμών Χίου
725 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πολυγύρου
726 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσσηνίας
727 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μεσσηνίας
728 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρύστου
729 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ασυπάλαιας, Ψερίμου
730 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρδίτσας
731 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καρδίτσας
732 Καταστατικά Συνεταιρισμών Λεχαινών
733 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ναυπλίου
734 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ναυπλίου
735 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κυπαρισσίας
736 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τριφυλίας
737 Καταστατικά Συνεταιρισμών Βραγχατίου
738 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αριδαίας
739 Καταστατικά Συνεταιρισμών Αρδέας (Έδεσσα)
740 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πόρου
741 Καταστατικά Συνεταιρισμών Λαμίας
742 Καταστατικά Συνεταιρισμών Λαμίας
743 Καταστατικά Συνεταιρισμών Λαμίας
744 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πατρών
745 Καταστατικά Συνεταιρισμών Πατρών
746 Καταστατικά Συνεταιρισμών Νιγρίτας Σερρών
747 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
748 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
749 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
750 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κιάτου Κορινθίας
751 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ν. Ζίχνης Σερρών
752 Καταστατικά Συνεταιρισμών Ν. Ζίχνης Σερρών
753 Υπό ίδρυση Συνεταιρισμοί, Διάφοροι Συνεταιρισμοί
754 Συμμετοχή των Συνεταιριστικών Οργανώσεων στην Δ.Ε.Θ-Διάφορα
755 Ομιλίες, Σεμινάρια
756 Αυτοδιαλύσεις Συνεταιρισμών μέχρι το 1935
757 Αυτοδιαλύσεις Συνεταιρισμών από το 1945 έως το 1940
758 Αυτοδιαλύσεις Συνεταιρισμών από το 1948 έως το 1946
759 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
760 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ

- 761 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Κουλούρας Ημαθίας
762 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Κουλούρας Ημαθίας
763 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Κουλούρας Ημαθίας
764 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Κουλούρας Ημαθίας
765 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Κουλούρας Ημαθίας
766 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
767 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
768 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
769 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
770 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
771 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
772 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
773 Κοιν/ξία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών Διαχ. Νωπών-ΣΚΟΠ
774 **Οινοπαραγωγικοί Συνεταιρισμοί Αττικής**
775 **Καταστατικά συνεταιρισμών Πολύραχου Κοζάνης**
776 Καταστατικά συνεταιρισμών Αγίας Μαρίας (Ηρακλείου)
777 Εκθέσεις Γενικού Ελέγχου Ενώσεως Οινοποιητικών Συν/σμών Αττικής
778 Ένωση Οινοποιητικών Συν/σμών Αττικής
779 Ένωση Οινοποιητικών Συν/σμών Αττικής
780 **Ένωση Οινοπαραγωγικών Συνεταιρισμών Αττικής**
781 Έκθεση γενικού ελέγχου Ενώσεως Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
782 Ένωση Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
783 Ένωση Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
784 Ένωση Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
785 Ένωση Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
786 Ένωση Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
787 Ένωση Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
788 Ένωση Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
789 Ένωση Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
790 Έκθεση γενικού ελέγχου Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
791 Ένωση Γεωργικών & Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος
792 Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Αττικής
793 Έκθεση γενικού ελέγχου Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Αττικής
794 Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Αττικής
795 Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Αττικής
796 Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Αττικής
797 Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Αττικής
798 Χρηματοδοτήσεις-Αλληλογραφία Συνεταιριστικών Οργανώσεων Αττικής
799 Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Αττικής (Ε.Ο.Σ.Α)
800 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μετσόβου
801 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καλαβρύτων
802 Καταστατικά Συνεταιρισμών Καλαβρύτων
803 Καταστατικά Συνεταιρισμών Νικηφόρου Δράμας
804 Καταστατικά Συνεταιρισμών Νικηφόρου Δράμας
805 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρικάλων
806 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρικάλων
807 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τρικάλων
808 Καταστατικά Συνεταιρισμών Κάτω Αχαιάς
809 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μυτιλήνης
810 Καταστατικά Συνεταιρισμών Μυτιλήνης
811 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
812 Καταστατικά Συνεταιρισμών Σερρών
813 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τροπαίων
814 Καταστατικά Συνεταιρισμών Τροπαίων

815	ΠΑΣΕΓΕΣ, Προγράμματα μετεκπαίδευσης στο εξωτερικό
816	Δ/νση Συνεταιρισμών-Αλληλογραφία
817	Βιβλιοθήκη-Υπηρεσία Τύπου Α.Τ.Ε
818	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ναυπλίου
819	Καταστατικά Συνεταιρισμών Καβάλας
820	Καταστατικά Συνεταιρισμών Καβάλας
821	Καταστατικά Συνεταιρισμών Καβάλας
822	Καταστατικά Συνεταιρισμών Αμύνταιου Φλώρινας
823	Καταστατικά Συνεταιρισμών Φιλιππιάδας
824	Καταστατικά Συνεταιρισμών Μετσόβου
825	Καταστατικά Συνεταιρισμών Κατερίνης
826	Καταστατικά Συνεταιρισμών Μυτιλήνης
827	Καταστατικά Συνεταιρισμών Μυτιλήνης
828	Καταστατικά Συνεταιρισμών Μυτιλήνης
829	Καταστατικά Συνεταιρισμών Φερραϊ Έβρου
830	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ναυπάκτου
831	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ναυπάκτου
832	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ναυπάκτου
833	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ερυμάνθειας
834	Καταστατικά Συνεταιρισμών Περάματος-Σαλαμίνας
835	Καταστατικά Συνεταιρισμών Φιλιάτες Θεσπρωτίας
836	Καταστατικά Συνεταιρισμών Φιλιατρά
837	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ορεστιάδας
838	Καταστατικά Συνεταιρισμών Δομοκού Λαμίας
839	Καταστατικά Συνεταιρισμών Κεφαλλονιάς
840	Καταστατικά Συνεταιρισμών Αργοστολίου
841	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ξάνθης
842	Καταστατικά Συνεταιρισμών Ξάνθης
843	Υπό ίδρυση Αρδευτικός Συνεταιρισμός Σπάτων «Ή κρύα βρύση» Πικερμιού- Έκθεση γενικού ελέγχου Κ.Σ.Ο.Σ
844	Ειδικοί έλεγχοι Κτηνοτροφική, ΣΠΕΚΑ, Ελαιουργική, ΚΥΔΕΠ, ΣΠΕ Α.Ε
845	Έκθεση γενικού ελέγχου Αγροτοβιομηχανικού Συνεταιρισμού Αρκαλιοχωρίου Κρήτης
846	Έκθεση Γενικού Ελέγχου Αναγκαστικού Συν/σμού Διαχειρ. Χορτονομής Συνιδ/σίας Θορικού-Καλυβιών
847	Καταστατικό, Τροποποιήσεις, Εκθέσεις, Διαταγές, Αλληλογραφία Αναγκαστικού Συν/σμού Διαχειρ. Χορτονομής Συνιδ/σίας Θορικού-Καλυβιών
848	Αποφάσεις πρωτοδικείου Αθηνών
849	Αναγκαστικός Αμπελουργικός Συνεταιρισμός Μεγάρων- Αγωγές, Ανωμαλίες Εκθέσεων Γενικού Ελέγχου
850	Χρηματοδότηση Αγροτικού Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Σπάτων
851	Χρηματοδότηση Αναγκαστικού Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Παιανίας
852	ΜΑΡΚΟ- Συνεταιριστική Οινοβιομηχανία Μαρκόπουλου
853	Γ.Π.Σ Χρήσεως Μηχανών Μεγάρων
854	Έκθεση γενικού ελέγχου Γεωργικών & Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος 1968
855	Συν/σμός Πώλησης Γεωργικών Προϊόντων Καρύστου
856	Λογιστήριο Συν/σμών Καρύστου/ Υποκ/μα Καρύστου
857	ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Αργολίδας
858	ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Χανίων
859	ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Χανίων
860	ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Αργολίδας
861	ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Αργολίδας
862	ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Αργολίδας
863	ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τρίπολης
864	ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Χανίων

- 865 ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Χανίων
866 ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Χανίων
867 ΣΚΟΠ Δανειοδότηση για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Χανίων
868 ΣΚΟΠ Τοπογραφικό για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Χανίων
869 ΣΚΟΠ Τοπογραφικό για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τίρυνθας
870 ΣΚΟΠ Τοπογραφικό για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τίρυνθας
871 ΣΚΟΠ Τοπογραφικό για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τίρυνθας
872 ΣΚΟΠ Τοπογραφικό για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τίρυνθας
873 Έκθεση γενικού ελέγχου Ενώσεως Γεωργικών & Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος χρήσεως 1970,1971,1972
874 Έκθεση γενικού ελέγχου Ενώσεως Γεωργικών & Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος χρήσεως 1969,1968,1967
875 Έκθεση γενικού ελέγχου Ενώσεως Γεωργικών & Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος χρήσεως 1974-1978
876 Έκθεση γενικού ελέγχου Ενώσεως Γεωργικών & Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής και Μεγαρίδος χρήσεως 1973-1974 -Διάφορα έγγραφα
877 Μεσοπρόθεσμο δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τρίπολης 1986
878 Μεσοπρόθεσμο δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τρίπολης 1986
879 Μεσοπρόθεσμο δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τρίπολης 1986
880 Μεσοπρόθεσμο δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Τρίπολης 1986
881 **Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Τρίπολης - ΣΚΟΠ**
882 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Τρίπολης -ΣΚΟΠ
883 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Τρίπολης -ΣΚΟΠ
884 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Τρίπολης -ΣΚΟΠ
885 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Τρίπολης -ΣΚΟΠ
886 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Βόλου -ΣΚΟΠ
887 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Βόλου -ΣΚΟΠ
888 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Βόλου -ΣΚΟΠ
889 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Βόλου -ΣΚΟΠ
890 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Βόλου -ΣΚΟΠ
891 Δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Μαγνησίας
892 Δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Μαγνησίας
893 Δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Μαγνησίας
894 Δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Μαγνησίας
895 Δάνειο για την ίδρυση της περιφερειακής αγοράς Μαγνησίας
896 INTORI A.E.- Πρότυπος Ελληνοελβετική Βιομηχανία Παραγωγής Πτηνοτροφικών και Γεωργικών Προϊόντων
897 Δάνεια ΑΓΡΕΞ Α.Ε
898 **Συνεργαλ Ε.Π.Ε**
899 **Ανθοκομική Μονάδα Οινόφυτα Αττικής Αφοι Δολτοσέτη**
900 Ανθοκομική Μονάδα Οινόφυτα Αττικής Αφοι Δολτοσέτη
901 Έκθεση Γενικού Ελέγχου Ενώσεως Αλιευτικών και Ιχθυοτροφικών Συνεταιρισμών Συν. Π.Ε
902 Έκθεση Γενικού Ελέγχου Ενώσεως Πτηνοτροφικών Συν/σμών Ελλάδας
903 Χρηματοδότηση Ενώσεως Πτηνοτροφικών Συν/σμών Ελλάδας
904 Χρηματοδότηση Ενώσεως Πτηνοτροφικών Συν/σμών Ελλάδας
905 Κίνηση προϊόντων Ε.Π.Σ.Ε προς λαϊκές αγορές
906 Έκθεση Γενικού Ελέγχου Ε.Π.Σ.Ε
907 Έκθεση Γενικού Ελέγχου Ε.Π.Σ.Ε
908 Έκθεση Γενικού Ελέγχου Ε.Π.Σ.Ε
910 Έκθεση Γενικού Ελέγχου Ε.Π.Σ.Ε
911 Ε.Π.Σ.Ε
912 Ε.Π.Σ.Ε
913 Ε.Π.Σ.Ε
914 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Λάρισας
915 Ίδρυση περιφερειακής αγοράς Λάρισας

	Χρηματοδότηση “Πίκερμι” πρότυπος Οινοβιομηχανία
916	Ένωση Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
917	Ένωση Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
918	Ένωση Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
919	Ένωση Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
920	Ένωση Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
921	Χρηματοδότηση Ενώσεως Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
922	Χρηματοδότηση Ενώσεως Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
923	Χρηματοδότηση Ενώσεως Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
924	Χρηματοδότηση Ενώσεως Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
925	Χρηματοδότηση Ενώσεως Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
926	Χρηματοδότηση Ενώσεως Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
927	Αίτηση δανείου Ενώσεως Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
928	Αίτηση δανείου Ενώσεως Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Συνεταιρισμών Αττικής & Μεγαρίδος
929	Τμήμα Αλιευτικής Πίστης
930	Αναγκαστικοί Αμπελουργικοί Συνεταιρισμοί, Νομοθεσία - Τροποποιήσεις
931	Χρηματοδότηση ΑΣΤΥ- Βιομηχανία Γάλακτος
932	Χρηματοδότηση ΑΣΤΥ- Βιομηχανία Γάλακτος
933	Χρηματοδότηση Κεντρικής Ένωσης Κτηνοτροφικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων Ελλάδας Συν.Π.Ε
934	Χρηματοδότηση Κεντρικής Ένωσης Κτηνοτροφικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων Ελλάδας Συν.Π.Ε
935	Εγκύκλιοι – Προϋποθέσεις δανειοδοτήσεων
936	Χρηματοδότηση Κεντρικής Ένωσης Κτηνοτροφικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων Ελλάδας Συν.Π.Ε
937	Συνεργαλ Ε.Π.Ε
938	Συνεργαλ Ε.Π.Ε
939	Δάνεια Συνεργαλ
940	Δάνεια Συνεργαλ
941	Κεντρικής Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων Ελλάδας Συν.Π.Ε
942	Χρηματοδότηση Nestle A.B.E
943	Χρηματοδότηση Nestle A.B.E
944	Χρηματοδότηση Nestle A.B.E
945	Συνεργαλ Ε.Π.Ε
947	Νέο βιομηχανικό συγκρότημα Ελαιουργικής Συν Π.Ε (Ελευσίνα)
948	Νέο βιομηχανικό συγκρότημα Ελαιουργικής Συν Π.Ε (Ελευσίνα)
949	Δάνειο ΑΣΤΥ- Βιομηχανία Γάλακτος
950	Χρηματοδότηση ΑΣΤΥ- Βιομηχανία Γάλακτος

Συντομογραφίες

ΑΔΑΣΚ	Αναγκαστικός Δασικός Συν/σμός Καυσοξυλεόσεως
ΑΕ	Απεριόριστη Ευθύνη
ΑΛΤ	Αγροτική Λαϊκή Τράπεζα
ΑΡΣ	Αρδευτικός Συν/σμός
ΑΣΔΑΔ	Αναγκαστικός Συν/σμός Διαχείρισης Αδιαίρετου Δάσους
ΑΤ	Αγροτική Τράπεζα
ΑΤΕΣ	Αγροτικό Ταμείο και Επεξεργασίας Σύκων
ΓΑΠΣ	ΓΑλακτοκομικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
ΓΑΣ	ΓΑλακτοκομικός Συνεταιρισμός
ΓΒΠΣ	Γεωργ. Βιοτεχνικός Πιστωτικός Συν/σμός
ΓΒΣ	Γεωργικός Βιοτεχνικός Συν/σμός
ΓΕΠΣ	Γεωργοκτηνοτροφικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
ΓΕΣ	Γεωργικός Συνεταιρισμός
ΓΚΠΣ	Γεωργικός Κτηνοτροφικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
ΓΠΕΣΣ	Γεωργ.Πιστωτ.κ Επεξεργασίας Σύκων Συν/σμός
ΓΠΚΠΠΣ	Γεωργ.Προμηθευτικός κ Κοινής Πώλησεως Προϊόντων Συν/σμός
ΓΠΚΠΣ	Γαλακτοκομικός και Πώλησεως Κτηνοτροφικών Προϊόντων Συν/σμός
ΓΠΠΣ	Γεωργικός Προμηθευτικός και Πιστωτικός Συνεταιρισμός
ΓΠΡΣ	Γεωργ.Προμηθευτικός Συν/σμός
ΓΠΣ	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
ΓΠΣΕΠΠΚ	Γεωργ.Πιστωτ. Συν/σμός Επεξεργασίας και Πώλησεως Καπνών
ΓΠΤ	Γεωργικό Πιστωτικό Ταμείο
ΓΣ	Γενική Συνέλευση
ΓΣΕΓΜ	Γεωργ.Συν/σμός Εκμετάλλευσης Γεωργ. Μηχανών
ΓΣΚΧΜ	Γεωργ.Συν/σμός Κοινής Χρήσης Μηχανών
ΓΣΠΣ	Γεωργ.Σηροτροφικός Πιστωτ.Συν/σμός
ΓΤ	Γεωργικό Ταμείο
ΓΤΕΣ	Γεωργικό Ταμείο Επεξεργασίας Σύκων
ΔΑΣ	Δασικός Συνεταιρισμός
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΕΔΣΕ	Ελεύθερος Δασικός Συνεταιρισμός Εργασίας
ΕΛΣ	Ελαιουργικός Συνεταιρισμός
ΕΠΣ	Ελαιουργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
ΕΠΣΠΣΤ	Ελαιουργ.Πιστωτ.Συν/σμός και Πώλησεως Σταφιδοκάρπου
ΕΣ	Εποπτικό Συμβούλιο
ΕΣΣΕ	Εθνική Συνομοσπονδία Γεωργικών Συν/σμών
ΚΠΣ	Καπνικός Πιστωτικός Συν/σμός
ΚΣ	Κτηνοτροφικός Συνεταιρισμός

ΚΣΚΠ	Κτηνοτροφικός Συνεταιρισμός και Κοινής Πωλήσεως
ΛΓΤ	Λαϊκή Γεωργική Τράπεζα
ΛΓΤΕΣ	Λαϊκή Γεωργική Τράπεζα Κ Επεξεργασίας Σύκων
ΛΤ	Λαϊκή Τράπεζα
ΜΕΣ	Μελισσοκομικός Συν/σμός
ΜΣ	Μικτό Συμβούλιο
ΝΔ	Νομοθετικό Διάταγμα
ΟΣ	Οινοποιητικός Συν/σμός
ΠΕ	Ποσό Ευθύνης
ΠΠΕΓΣ	Προμηθευτική και Πωλήσεως Ένωση Συν/σμών
ΠΣ	Πιστωτικός Συνεταιρισμός
ΠΣΚΓΕ	Προμηθευτικός Συν/σμός Κατόχων Γεωργικών Ελκυστήρων
ΠΣΠ	Πιστωτ.Συν/σμός Πωλήσεως
ΣΑΓ	Συν/σμός Αγελαδοτρόφων
ΣΔΚΧ	Συνεταιρισμός Διαχείρισης Κοινής Χορτονομής
ΣΔΣΔ	Συν/σμός Διαχείρισεως Συνιδιοκτήτου Δάσους
ΣΔΧ	Συνεταιρισμός Διαχείρισης Χορτονομής
ΣΕΑΘΒ	Συν/σμός Εξαγοράς Αγροκτήματος Θερνής Βοσκής
ΣΕΑΚ	Συνεταιρισμός Εξαγοράς Αγροτικού Κτήματος (Αγροκτήματος)
ΣΕΓ	Συν/σμός Ενοικιάσεως Γαιών
ΣΕΓΑΚ	Συνεταιρισμός Εξαγοράς Γαιών ή Αγροτικού Κτήματος (Αγροκτήματος)
ΣΕΔ	Συν/σμός Ενοικιάσεως Δασών
ΣΕΔΔ	Συν/σμός Εκμετάλλευσης Δημοσίων Δασών
ΣΕΕΓΑΚ	Συνεταιρισμός Εξαγοράς ή Ενοικιάσεως Γαιών ή Αγροτικού Κτήματος (Αγροκτήματος)
ΣΕΕΔ	Συν/σμός Ενοικιάσεως και Εκμεταλλεύσεως Δασών
ΣΕΕΛ	Συν/σμός Εξαγοράς Ελαιώνος
ΣΕΚΤ	Συν/σμός Εξαγοράς Κοινοτικών Γαιών
ΣΕΚΚ	Συν/σμός Εξαγοράς Κτηνοτροφικού Κτήματος
ΣΕΠΕΔ	Συν/σμός Επεξεργασίας κ Πώλησης Εσπεριδοειδών και Δενδρυλλίων
ΣΕΠΚΠ	Συν/σμός Επεξεργασίας και Πώλησης Κηπέων Προϊόντων
ΣΕΠΠ	Συν/σμός Επεξεργασίας και Πώλησης Προϊόντων
ΣΕΠΣΤΑ	Συν/σμός Επεξεργασίας κ Πωλήσεως Σταφυλών
ΣΚΚΠΑΠ	Συν/σμός Κοινής Καλλιέργειας και Παραγωγής Αγροτικών Προϊόντων
ΣΜ	Συνεταιρ.Μερίδα
ΣΠ	Συν/σμός Πωλήσεων
ΣΠΑΡ	Συν/σμός Παραγωγής
ΣΠΒ	Συν/σμός Πωλήσεως Βάμβακος
ΣΠΠΠ	Συνεταιρισμός Πώλησης Γεωργικών Προϊόντων
ΣΠΔ	Συν/σμός Πωλήσεως Δενδρυλλίων
ΣΠΕ	Συν/σμός Πωλήσεως Εσπεριδοειδών
ΣΠΕ	Συν/σμός Πωλήσεως Εσπεριδοειδών
ΣΠΕΓΕ	Συν/σμός Πωλήσεως και Εξαγωγής Γεωργ.Προϊόντων και Εσπεριδοειδών
ΣΠΕΟ	Συν/σμός Πωλήσεως κ Επεξεργασίας Ορύζης
ΣΠΕΣ	Συν/σμός Πωλήσεως κ Επεξεργασίας Σύκων
ΣΠΠΠ	Συν/σμός Ινδιανοτροφικών Προϊόντων
ΣΠΚ	Συν/σμός Πωλήσεως Καπνού
ΣΠΚΕΟ	Συν/σμός Πώλησης Κηπουρικών Ειδών και Οπωρών
ΣΠΚΠ	Συν/σμός Πώλησης Κηπαιών Προϊόντων
ΣΠΟΣΣ	Συν/σμός Πώλησης Οίνου Σταφυλών και Στεμφυλοπνεύματος
ΣΠΠΟ	Συν/σμός Παραγωγής και Πώλησης Ορύζης
ΣΠΠΡ	Συν/σμός Παραγωγής και Πώλησης Ροδελαίου

ΣΠΡ	Συν/σμός Πωλήσεως Ρητίνης
ΣΠΣ	Σηροτροφικός Πιστωτικός Συν/σμός
ΣΠΣΑ	Συν/σμός Πωλήσεως Σπόρου Αρακά
ΣΠΣΕ	Συν/σμός Πωλήσεων Σύκων και Ελαίου
ΣΠΣΤ	Συν/σμός Πωλήσεως Σταφιδοκάρπου
ΣΠΣΤΑ	Συν/σμός Πώλησης Σταφυλών
ΣΠΧ	Συν/σμός Πώλησης Χαρουπιών
ΣΤ	Συνεταιριστικό Ταμείο
ΣΤΑΠΣ	Σταφιδικός Πιστωτικός Συν/σμός
ΣΥΑ	Συν/σμός Ύδρευσης και Αρδεύσεως
ΣΥΕΓΑΚ	ΣΥλλογος Εξαγοράς Γαιών ή Αγροτικού Κτήματος (Αγροκτήματος)
ΣΥΕΔ	Συνεταιρισμός Υλοτόμων Εκμεταλλεύσεως Δασών
ΣΥΕΕΓ	ΣΥλλογος Εξαγοράς ή Ενοικιάσεως Γαιών
ΣΥΕΕΓΑΚ	ΣΥλλογος Εξαγοράς ή Εκμεταλλεύσεως Γαιών ή Αγροτικού Κτήματος (Αγροκτήματος)
ΣΥΕΕΔ	ΣΥλλογος Ενοικιάσεων και Εκμεταλλεύσεως Δασών
ΣΥΕΕΔΥ	ΣΥλλογος Ενοικιάσεων και Εκμεταλλεύσεως Δασών Υλοτόμων
Συν.ΠΕ	Συν/σμός Περιορισμένης Ευθύνης
Υ/Φ	Υποφάκελλος
ΥΠΚ	Υποχρεωτικό Ποσό Κατάθεσης
ΥΣ	Υγειονομικός Συν/σμός

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A/A Φ	ΕΙΔΟΣ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ	Ιδιότητα Συνεταιρισμού	Καταστατικός Νόμος	Νομοθετικές Τροποποιήσεις
21	ΓΠΠΣ	Φαρσάλων	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
21	ΣΕΓΑΚ	Σταυρού (Δεμερλί)	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
21	ΣΕΓΑΚ	Ορμάν	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
21	ΣΕΕΓΑΚ	Χατζόμπαση	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
21	ΣΔΧ	Φαρσάλων	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
21	ΓΠΣ	Λαζαρμπούγα	Συν.ΠΕ	602/1914	
21	ΓΠΣ	Χατζόμπαση	Συν.ΠΕ	602/1914	
21	'Β ΓΠΣ	Μπεκήδων "Η Όμόνοια"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
21	'Β ΓΠΣ	Κάτω Σιατερλή	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
21	ΓΠΣ	Κάτω Δεριγκλή	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
21	ΓΠΣ	Μπαιρακλή ο Βος	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
22	ΓΠΣ	Ερμιόνης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
22	ΣΕΑΓ	Μονής Αυγού Καρατζά	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
22	ΓΑΣ	Κοιλάδος	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
22	ΓΑΣ	Πόρτο Χελίου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
22	ΣΕΠΚΠ	Ερμιόνης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
22	ΣΕΠΠ	Ερμιόνης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
22	ΓΑΣ	Φούρνων	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
22	ΣΕΓΑΚ	Κοιλάδος		602/1914	

22	ΣΕΓ	Ερμιόνης "Η Ερμιονίς"		602/1914	
22	ΣΕΑΚ	Μετοχίου Ιερού Ναού Υδρας, "Η Κοίμησις Της Θεοτόκου"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
23	ΓΠΣ	Παλατιομοναστήρος	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
23	ΓΠΣ	Μπελετισίου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
23	ΣΕΑΘΕΒ	Κουτσούμπεη	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
24	ΓΠΣ	Καρουζανού	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
24	ΣΕΠΠ	Άμπελου Πεδιάδος	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
25	ΓΠΣ	Πούρνου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
25	ΕΔΣΕ	Στενής	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
25	ΕΔΣΕ	Γέροντος	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
25	ΓΠΣ	Καλοχωρίου-Αυλίδος	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/
25	ΕΔΣΕ	Αγίας Σοφίας	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
25	ΓΠΣ	Προκοπίου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
25	ΕΛΣ	Κάτω Μαμούλων	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
25	ΓΑΣ	Δίστου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
25	ΓΑΣ	Κοσκίνων	Συν.ΠΕ	602/1914	
25	ΓΑΣ	Αγελαδοτρόφων Βασιλικού	Συν.ΠΕ	602/1914	
25	ΓΠΣ	Νεροτριβιάς	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
25	ΓΠΣ	Κυπαρισσίου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931

26		Αγελαδοτρόφων Χαλίων "Η ειλικρίνεια"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΠΣ	Καμπών	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΑΣ	Αλιβερίου	Συν.ΠΕ	602/1914	
26	ΓΠΣ	Στροφυλλιάς	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΑΣ	Λούτσης	Συν.ΠΕ	602/1914	
26	ΓΠΣ	Ροβιών	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΑΣ	Στενής Δίρφους	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΑΣ	Ερέτριας	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΑΣ	Θεολόγου "Η Κοίμησις της Θεοτόκου"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΠΣ	Ζερμπισίων	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΠΣ	Βελουσιού	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΠΣ	Σέπτας	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΚΠΣ	Αγίου Ιωάννου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΚΣ	Βατώντος	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΓΑΣ	Στροφυλλιάς	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
26	ΣΕΕΓΑΚ	ΟΔΕΠ Μονής Μακρυμάγλης και Σπύρου Κριεζώτου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931

26	ΑΣΔΑΔ	Στροφυλλιάς	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
27	ΕΛΣ	Νεροτριβιάς	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΣΕΕΓΑΚ	Κριεζώτου-Τριάδος Ψαχνών	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΓΣΚΧΜ	Νέας Αρτάκης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΠΠΣ	Παληούρα	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΓΑΣ	Καλεντζίου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΜΕΣ	Στενής	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΠΠΣ	Βασιλικού "Η Δήμητρα"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΠΠΣ	Κουτουμουλά	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΣΠΠΠ	Στροπώνων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΠΠΣ	Φύλλων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΣΕΔ	Παπάδων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
27	ΕΣ	Αμαρόνθου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΓΕΠΣ	Αθήρος	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΠΠΣ	Σκοινέας	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΣΠΣΑ	Κατωγητών	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΠΠΣ	Μαντζαβινάτων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΓΑΣ	Πάλλης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΠΠΣ	Βλυχάτων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΠΠΣ	Κοντογεννάδος	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΣΕΑΚ	Χριστοφ. Βαλλιάνου Κουβαλάτων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΟΣ	Πάλλης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΠΠΣ	Χαυδάτων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΠΠΣ Β	Κουβαλάτων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΣΠΣΤ	Σκοινέας	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΠΠΣ	Καμιναρατών	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
28	ΣΠΣΤ	Φαβατάτων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
29	ΜΕΣ	Μαρτίνου "η Ευτυχία"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
29	ΜΕΣ	Μαλεσσίνης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
29	ΓΑΣ	Μαλεσσίνης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	

29	ΓΠΣ	Μαρτίνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
29	ΣΕΕΔ	Αγνάντης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
29	ΜΕΣ	Αγίου Κωνσταντίνου "Η Μέλισσα"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
29	ΣΕΕΔ	Αγίου Κωνσταντίνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
29	ΣΕΕΔ	Λάγγα "Η Πρόοδος"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
29	ΣΔΣΔ	"Γαλιά"Τραγάνας	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
29	ΓΑΣ	Αταλάντης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
29	ΜΕΣ	Αταλάντης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
30	ΣΠΠΠ	Μαλεσσίνης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
30	ΣΠ	Ρητινης Μαλεσσίνης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΣΕΕΓ	Κωπαίδος Παλαιοπαναγιάς	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΣΕΕΓ	Κωπαίδος Κολάκας	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΣΕΕΓ	Κωπαίδος Μαλεσσίνης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΣΕΕΓ	Κωπαίδος Λαρίμνης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΒΓΠΠΣ	Λιβανάτων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΣΕΕΓ	Κωπαίδος Μαρτίνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΣΕΕΓ	Κωπαίδος Παύλου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΓΠΣ	Μαρτίνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΣΕΕΔ	Αγίου Κωνσταντίνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
30	ΚΣ	Ελάτειας	Συν.ΠΠΕ	602/1914	

30	ΣΕΓ	Μαλεοσίνης	Συν.ΠΕ	602/1914	
30	ΓΠΣ	Αρκίτσας	Συν.ΠΕ	602/1914	
30	ΓΠΣ	Σκεντέρ-Αγά	Συν.ΠΕ	602/1914	
30	ΓΠΤ	Κολάκας	Συν.ΠΕ	602/1914	
30	ΓΠΣ	Αταλάντης	Συν.ΠΕ	602/1914	
31	ΓΠΣ	Πολυσταφύλου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΠΣ	Σκιαδά	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΠΣ	Κορωνησίας	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΠΣ	Μελιανών	Συν.ΠΕ	602/1914	
31	ΓΠΣ	Βράχου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΣΕΑΚ	Λουτρού-Μυρσίνης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΣΕΑΚ	Τζούμτζας-Χαμιδιέ Καμαρινής	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΣΕΕΛ	Κορωνησίας	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΠΣ	Κάτω Κωτσανοπούλου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΠΣ	Κάτω Σκαφιδωτής	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΑΣ	Νέας Σαμψούντος	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΣΕΑΚ- ΓΑΣ	Τζούμτζα-Πολυβρύσου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΑΛΤ	Πρεβέζης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΑΣ	Ζαλόγγου	Συν.ΠΕ	602/1914	
31	ΓΑΣ	Σφηνωτού	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΠΣ	Πέρδικας	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931

31	ΓΠΣ	Αχερουσίας	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΑΣ	Κτηνοτρόφων Κρανιάς	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΣΠΠΕΓΕ	Πρεβέζης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΜΕΣ	Λούφρου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΕΠΣ	Πρεβέζης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΣΑΓ	Πρεβέζης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
31	ΓΠΣ	Καναλακίου "Η Αναγέννησις"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
32	ΓΑΣ	Πέπλου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
32	ΓΑΣ	Κήπων και Γεμιστής	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
32	ΓΑΣ	Φερρών-Δωρίσκου "Η Πρόοδος"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
32	ΓΑΣ	Κτηνοτρόφων Ορχομενού	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
32	ΓΑΣ	Κτηνοτρόφων Αγίου Δημητρίου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
32	ΓΑΣ	Κτηνοτρόφων Ορχομενού "Ο Άγιος Μόδεστος"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
32	ΣΕΠΚΠ	Παύλου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
33	ΕΔΣΕ	Πενταλόφου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
33	ΓΠΣ	Πολυκαστάνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
33	ΓΠΣ	Μεσολόγγου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	
33	ΣΕΑΓ	Μονής Μεταμορφώσεως Σωτήρος Δρυοβούνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931

33	ΓΚΠΣ	Χρυσουγής	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
33	ΓΕΠΣ	Αγίου Σωτήρος	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
33	ΕΔΣΕ	Πενταλόφου	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
33	ΕΔΣΕ	Πελεκάνου	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
33	ΓΠΣ	Ζώνης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
33	ΕΔΣΕ	Βοθού	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
34	ΓΑΣ	Φούρκας	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
34	ΓΑΣ	Λυκορράχης-Πλαγιάς	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
34	ΕΔΣΕ	Κονίτσης	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
34	Β'ΕΔΣΕ	Ελευθέρου	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
34	ΜΕΣ	Κονίτσης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
34	ΓΒΣ	Διστράτου "Η Στοργή"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
34	ΓΠΣ	Οξυάς "Η Πρόοδος"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
34	ΓΠΣ	Χιονάδων	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
34	ΓΚΠΣ	Βούρμπιανης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
34	ΕΔΣΕ	Νικάνορος	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
34	ΕΔΣΕ	Δροσοπηγής	Συν.ΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 B.Δ 15/6/1940
34	ΓΠΣ	Αηδονοχωρίου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931

35	ΔΑΣ	Ανθρακίων Παληροσελίου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
35	ΓΚΠΣ	Αρμάτων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
35	ΕΔΣΕ	Κασάνιανης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
35	ΠΠΣ	Γαλαταριάς	Συν.ΠΠΕ	602/1914		
35	ΠΠΣ	Πωγωνίου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
35	ΠΠΣ	Μολυβδοσκεπάστου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
35	ΕΔΣΕ	Αμαράντου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
35	ΜΕΣ	Γεροπλατάνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
35	ΕΔΣΕ	Μοναστηρίου Μολίστης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
35	ΠΠΣ	Ηλιορράχης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
35	ΕΔΣΕ	Λυκορράχης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
35	ΕΔΣΕ	Φούρκας	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
35	ΠΠΣ	Παπίγκου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΣΠΠΡ	Ροδοκαλλιεργητών Δενδροχωρίου και Καστοριάς	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΣΕΓ	Αετομηλίτσης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΕΔΣΕ	Πεύκου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
36	ΠΠΣ	Δενδροχωρίου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΕΔΣΕ	Γιαννοχωρίου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
36	ΕΔΣΕ	Ζουζούλης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ

36	ΕΔΣΕ	Γλυκονερίου-Περιστεράς	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
36	ΓΠΣ	Πολυανέμου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΜΕΣ	Νεστορίου "Η Μέλισσα"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΑΔΑΣΚ	Νεστορίου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940, AN1154(1938),1480. AN2727	B.Δ
36	ΕΔΣΕ	Ανθρακίων Πολυανέμου "Η Φαλτοάτα"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
36	ΓΠΣ	Χαλάρας	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΓΠΣ	Κομνηνάδων	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΓΑΣ	Λεύκης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΓΠΣ	Καλής Βρύσης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
36	ΓΠΣ	Ζουζουλής	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
37	ΓΠΣ	Πετρούσης "Η Πρόοδος"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
37	ΓΠΣ	Καλής Βρύσης "Η Αναγέννησις"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931	

37	ΓΠΣ	Προσωπότητας Η "Επεξεργασία"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
37	ΓΠΣΕΠΠΚ	Προσωπότητας Η "Αναμόρφωσης"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
37	ΓΠΣΕΠΠΚ	Προσωπότητας	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
37	ΓΑΣ	Πετρούσης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
37	ΓΑΣ	Αγγίτου-Πηγών	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
37	ΓΠΣ	Π.Καλαποτιού "Η Πρόοδος"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
38	ΓΠΣ	Προσωπότητας "Η Πρόοδος"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
38	ΓΠΣ	Μικροπόλεως "Η Αγροτική Αναγέννησις"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
38	ΓΠΣ	Μεσέ Μαχαλά "Ο Προσφυγικός"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
38	ΓΠΣ	Καλής Βρύσης " Η Αυγή"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931
38	ΓΠΣ	Προσωπότητας "Η Ένωσις"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
38	ΣΠΣ	Προσωπότητας "Ο Μεταξοκώληξ"			
38	ΥΣ	Προσωπότητας "Η Υγεία"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N 1154/1938,1480 B.Δ1/6/1938
38	ΥΣ	Καλής Βρύσης "Ο Ευαγγελισμός"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N 1154/1938,1480 B.Δ1/6/1938
38	Α ΥΣ	Πετρούσης	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N 1154/1938,1480 B.Δ1/6/1938
38	ΥΣ	Μικροπόλεως "Ο Ασκληπιός"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N 1154/1938,1480 B.Δ1/6/1938

39	ΕΔΣΕ	Πρασίνου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
39	ΕΔΣΕ	Φλαμπούρου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
39	ΓΑΣ	Λαιμού	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΠΠΣ	Βατοχωρίου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΠΠΣ	Αμμοχωρίου "Ο Εύξεινος Πόντος"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΓΑΣ	Λευκώνας Καρυών	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΠΠΣ	Τριανταφυλλιάς "Η Ανοικοδόμησις"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΕΔΣΕ	Φλαμπούρου	Συν.ΠΠΕ	602/1914	A.N1627/1939 15/6/1940	B.Δ
39	ΠΠΣ	Αγίου Βαρθολομαίου "Η Μεγάλη Ελλάς"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΠΠΣ	Αγίου Γερμανού	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΠΠΣ	Βροντερού "Ο Αντίγονος"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΓΑΣ	Πυξού-Αντιγόνου "Η Πρέσπια"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΣΕΓ	Περάσματος	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΠΠΣ	Πυξού "Ο Φιλώτας"	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΓΑΣ	Αγίου Γερμανού	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	
39	ΣΕΑΚ	Σκοπού	Συν.ΠΠΕ	602/1914	5289/1931	

40	ΓΠΣ	Κολχικής "Το Έθνος"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΑΔΑΣΚ	Αλώνων	Συν.ΠΕ	602/1914	Α.Ν1627/1939 Β.Δ 15/6/1940
40	ΓΑΣ	Σκοπού Καιμακτοσάν	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΑΣ	Βεύης-Κλειδίου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΣΕΑΚ	Σκοπού	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Εθνικού "Η Ειρήνη"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Νεοχωρακίου "Ο Αγρότης"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Νεοχωρακίου "Η Νέα Αλληλοβοήθεια"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Μπουφιού "Η Πρόοδος"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Αλώνων "Η Σωτηρία"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Μικρολίμνης " Η Εργασία"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Καρυών	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Αγ.Παρασκευής "Η Οικονομία"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
40	ΓΠΣ	Κλαδοράχης "Η Νέα Ζωή"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
40	ΣΕΓΑΚ	Γιάτσοβου και Μαρίφι	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
50	ΓΠΣ	Ποδοχωρίου	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
50	ΓΠΣ	Γεωργιανής "Ο Καπνός"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931

50	ΓΠΣ	Μουσοθένης "Η Ενωσις"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
50	ΥΣ	Μουσοθένης	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
50	ΓΠΣ	Νικήσιανης "Η Πρόοδος"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
50	ΓΠΣ	Παλαιοχωρίου	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931
50	ΣΠΑΡ	Κουκουλιών "Οι Ορτάκιοι"	Συν.ΠΕ	602/1914	
50	ΓΠΣ	Κηπιών "Η Αγάπη"	Συν.ΠΕ	602/1914	
50	ΓΠΣ	Ελευθερών	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
50	ΓΠΣ	Αντιφιλιππων "Η Νέα Αγάπη"	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
50	ΣΕΓΑΚ	Πύργου Λάππα και Λυπαριδίου	Συν.ΠΕ	602/1914	5289/1931
50	ΓΠΣ	Ποδοχωρίου "Η Νέα Ζωή"	Συν.ΑΕ	602/1914	5289/1931

Α/Α Φ	ΕΙΔΟΣ	Νομός	Επαρχία	Κοινότητα	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ
----------	-------	-------	---------	-----------	-----------------------------------

21	ΓΠΠΣ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Φαρσάλων	1953-1959
21	ΣΕΓΑΚ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Σταυρού (Δεμερλί)	1934-1959
21	ΣΕΓΑΚ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Δρίσκολης	1936-1954
21	ΣΕΕΓΑΚ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Δρίσκολης	1936-1954
21	ΣΔΧ	Λαρίσης	Φαρσάλων		1954-1955
21	ΓΠΣ	Λαρίσης	Φαρσάλων		1928-1954
21	ΓΠΣ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Δρίσκολης	1926-1954
21	Β ΓΠΣ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Λαζαρμπούγας	1931-1954
21	Β ΓΠΣ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Κιοπεκλή	1932-1954
21	ΓΠΣ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Αμπελιάς	1931-1959
21	ΓΠΣ	Λαρίσης	Φαρσάλων	Μπαπρακλή	1932-1935
22	ΓΠΣ	Αργολιδοκορινθίας	Σπετσών κ Ερμιονίδος	Ερμιόνης	1937-1962
22	ΣΕΑΓ	Αργολιδοκορινθίας	Τροιζηνίας	Άνω Φαναρίου	1934-1962
22	ΓΑΣ	Αργολίδος	Ερμιονίδος	Κουιάδος	1957-1971
22	ΓΑΣ	Αργολίδος	Ερμιονίδος	Πόρτο Χελίου	1959-1970
22	ΣΕΠΚΠ	Αργολίδος	Ερμιονίδος	Ερμιόνης	1960-1969
22	ΣΕΠΠ	Αργολιδοκορινθίας		Ερμιόνης	1943-1962
22	ΓΑΣ	Αργολίδος	Ερμιονίδος	Φούρνων	1959-1970
22	ΣΕΓΑΚ				
22	ΣΕΓ				
22	ΣΕΑΚ	Αργολίδος	Ερμιονίδος	Θερμησίας	1964-1973
23	ΓΠΣ	Τρικάλων	Τρικάλων	Παλαιομοναστήρου	1954-1974
23	ΓΠΣ	Τρικάλων	Τρικάλων	Μπελετσίου	1932-1954
23	ΣΕΑΘΕΒ	Εδέσσης	Αρδέας	Κορυφής	1935-1969

24	ΓΠΣ	Ηρακλείου	Πεδιάδος	Καρουζανού	1945-1973
24	ΣΕΠΠ	Ηρακλείου	Πεδιάδος	Αποστόλων	1965-1972
25	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Πούρνου	1960-1975
25	ΕΔΣΕ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Στενής	1963-1969
25	ΕΔΣΕ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Ερέτριας	1963-1969
25	ΓΠΣ	Βοιωτίας	Θήβας	Βαθέος	1965-1969
25	ΕΔΣΕ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Αγίας Σοφίας	1965-1969
25	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Προκοπίου	1967-1975
25	ΕΑΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Κάτω Μαμουθλων	1947-1975
25	ΓΑΣ	Ευβοίας	Καρυστίας	Δίστου	1966-1975
25	ΓΑΣ	Ευβοίας	Καρυστίας	Κοσκίνων	1965-1975
25	ΓΑΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Βασιλικού	1965-1975
25	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Νεροτριβιάς	1962-1975
25	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Κυπαρισσίου	1962-1975
26		Βοιωτίας	Θηβών	Χαλίων	1956-1963
26	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Καμπών	1962-1969
26	ΓΑΣ	Ευβοίας	Καρυστίας	Αλιβερίου	1962-1969
26	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Στροφυλλιάς	1962-1969
26	ΓΑΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Λούτσης	1959-1969
26	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Ροβιών	1959-1969
26	ΓΑΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Στενής Δίρφους	1959-1969

26	ΓΑΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Ερέτριας	1947-1969
26	ΓΑΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Θεολόγου	1947-1969
26	ΓΠΣ	Ευβοίας	Καρυστίας	Ζερμπισίων	1946-1969
26	ΓΠΣ	Ευβοίας	Καρυστίας	Βελουσιών	1946-1969
26	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Σέττας	1946-1969
26	ΓΚΠΣ	Ευβοίας	Καρυστίας	Αγίου Ιωάννου	1943-1969
26	ΚΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Βατώντος	1940-1969
26	ΓΑΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Στροφυλλιάς	1947-1965
26	ΣΕΕΓΑΚ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Αττάλης	1945-1963
26	ΑΣΔΑΔ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Στροφυλλιάς	1949-1963
27	ΕΛΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Νεροτριβιάς	1949-1955
27	ΣΕΕΓΑΚ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Ψαχνών&Τριάδος	1948-1955
27	ΓΣΚΧΜ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Νέας Αρτάκης	1948-1955
27	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Παληούρα	1946-1955
27	ΓΑΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Καλεντζίου	1947-1955
27	ΜΕΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Σπενής	1946-1955
27	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Βασιλικού	1937-1959
27	ΓΠΣ	Ευβοίας	Καρυστίας	Κουτουμουλά	1949-1959
27	ΣΠΠΠ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Στροπώνων	1940-1959
27	ΓΠΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Φύλλων	1945-1957
27	ΣΕΔ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Παπάδων	1935-1959
27	ΕΣ	Ευβοίας	Χαλκίδος	Αμαρόνθου	1951-1959
28	ΓΕΠΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Αθέρος	1950-1973

28	ΓΠΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Σκοινέας	1945-1974
28	ΣΠΣΑ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Κατώγης	1960-1974
28	ΓΠΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Μαντζαβινάτων	1932-1972
28	ΓΑΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Χαυδάτων	1939-1969
28	ΓΠΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Βλιχάτων	1946-1969
28	ΓΠΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Κοντογεννάδος	1946-1969
28	ΣΕΑΚ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Κουβαλάτων	1962-1967
28	ΟΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Πάλλης	1950-1967
28	ΓΠΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Χαυδάτων	1938-1959
28	ΓΠΣ Β	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Κουβαλάτων	1947-1963
28	ΣΠΣΤ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Σκοινέας	1932-1935
28	ΓΠΣ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Καμιναράτων	1948-1956
28	ΣΠΣΤ	Κεφαλληνίας	Πάλλης	Φαβατάτων	1931-1956
29	ΜΕΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαρτίνου	1939-1961
29	ΜΕΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαλεσσίνης	1938-1961
29	ΓΑΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαλεσσίνης	1947-1961
29	ΓΠΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαρτίνου	1932-1965
29	ΣΕΕΔ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Αγνάντης	1938-1971
29	ΜΕΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Αγίου Κωνσταντίνου	1938-1971
29	ΣΕΕΔ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Αγίου Κωνσταντίνου	1938-1972
29	ΣΕΕΔ	Φλωρίνης	Καστοριάς	Λάγγας	1938-1973
29	ΣΔΣΔ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Τραγάνα	1934-1973
29	ΓΑΣ	Φθιώτιδος	Λοκρίδος	Αταλάντης	1938-1973
29	ΜΕΣ	Φθιώτιδος	Λοκρίδος		1966-1974

30	ΣΠΠΠ	Φθιώτιδος	Λοκρίδος	Μαλεσσίνη	1951-1964
30	ΣΠ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαλεσσίνη	1931-1964
30	ΣΕΕΓ	Αττικοβοιωτίας	Θηβών	Παλαιοπαναγιάς	1930-1936
30	ΣΕΕΓ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Κολάκας	1930-1936
30	ΣΕΕΓ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαλεσσίνης	1930-1936
30	ΣΕΕΓ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Λαρίμνης	1930-1936
30	ΒΓΠΠΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Λιβανάτων	1930-1936
30	ΣΕΕΓ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαρτίνου	1930-1936
30	ΣΕΕΓ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Παύλου	1930-1936
30	ΓΠΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαρτίνου	1923-1936
30	ΣΕΕΔ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Αγίου Κωνσταντίνου	1931-
30	ΚΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Ελάτειας	1943-1958
30	ΣΕΓ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Μαλεσσίνης	1924-1934
30	ΓΠΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Αρκίτης	1927-1936
30	ΓΠΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος		1927-1936
30	ΓΠΤ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Κολάκας	1929-1936
30	ΓΠΣ	Φθιωτιδοφωκίδος	Λοκρίδος	Αταλάντης	1921-1936
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Πολυσταφύλου	1936-1956
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Σκιαδά	1931-1956
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Πρεβέζης	Κορωνησιάς	1932-1956
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης		Μελιανών	1927-1956
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Χειμαδιού	1947-1956
31	ΣΕΑΚ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Μυρσίνης	1939-1955

31	ΣΕΑΚ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως		1939-1955
31	ΣΕΕΛ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Κορωνησιάς	1938-1955
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Πρεβέζης	Κωτοανοπούλου	1932-1937
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Πρεβέζης	Κάτω Σκαφιδωτής	1931-1935
31	ΓΑΣ	Πρεβέζης	Πρεβέζης	Νέας Σαμψούντος	1931-1952
31	ΣΕΑΚ- ΓΑΣ	Πρεβέζης	Πρεβέζης	Πολυβρύσου	1947-1952
31	ΑΛΤ	Πρεβέζης	Πρεβέζης	Πρεβέζης	1934-1952
31	ΓΑΣ	Πρεβέζης	Πρεβέζης	Καμαρίνης	1933-1952
31	ΓΑΣ	Πρεβέζης	Πρεβέζης	Σφηνωτού	1933-1952
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Μαργαριτίου	Πέρδικας	1931-1935
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Μαργαριτίου	Αχερουσίας	1931-1966
31	ΓΑΣ	Πρεβέζης	Φιλιπιάδος	Κρανιά	1947-1967
31	ΣΠΕΓΕ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Πρεβέζης	1952-1967
31	ΜΕΣ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Λούρου	1951-1969
31	ΕΠΣ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Πρεβέζης	1947-1969
31	ΣΑΓ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Πρεβέζης	1961-1973
31	ΓΠΣ	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	Καναλακίου	1964-1973
32	ΓΑΣ	Έβρου	Σουφλίου	Πέπλου	1956-1970
32	ΓΑΣ	Έβρου	Σουφλίου	Κήπων και Γεμιστής	1957-1970
32	ΓΑΣ	Έβρου	Αλεξανδρουπόλεως	Φερρών	1951-1969

32	ΓΑΣ	Βοιωτίας	Λιβαδειάς		1966-1972
32	ΓΑΣ	Βοιωτίας	Λιβαδειάς	Αγίου Δημητρίου	1966-1970
32	ΓΑΣ	Βοιωτίας			1967-1971
32	ΣΕΠΚΠ	Βοιωτίας	Λιβαδειάς	Γιάλου	1967-1971
33	ΕΔΣΕ	Κοζάνης	Βοίου	Πενταλόφου	1950-1954
33	ΓΠΣ	Κοζάνης	Βοίου	Πολυκαστάνου	1942-1956
33	ΓΠΣ	Κοζάνης	Βοίου	Μεσολόγγου	1920-1954
33	ΣΕΑΓ	Κοζάνης	Βοίου	Δρυοβούνου	1952-1961
33	ΓΚΠΣ	Κοζάνης	Βοίου	Χρυσσαυγής	1954-1963
33	ΓΕΠΣ	Κοζάνης	Βοίου	Αγίου Σωτήρος	1955-1971
33	ΕΔΣΕ	Κοζάνης	Βοίου	Πενταλόφου	1955-1971
33	ΕΔΣΕ	Κοζάνης	Βοίου	Πελεκάνου	1957-1963
33	ΓΠΣ	Κοζάνης	Βοίου	Ζώνης	1942-1973
33	ΕΔΣΕ	Κοζάνης	Βοίου	Βυθού	1972-1975
34	ΓΑΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Φούρκας	1964-1974
34	ΓΑΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Πλαγιάς	1962-1974
34	ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Κονίτσης	1952-1974
34	Β'ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Ελευθέρου	1962-1974

34	ΜΕΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Κονίτσης	1959-1974
34	ΓΒΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Δίστρατου	1961-1970
34	ΓΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Οξυάς	1954-1971
34	ΓΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Χιονάδων	1955-1970
34	ΓΚΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Βούρμπιανης	1953-1970
34	ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Νικάνορος	1950-1970
34	ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Δροσοπηγής	1958-1970
34	ΓΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Αηδονοχωρίου	1931-1970
35	ΔΑΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Παληοσελιού	1938-1953
35	ΓΚΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Αρμάτων	1938-1956
35	ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Καστάνιανης	1947-1955
35	ΓΠΣ		Κονίτσης	Γαλαταριάς	1928-1953
35	ΓΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Πωγωνίσκου	1937-1955
35	ΓΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Μολυβδοσκεπάστου	1936-1955
35	ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Αμαράντου	1951-1961
35	ΜΕΣ	Ιωαννίνων	Πωγωνίου	Γεροπλατάνου	1963-1970
35	ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Μολίστης	1957-1970
35	ΓΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Ηλιορράχης	1960-1970
35	ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Λυκορράχης	1956-1971
35	ΕΔΣΕ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Φούρκας	1952-1971
35	ΓΠΣ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Παπίγκου	1946-1971

36	ΣΠΠΡ	Φλωρίνης	Καστοριάς	Δενδροχωρίου	1936-1954
36	ΣΕΓ	Ιωαννίνων	Κονίτσης	Αετομηλίτσης	1935-1946
36	ΕΔΣΕ	Φλωρίνης	Καστοριάς	Πεύκου	1933-1971
36	ΓΠΣ	Καστοριάς	Καστοριάς	Δενδροχωρίου	1946-1954
36	ΕΔΣΕ	Καστοριάς	Καστοριάς	Γιαννοχωρίου	1933-1972
36	ΕΔΣΕ	Φλωρίνης	Καστοριάς	Ζούζουλης	1938-1972
36	ΕΔΣΕ	Καστοριάς	Καστοριάς	Γλυκονερίου	1945-1972
36	ΓΠΣ	Καστοριάς	Καστοριάς	Πολυανέμου	1947-1972
36	ΜΕΣ	Καστοριάς	Καστοριάς	Νεστορίου	1952-1972
36	ΑΔΑΣΚ	Καστοριάς	Καστοριάς	Νεστορίου	1954-1972
36	ΕΔΣΕ	Καστοριάς	Καστοριάς	Πολυανέμου	1955-1972
36	ΓΠΣ	Καστοριάς	Καστοριάς	Χαλάρας	1955-1972
36	ΓΠΣ	Καστοριάς	Καστοριάς	Κομνηνάδων	1961-1972

36	ΓΑΣ	Καστοριάς	Καστοριάς	Λεύκης	1962-1972
36	ΓΠΣ	Καστοριάς	Καστοριάς	Καλής Βρύσης	1964-1972
36	ΓΠΣ	Καστοριάς	Καστοριάς	Ζούζουλης	1956-1975
37	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Πετρούσης	1959-1969
37	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Καλής Βρύσης	1933-1969
37	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Προσωτοάνης	1954-1970
37	ΓΠΣΕΙΠΠΚ	Δράμας	Δράμας	Προσωτοάνης	1932-1970
37	ΓΠΣΕΙΠΠΚ	Δράμας	Δράμας	Προσωτοάνης	1932-1969
37	ΓΑΣ	Δράμας	Δράμας	Πετρούσης	1960-1968
37	ΓΑΣ	Δράμας	Δράμας	Αγγίτου	1957-1968
37	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Καλαποτίου	1938-1973
38	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Προσωτοάνης	1932-
38	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Μικροπόλεως	1932-
38	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Μεσέ Μαχαλά	1932-
38	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Καλής Βρύσης	1932-
38	ΓΠΣ	Δράμας	Δράμας	Προσωτοάνης	1931-

38	ΣΠΣ				
38	ΥΣ	Δράμας	Δράμας	Προσωτσάνης	1939-1962
38	ΥΣ	Δράμας	Δράμας	Καλής Βρύσης	1939-1962
38	Α ΥΣ	Δράμας	Δράμας	Πετρούσης	1939-1962
38	ΥΣ	Δράμας	Δράμας	Μικροπόλεως	1939-1962
39	ΕΔΣΕ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Πρασίνου	1969-1973
39	ΕΔΣΕ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Φλαμπούρου	1964-1973
39	ΓΑΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Λατιμού	1965-1973
39	ΠΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Βατοχωρίου	1955-1972
39	ΠΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Αμμοχωρίου	1933-1963
39	ΓΑΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Καρυών	1956-1962
39	ΠΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Τριανταφυλλιάς	1946-1962
39	ΕΔΣΕ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Φλαμπούρου	1954-1962
39	ΠΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Αγίου Βαρθολομαίου	1946-1962
39	ΠΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Αγίου Γερμανού	1934-1951

39	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Βροντερού	1932-1951
39	ΓΑΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Πυξού	1936-1951
39	ΣΕΓ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Περάσματος	1935-1951
39	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Πυξού	1932-1951
39	ΓΑΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Αγίου Γερμανού	1938-1951
39	ΣΕΑΚ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Σκοπού	1937-1951
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Κολχικής	1946-1958
40	ΑΔΑΣΚ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Αλώνων	1941-1959
40	ΓΑΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Σκοπού	1953-1959
40	ΓΑΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Βεύης	1938-1956
40	ΣΕΑΚ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Σκοπού	1952-1953
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Εθνικού	1944-1953
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Νεοχωρακίου	1934-
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Νεοχωρακίου	1938-
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Μπουφίου	1933-1937
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Αλώνων	1933-1937
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Μικρολίμνης	1933-1937
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Καρυών	1930-1937
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Αγ.Παρασκευής	1930-1937
40	ΓΠΣ	Φλωρίνης	Φλωρίνης	Κλαδοράχης	1930-1937
40	ΣΕΓΑΚ	Φλωρίνης	Φλωρίνης		1933-1951

50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Ποδοχωρίου	1932-1962
50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Γεωργιανής	1949-1962
50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Μουσθένης	1932-1961
50	ΥΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Μουσθένης	1952-1960
50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Νικησιάνης	1935-1960
50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Παλαιοχωρίου	1932-
50	ΣΠΙΑΡ	Καβάλας	Παγγαίου	Κουκουλιών	1930-1936
50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Κηπιών	1931-
50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Ελευθερών	1932-1938
50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Αντιφιλιπών	1937-1951
50	ΣΕΓΑΚ	Καβάλας	Παγγαίου	Μυρτοφύτου	1938-1954
50	ΓΠΣ	Καβάλας	Παγγαίου	Ποδοχωρίου	1932-1955

ΜΕΛΗ

Α/Α Φ	ΕΙΔΟΣ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ	Εγγράμματοι	Αγράμματοι	Χωρίς Διάκριση	ΠΟΣΟ	ΟΡΓΑΝΑ			
						ΕΥΘΥΝΗΣ - Χ' ΠΙΛΑΣΙΟ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ			
21	ΓΠΠΣ	50.000	33			400	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
21	ΣΕΓΑΚ	500	11	3		100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
21	ΣΕΓΑΚ	500	36	9		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
21	ΣΕΕΓΑΚ	500	16			20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
21	ΣΔΧ	100			147		ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
21	ΓΠΣ				15					
21	ΓΠΣ				12					
21	'Β ΓΠΣ	500	10	5		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
21	'Β ΓΠΣ	1000	16	2		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
21	ΓΠΣ	500	12	2		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
21	ΓΠΣ	1000	30	4		30	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
22	ΓΠΣ	500	46			40	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
22	ΣΕΑΓ	800	46	6		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
22	ΓΑΣ	500	15			500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
22	ΓΑΣ	500	15			500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
22	ΣΕΠΚΠ	500	25			500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
22	ΣΕΠΠ	1.500	28			10	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
22	ΓΑΣ	500	13	1		500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
22	ΣΕΓΑΚ									

22	ΣΕΓ					
22	ΣΕΑΚ	500	16			500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
23	ΓΠΣ	15				800 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
23	ΓΠΣ	500	10			50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
23	ΣΕΑΘΕΒ	2000	10			20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
24	ΓΠΣ	1000	31	6		30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
24	ΣΕΠΠ	500	24	10		100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΓΠΣ	500	51	19		200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΕΔΣΕ	1000	18			500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΕΔΣΕ	1000	20	4		500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΓΠΣ	1000	113			100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΕΔΣΕ	1000	21	1		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΓΠΣ	1000	21			100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΕΛΣ	100000	24	6		200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΓΑΣ	1000	88			100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΓΑΣ	1000	40			200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΓΑΣ	2000	23			200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΓΠΣ	1000	40	3		200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
25	ΓΠΣ	500	13			200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ

26		100	27	1	100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΓΠΣ	500	24	1	100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
26	ΓΑΣ	1000	23		100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
26	ΓΠΣ	1000	27		30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
26	ΓΑΣ	500	15	4	500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
26	ΓΠΣ	1000	25		500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
26	ΓΑΣ	1000	25		500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
26	ΓΑΣ	20000	21	2	100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΓΑΣ	10000	25		100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΓΠΣ	5000	25	4	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΓΠΣ	50000	19	2	2 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΓΠΣ	1000	53	9	10 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΓΚΠΣ	1000	25	9	10 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΚΣ	2000	10	5	10 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΓΑΣ	20000	20	1	500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
26	ΣΕΕΓΑΚ	500	25	7	20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ

26	ΑΣΔΑΔ	500				ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΕΛΣ	100000	47	15	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
27	ΣΕΕΓΑΚ	30000	51		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΓΣΚΧΜ	50000	28	2	300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΓΠΣ	2000	62	12	5	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΓΑΣ	10000	32	5	100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΜΕΣ	2000	14	1	10	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΓΠΣ	500	25		10	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΓΠΣ	60000	25		500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
27	ΣΠΠΠ	500	27	3	10	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΓΠΣ	1000	25	4	15	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΣΕΔ	500	16	5	20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
27	ΕΣ	200000	27		100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
28	ΓΕΠΣ	50000	34	7	100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΓΠΣ	2500	26	2	20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΣΠΣΑ	500	31	3	100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
28	ΓΠΣ	500	19	19	15	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΓΑΣ	500	16	4	20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΓΠΣ	1000	19	5	30	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΓΠΣ	1000	50	2	30	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΣΕΑΚ	1000	16		100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΟΣ	30000	36	8	100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΓΠΣ	500	23	3	50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΓΠΣ Β	20000	25	5	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΣΠΣΤ	500	25		40	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΓΠΣ	10000	36	2	300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
28	ΣΠΣΤ	500	35		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
29	ΜΕΣ	500	12		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
29	ΜΕΣ	500	9		10	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
29	ΓΑΣ	25000	27	4	100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	

29	ΓΠΣ	500	37	11		40	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
29	ΣΕΕΔ	500	27	10		10	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
29	ΜΕΣ	500	15			20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
29	ΣΕΕΔ	500	24	6		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
29	ΣΕΕΔ	1.000	15			50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
29	ΣΔΣΔ	10					ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
29	ΓΑΣ	500	22	12		50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
29	ΜΕΣ	1000	30	1		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
30	ΣΠΠΠ	50000	30	3		100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
30	ΣΠ	100	18	2			ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΣΕΕΓ	100			25	35	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΣΕΕΓ	100			17	35	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΣΕΕΓ	100			22	35			
30	ΣΕΕΓ	100			11	35	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΒΓΠΠΣ	500			8	10	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΣΕΕΓ	100			32	35	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΣΕΕΓ	100			41	35	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΓΠΣ								
30	ΣΕΕΔ	500	11			5	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΚΣ	2000	18			50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
30	ΣΕΓ								

30	ΓΠΣ					
30	ΓΠΣ					
30	ΓΠΓ					
30	ΓΠΣ					
31	ΓΠΣ	500	21	12		20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΠΣ	1000	21	10		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΠΣ	500	55	19		20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΠΣ					
31	ΓΠΣ	20000	15	10		200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΣΕΑΚ	500	46	10		60 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΣΕΑΚ	1000	27			50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΣΒΕΛ	500	25			30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΠΣ	1000	10			50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΠΣ	1000	23	9		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΑΣ	1000	30			100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΣΕΑΚ- ΓΑΣ	300000	18	7		500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΑΛΤ	500	25	5		40 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΑΣ	1000	14	1		20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΑΣ	1000	21	8		20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΠΣ	1000	15	5		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΠΣ	1000			30	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
31	ΓΑΣ	25000	27	1		200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ

31	ΣΠΕΓΕ	100000	26		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
31	ΜΕΣ	50000	16		100	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
31	ΕΠΣ	100000	35	6	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
31	ΣΑΓ	1000	26		500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
31	ΓΠΣ	2000	25		500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
32	ΓΑΣ	300	39	7	500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
32	ΓΑΣ	500	35	8	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
32	ΓΑΣ	50000	40	17	20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
32	ΓΑΣ	1500	12		300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
32	ΓΑΣ	1500	13		300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
32	ΓΑΣ	1000	27	1	300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
32	ΣΕΠΚΠ	500	53		500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ
33	ΕΔΣΕ	500000	30		500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
33	ΓΠΣ	1000	51	2	10	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
33	ΓΠΣ							
33	ΣΕΑΓ	100000	71	8	500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
33	ΓΚΠΣ	50	37	3	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
33	ΓΕΠΣ	50	22		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ
33	ΕΔΣΕ	250	19		500	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ ΜΣ

33	ΕΔΣΕ	500	22		1000	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
33	ΓΠΣ	2000	51	1	20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
33	ΕΔΣΕ	1000	15		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΓΑΣ	1000	22		300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΓΑΣ	1000	58		300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΕΔΣΕ	100000	18		300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	Β'ΕΔΣΕ	500	26		300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΜΕΣ	500	27		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΓΒΣ	1000	49	3	300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΓΠΣ	500000	20		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΓΠΣ	500	16		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΓΚΠΣ	25000	24	1	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΕΔΣΕ	100000	18		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΕΔΣΕ	500	9		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
34	ΓΠΣ	500	18		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
35	ΔΑΣ	500	13		50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
35	ΓΚΠΣ	500	59		50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	

35	ΕΔΣΕ	100000	8		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
35	ΓΠΣ								
35	ΓΠΣ	1500	15		2	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
35	ΓΠΣ	500	14	1	20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
35	ΕΔΣΕ	100000	25	2	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
35	ΜΕΣ	500	12		300	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
35	ΕΔΣΕ	500	14		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
35	ΓΠΣ	500	19	2	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
35	ΕΔΣΕ	500	25		200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
35	ΕΔΣΕ	50000	26	1	200	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	ΜΣ
35	ΓΠΣ	50000	37		5	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
36	ΣΠΠΡ	1000	14		5	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
36	ΣΕΓ	1000	63		30	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
36	ΕΔΣΕ	500	20		50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
36	ΓΠΣ	3000	122		20	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
36	ΕΔΣΕ	500	31		50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
36	ΕΔΣΕ	200	10	4	50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
36	ΕΔΣΕ	500	25	8	50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	
36	ΓΠΣ	20000	37	9	50	ΔΣ	ΕΣ	ΓΣ	

36	ΜΕΣ	50000	13		200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
36	ΑΔΑΣΚ	50	14		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
36	ΕΔΣΕ	200	10		200 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
36	ΓΠΣ	50	18		300 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
36	ΓΠΣ	500	18	3	500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
36	ΓΑΣ	1000	22		500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
36	ΓΠΣ	500	24	1	500 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
36	ΓΠΣ	100	25		300 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
37	ΓΠΣ	1000	59	1	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
37	ΓΠΣ	5000	12		ΔΣ ΕΣ ΓΣ
37	ΓΠΣ	300	24		70 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
37	ΓΠΣΕΠΠΚ	6000	25		ΔΣ ΕΣ ΓΣ

37	ΓΠΣΕΠΠΚ	5000	24			ΔΣ ΕΣ ΓΣ
37	ΓΑΣ	500	22		100	ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
37	ΓΑΣ	200	22	4	200	ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
37	ΠΠΣ	1000	18	2	4	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	ΠΠΣ	3000	25	6		ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	ΠΠΣ	6000	25	15	15	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	ΠΠΣ	1000	25	8	20	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	ΠΠΣ	6000			5	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	ΠΠΣ	10000	22			ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	ΣΠΣ					
38	ΥΣ	1000	292	38	10	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	ΥΣ	1000	85	16	20	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	Α ΥΣ	1000	113	17	10	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
38	ΥΣ	1000	234	45	5	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΕΔΣΕ	1000	17		100	ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
39	ΕΔΣΕ	500	12		300	ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
39	ΓΑΣ	500	25		200	ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
39	ΠΠΣ	100	23		100	ΔΣ ΕΣ ΓΣ

39	ΓΠΣ	500	25	18	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΓΑΣ	300	25		300 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΓΠΣ	10000	19	4	20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΕΔΣΕ	80	10		300 ΔΣ ΕΣ ΓΣ ΜΣ
39	ΓΠΣ	10000	30	7	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΓΠΣ	500	28	7	30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΓΠΣ	500	20	16	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΓΑΣ	500	21	10	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΣΕΓ	500	56		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΓΠΣ	500	15	18	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΓΑΣ	500	60	10	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
39	ΣΕΑΚ	1000	22	7	100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	30000	27	3	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΑΔΑΣΚ	300	12		30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΑΣ	50000	18		300 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΑΣ	1000	43	8	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΣΕΑΚ	30000	25		100 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	200000	28	4	25 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	500	16	18	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ

40	ΓΠΣ	1000	10		ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	500	30	6	10 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	500	22	2	50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	500	13	2	30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	500	20		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	500	43		ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΓΠΣ	500	31		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
40	ΣΕΓΑΚ	500	45		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΓΠΣ	1000	25	10	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΓΠΣ	50000	20	5	20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΓΠΣ	1000	55	18	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΥΣ	100000	237		50 ΔΣ ΕΣ ΓΣ

50	ΓΠΣ	3000	22	3	30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΓΠΣ	5000	23	16	ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΣΠΙΑΡ	1000	15		5 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΓΠΣ	1000	30		30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΓΠΣ	2000	8	28	20 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΓΠΣ	1000	22	4	5 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΣΕΓΑΚ	1000	22	14	30 ΔΣ ΕΣ ΓΣ
50	ΓΠΣ	1500	25	2	ΔΣ ΕΣ ΓΣ

2.3 Συμπερασματικές παρατηρήσεις

Μετά από έναν αιώνα παρουσίας και δράσης το ελληνικό συνεταιριστικό κίνημα φαίνεται να έχει εξαντλήσει την αναπτυξιακή του δυναμική. Η εξάρτηση των συνεταιρισμών από την κρατική εξουσία, σχεδόν από την επίσημη θεσμοθέτησή τους, που εμπόδισε να αναπτύξουν έναν αυτόνομο παραγωγικό ιστό, αποτέλεσε το κυριότερο χαρακτηριστικό της λειτουργίας και της δράσης τους στον 20^ο αιώνα.

Με δεδομένο την κυριαρχία της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας με κυριότερα χαρακτηριστικά τη μείωση του προστατευτισμού στα αγροτικά προϊόντα, τον περιορισμό των κρατικών πόρων προς τη γεωργία και την αύξηση του ανταγωνισμού, στη σημερινή εποχή οι ελληνικοί συνεταιρισμοί, αν θέλουν πραγματικά να επιβιώσουν είναι αναγκαίο να γίνουν σύγχρονοι και ανταγωνιστικοί τόσο θεσπίζοντας κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας όσο και ενισχύοντας με διάφορα ευνοϊκά φορολογικά μέτρα και αναπτυξιακά κίνητρα τις συνεταιριστικές οργανώσεις.

Επιπλέον η κρατική εξουσία θα πρέπει να μην παρεμβαίνει στην οργάνωση και τη λειτουργία του συνεταιριστικού κινήματος ώστε να το χρησιμοποιεί για μικροπολιτικούς και κομματικούς σκοπούς αλλά να κρατάει στάση ουδέτερη σε θέματα διοίκησης και εσωτερικής πολιτικής των συνεταιρισμών και να στηρίζει αυτούς οικονομικά έχοντας την ανάγκη βοήθειας από το κράτος με τη μεγαλύτερη διασφάλιση των πιστώσεων, για να προχωρήσουν σε εκσυγχρονισμό όλων των φάσεων της δραστηριότητάς τους αφού

η κρατική ΑΤΕ όχι μόνο προμηθεύει στους συνεταιρισμούς πιστώσεις, στην ουσία κατά μεγάλο μέρος επιδοτήσεις, εκ μέρους καθέ Κυβέρνησης αλλά κατέχει τις περισσότερες μετοχές (40% έως 85%) συνεταιριστικών επιχειρήσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Αφεντάκης Δ., *Η αγροτική πίστη εν Τουρκία, Βουλγαρία, Γιουγκοσλαβία και Ελλάδα*, Άλφα, Αθήνα χ.χ.

Βακάκης Χ., Γρεβενίτης Π., - *Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, Η πιστοδότηση της Ελληνικής γεωργίας, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, Αθήνα 1980*

Γιαλιάς Ν., *Το έργο και η δράσις της Αγροτικής Τραπεζής κατά την πρώτην εικοσιπενταετίαν*, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1954

Δήμου Ν., *Η αγροτική πίστη στην Ελλάδα και η άσκησή της από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Θεσσαλονίκη χ.χ*

Δρούγκας Β., Μηλιάκος Δ., - *Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, Η ΑΤΕ και το τραπεζικό σύστημα, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, Αθήνα 1986*

Η ελληνική αγροτική οικονομία και η δράσις της Αγροτικής Τραπεζής κατά το 1955, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1956

Καλαμπαλίκης Α., *Κωδικοποιήσις των καταστατικών νόμων της Αγροτικής Τραπεζής της Ελλάδος*, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος 1953

Κουσουλάκου Ε., Λαζαρίδης Π.- *Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, Το πιστωτικό έργο της Α.Τ.Ε δεκαετία 1976-1985, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, Αθήνα 1988*

Λύγκας Κ., *Η καρτέλλα χορηγήσεως της Α.Τ.Ε.*, Δελτίο Ιστορικού Αρχείου, Μ.Ι.Α.Τ.Ε, 1993

Πλέσσας Ν., *Τα 30 χρόνια της Αγροτικής Τραπεζής της Ελλάδος*, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Τρίπολη 1959

Πρόντζας Ε., *Πυρήνες εθνικής ιστοριογραφίας*, Δελτίο Ιστορικού Αρχείου, Μ.Ι.Α.Τ.Ε, 1993

Πρόντζας, Ε., *Συνεταιρισμοί*, (επιμ.), Τευχ. 1, Σειρά Εκδόσεων Τεκμηρίων, Ιστορικό Αρχείο Αγροτικής Τράπεζας

Πρόντζας, Δ., *Η εξέλιξη της αγροτικής πίστης στην Ελλάδα, (1828-1929)*, ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ, 2005

Σταματούκου Γ., Σπάθης Π., *Αγροτική πίστη*, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, Αθήνα 1990

Συνοπτική επισκόπηση της ελληνικής αγροτικής οικονομίας και η δράση της Αγροτικής Τραπεζής κατά το 1957, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1958

Το έργο μιας δεκαετίας : 1930-1939, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1940

Το έργο μιας δεκαετίας : 1952-1962, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1963

Τσεκουρόπουλος Ε., *Ιστορία, δράσεις και έργον της Αγροτικής Τραπεζής της Ελλάδος 1929-1959*, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα χ.χ

Χατζηαντωνίου Α., - *Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος*, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, *Συστήματα αγροτικής πίστης στο διεθνή χώρο*, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Μελετών & Προγραμματισμού, Αθήνα 1990